Vol. XII
No. 2

27th November, 1970.
(Friday)
6th Agrahayan 1892 S. E.

ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates.

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		PAGES
Oral Answers to Questions.	...	25
Written Answers to Questions.	...	53
Business of the House.	...	67
Announcements:		
re: Resignation of Sri V. Ramaswamy Reddy, M. L. A.,	...	68
re: Arrest and release of Members from time to time.		
re: Decision of the Business Advisory Committee.		
Business of the House.	...	70
Condolence Motion re: Demise of Dr. C. V. Raman (Adopted.)		70
Business of the House.	...	85
Points of Information:		
re: Election of Speaker.	...	87
re: Selection of site for steel plant at Visakhapatnam.	...	88
re: Distribution of portfolios.	...	89
Papers laid on the Table:		
1. The A. P. Forein Liquor and Indian Liquor Rules, 1970		89
2. The A.P. (Andhra Area) Estates (Abolition and Conversion in to Ryotwari) Amendment Ordinance, 1970.	...	90
3. Annual Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for 1969-70.	...	90

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh, Hydrabad at M/s the Nellore Printers Association, Nellore.

4 The Andhra Pradesh Minor Forests Produce (Regulation of Trade) Ordinance 1970. ... 90

5. The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Ordinance, 1970. ... 90

Presentation of the Report of the Joint Selection Committee on the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill 1970. ... 90

Presentation of the Reports of the Regional Committee

1. The Andhra Pradesh Land Imrovement Schemes Bill 1968. 91

2. The Andhra Predesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1968 ... 91

3. The Andhra Pradesh Municipalities (Third Amendment) Bill, 1970. ... 91

4. The Andhra Pradesh Housing Bord (Amendment) Bill,1970.... 91

Government Bills:

The Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade)Bill, 1970 (Introduced.) ... 92

The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Bill, 1970. (Introduced.) ... 92

Government Motion:

re: Amendment to the First Schedule of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963. (Discussion not concluded.)... 92

Non-Official Business:

Bill: The Hindu Marriages (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1970. (Not- Concluded) ... 94

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Second day of the Fifth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PREDESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Friday, the 27th November, 1970.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

VISIT OF CENTRAL INLAND WATER TRANSPORT COMMITTEE

21—

*956 (2836-G.) Q.-Sri Tulabandula Nageswararao, (Mangalagiri) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Central Inland Water Transport Committee has visited this State during 1970;

(b) what are the places visited by it in the State; and

(c) whether the State Government submitted any memorandum to the panel and if so, the salient features of the same?

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasingarao):

(a) Yes, Sir.

(b) The Committee visited Vijayavada, Eluru, Nidadavolu, Rajahmundry and Nellore. At Vijayawada the Committee met the local Boats Men Association and visited Krishna barrage. While proceeding to Rajahmundry from Vijayavada via Eluru and Nidadavolu, the Committee travelled along Krishna Eluru Canal and Godavari-Eluru Canal. At Rajahmundry, the Committee visited the headworks at Dowlaiswaram and also met the local Boats Men Association. At Nellore, they inspected the Buckingham Canal reaches.

(c) Yes, Sir. The Committee had been requested to recommend the following Inland Water Transport Schemes in this state to the Government of India for giving Central assistance to the extent of Rs 326.89 lakhs during the IV Five Year Plan :

(1) Buckingham Canal (Improvement)-Est. Cost. Rs. 309 lakhs

(2) Construction of a wharf at Amalapuram on Bendamur lanka canal—Est. Rs. 1.00 lakh.

(3) Construction of lock at M. 37/7 of Bendamur lanka canal Est. Rs. 4.598 lakhs.

(4) Conversion of the Kalipatnam main channel from M 4/7 to tail end at M. 7/4. into a navigable canal and construction of a tidal lock at tail end to connect Upputeru river-Est. Rs. 5.298 lakhs

(5) Construction of locks at the head of Upper Pulleru and Vuyyur weir in Krishna Eastern Delta and Pulleru canal - Est. Rs. 7-00 lakhs.

The Committee was also requested to recommend to the Government of India to take up the Buckingham Canal as a National Water-way. Earlier, the Government of India were also requested to give Central Assistance for lining of Eluru and Machilipatnam canal and of Buckinghm Canal.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు :— బకింగ్‌హామ్ కెనాలుమీద యిన్‌లాండు వాటర్ ట్రాన్సుపోర్టు డెవలప్ చేయడానికి ఏమైనా స్కీము యివాల్వ్ చేశారా ? దానిని గురించిన వివరాలు చెబుతారా ? ఆ కమిటీ రిపోర్టు పరిశీలన పూర్తి అయిందా దాని వివరాలు కూడా తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— మేము వారికిచ్చిన నివేదిక గురించి మనవి చేశాను. వారు దాదాపు అవన్నీ ఒప్పుకున్నట్లుగా ఒక రిపోర్టు మొన్ననే వచ్చింది అది పరిశీలనలో వున్నది. నాలుగవ ప్రణాళికలో 77 . 68 లక్షలు. 5వ ప్రణాళికలో 770 . 05 లక్షలు రికమెండు చేశారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు, (నెల్లూరు) :— బకింగుహామ్ కెనాలు ముఖ్యంగా మదరాసుకు ట్రాన్సుపోర్టు చేయడానికి వీలుగా వుండేది, యిప్పుడు పూడికవల్ల వీలుకావడంలేదు. మన ప్రభుత్వంవారు ముందు డబ్బు వెచ్చించి తరువాత సెంట్రలు గవర్నమెంటు నుంచి వచ్చినప్పుడు ఎప్రోప్రియట్ చేసుకోడానికి యిరిగబుల్ చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— సాధ్యమైనంతవరకూ పూడిక తీయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కాని పూర్తిగా చేయాలంటే చాలా డబ్బు అవసరం. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా ఒక ఫేజ్ ప్రోగ్రాంగా పంపింది, తొందరగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య, (సర్వేపల్లి) :— బకింగుహాము కెనాలులో ఆంధ్ర ప్రాంతములో పడవలు పోవడంలేదు. మదరాసు ప్రాంతం వరకు పడవలు బాగానే వెడుతున్నట్లు రిపోర్టు చేస్తున్నారు. ఆంధ్ర ఏరియా స్టకప్ అయిపోవడం, బోట్‌మన్‌కు యిబ్బందులు కలగడం జరుగుతోంది. డ్రెడ్జర్స్ వస్తాయి అంటున్నారు. అవి ఏమైనాయి ? దీనికి పర్మనెంటుగా ఒక స్కీము ఎవాల్వ్ చేశారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— 316 కిలో మీటర్సు పొడుగునుంచి 258 వరకూ మన ఆంధ్ర ప్రాంతములోనే వున్నది. అందువల్ల ఎక్కువ యిబ్బంది మన ప్రాంతములోనే వున్నది. ఐనప్పటికీ నెల్లూరు ప్రాంతములో సిల్టు తీయించి బాగు చేయించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు మనవి చేసినట్లు ఒక ప్రణాళిక కేంద్ర

ప్రభుత్వానికి అప్పజెప్పాము. ఇన్‌లాండ్ వాటర్ ట్రాన్సుపోర్టు కమీషన్‌వారు పరిశీలించి, మనం యిచ్చినవాటికి దాదాపు ఒప్పుకున్నట్లుగానే నివేదిక వచ్చింది. మనకు అనుకూలంగానే వున్నది. అది పరిశీలనలో వున్నది. నాలుగవ ప్రణాళికలో యిచ్చే మొత్తం అంతా ఖర్చుచేసి బాగుచేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఆర్. మహానంద, (దర్శి) :— ఈ ఇన్‌లాండ్ కమిషనువారు టూర్ చేసినప్పుడు వారు ముందుగా టూర్ ఫిక్స్ చేసుకున్నారా? లేక వారు యిక్కడకు వచ్చిన తరువాత వారి నిర్ణయం ప్రకారం చేశారా? బకింగుహాము కెనాలు స్కీము నాలుగవ ప్రణాళికలో పూర్తి చేస్తామంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకంగా ఎలాట్‌మెంటు యియర్ మార్కు చేశారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— వారు టూర్ ప్రోగ్రాం మొదట సరిగా నిర్ణయించుకొని వెళ్ళారు. అందరితో కలవాలనే ప్రయత్నం కూడా చేశారు. నాలుగవ ప్రణాళికలో 77.68 లక్షలు అని వారు ఒక ఫిగరు చూపెట్టారు. 59.95 రెస్టొరేషన్ ఆఫ్ బకింగుహామ్ కెనాల్ అని వున్నది, ఇది మొన్ననే వచ్చింది, యిప్పుడు పరిశీలనలో వున్నది. 5 సంవత్సరాలలో మొదటి సంవత్సరం ఎంత ఖర్చు చేయాలనేది నిర్ణయం తీసుకొని, వారికి తెలిపి డబ్బు రాబట్టే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ కె. రామనాథం, (ముదినేపల్లి) :— బెజవాడనుంచి బందరు పోర్టుకు యిన్‌లాండ్ వాటరు ట్రాన్సుపోర్టు గురించి ఆలోచిస్తున్నారా? ఐరన్ ఓర్ మొదలైనవి సముద్రంమీద ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడానికి, బెజవాడ నుంచి బందరు కనెక్టు చేసే కెనాల్సును యింప్రూవ్ చేసే విషయం ఆలోచనలో వున్నదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఈ ప్రణాళికలో అది కూడా వున్నది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు, (కాకినాడ) :— ఈ కమిటీ గవర్నమెంటుకు మెమొరాండం అందజేసిందంటున్నారు. ఆ అంశాలేమిటో వాటి సేలియంట్ ఫీచర్సు యీ టేబిల్‌మీద పెట్టితే మాకు తెలుసుకోడానికి వీలుగా వుండేది కదా. అన్నీ మనకు కొంచెం అనుకూలంగానే వున్నాయి అంటున్నారు, అనుకూలంగా ఏవి వున్నాయో, ఏవి అననుకూలంగా వున్నాయో యీ టేబిల్‌మీద పెట్టి మాకు తెలియజేస్తారా? సభ్యులకు సమాచారం యిచ్చే విషయంలో వారు శ్రద్ధ తీసుకొనక పోతే ఎట్లా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— శ్రద్ధ తీసుకోవడం వల్లనే ఆ రిపోర్టు రాగానే చీఫ్ ఇంజనీరు చేతికికూడా పోకముందుగానే నేను చదివి యిక్కడ మనవి చేశాను. మెమొరాండంలో చెప్పినవన్నీ సేలియంటు ఫీచర్సు సభవారికి అందించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— మనకు అనుకూలంగా ఏమి ఉన్నాయి. ఏవి లేవు అనేది చెబుతారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— రెస్టొరేషన్ ఆఫ్ బకింగ్‌హామ్ కెనాల్‌కు మేము అడిగిన మొత్తం దాదాపుగా వారు ఒప్పుకున్నారు. 59.95. కన్‌స్ట్రక్షన ఆఫ్ లాక్ ఎట్ 37/7 ఆఫ్ బెండమూరులంక కెనాల్ 4.59 లక్షలు అడిగాము. వారు

4.43 లక్షలు యిస్తామని రికమెండు చేశారు. కన్వర్షన్ ఆఫ్ కళింగపట్టణం ఛానల్ మెయిన్ ఛానల్. దానికి 5.29 లక్షలు అడిగాము. వారు 5.30 లక్షలు యిచ్చారు. తరువాత కన్‌స్ట్రక్షన్ ఆఫ్ లాక్స్ ఎట్ అప్పర్ పుల్లేరు 7 లక్షలు అడిగాము, వారు 7 లక్షలు రికమెండు చేశారు. కన్‌స్ట్రక్షన్ ఆఫ్ వార్ఫ్ ఎట్ అమలాపురం. ఒక లక్ష అడిగాము. వారు రికమెండు చేశారు. ఆ రిపోర్టు యిప్పుడు నాదగ్గర వున్నది కనుక నేను చదివి మనవి జేస్తున్నాను. దీనిని ఛీఫ్ ఇంజనీరు పరిశీలించిన తరువాత ఫేజ్ ప్రోగ్రాం ప్రకారం ప్రతి సంవత్సరం యీ కార్యక్రమం ఎట్లా తీసుకోవడమో నిర్ణయమైన తరువాత సభవారికి తప్పకుండా మనవి చేస్తాను.

LEASE OF GOVERNMENT BUILDINGS

22:—

*244 (1493) Q.— Sri R. Mahananda:— Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Public Accounts Committee recommended in 1966 to the Government that Government buildings should not be leased out on nominal rents to any non-Government Institutions;

(b) whether it is a fact that this was accepted by the Government in 1967;

(c) whether it is a fact that the Government leased out Government buildings to Social Service Organisations at Hyderabad in February, 1968 on nominal rents; and

(d) if so, what are the special reasons for this violation?

Sri J. V. Narasinga Rao :—

(a) & (b) Yes Sir.

(c) & (d) A building in Red Hills which was just a basement structure with half walls was leased out to the Andhra Pradesh Branch of Indian Conference of Social work in November, 1964 itself on nominal rent long before the recommendation of the P. A. C. The Organisation spent about Rs. 23,138 to complete the construction of the building and made it habitable. In view of this and of the fact that the building is being utilised for the Women's Employment Scheme of the I. C. S. W. which is a Social Welfare Organisation providing employment to nearly 200 poor women mostly widows by rnnning 21 tea stalls in various business organisations. Government Hospitals, Offices, University Colleges, Industrial concerns spread all over in the twin cities, the lease period was extended in 1968 for a period of five years.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— పి. ఏ. సి ఇవ్వకూడదని చెప్పిన తరువాత దానిని ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్న తరువాత - ముందే అప్లికేషన్ పెట్టిఉంటే ఆ లోపలనే డిసైడ్ చేయకుండా ఈ రకంగా ఇవ్వడంలో అర్థం ఏమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:— ముందు అప్లికేషను అని కాదు. బాగా పని చేస్తున్నారు కనుక ఐదు సంవత్సరాలు ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలంటే చేశాం.

Sri G. Sivaiah (Puttur) :— Many buildings in Hyderabad were leased out to various private parties and Government have taken many other buildings for their offices. Did the Government take any steps to get our own buildings vacated and accomodate our own offices therein, instead of locating our offices in rented buildings where rents vary to a great extent.

Sri J. V. Narasinga Rao :— That does not arise out of this question. But I may answer. We have been trying our level best to get back possession and provide accommodation, unless there are courts' orders of stay or some such thing is there. We have been serving notices and taking possession.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు. (వర్ధన్నపేట):— ఈ బిల్డింగు మాత్రమే కాకుండా ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంట్సుకు కాని ప్రయివేటు పార్టీలకుకాని నామినల్ రెంట్సు మీద ఇచ్చిన బిల్డింగ్స్ ఏమైనా ఉన్నాయా? ఉంటే ఎన్ని ఉన్నాయి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి,

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:—నామినల్ రెంట్సుమీద ఇచ్చిన బిల్డింగ్సు గురించి ప్రశ్న ఇది. డిపార్టుమెంట్సుకుకాని వేరే ప్రయివేటు పార్టీలకుకాని ఇచ్చినవి ఉన్నాయా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే వివరాలు తెప్పిస్తాను.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— How is the policy of the Government in leasing their own buildings on small rents and taking private buildings on higher rents based on sound economic principles ?

Sri J. V. Narasinga Rao :— Here there is no building as such; there is only the basement. The Institution itself constructed the building at its own cost.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— వాదన బాగానే ఉంది. బేస్ ఉంది కాబట్టి కట్టుకోడానికి ఇచ్చాం అంటున్నారు. ప్రభుత్వం దివాలా తీసినదా? ప్రభుత్వం బిల్డింగు కట్టి ఉపయోగించుకోడానికి అవకాశం లేదా? సోషల్ సర్వీస్ ఆర్గనైజేషను బాగా ఉన్నప్పుడు వారే బిల్డింగు కట్టుకోవచ్చును కదా, ప్రభుత్వం చేయవలసిన పనులు ప్రభుత్వం చేస్తే బాగుంటుంది. తనకు మాలిన ధర్మం, మొదలు చెడ్డ బేరం కలదా?

శ్రీ జె, వి. నరసింగరావు:— ప్రభుత్వం ఇటువంటి సంస్థలను ప్రోత్సహిస్తున్నది. చాలా పూర్వం, 1964లోనే, బేస్మెంటు ఉంటే దానిపై భవన నిర్మాణం చేసుకుంటాం అన్నారు. ఇన్వెస్టుమెంట్ ఎక్కువ ఉంది కనుక సమయం అడిగితే ఇచ్చాం.

శ్రీ కె. రామనాధం:— ప్రయివేటు వ్యక్తులకుకూడా నామినల్ రెంట్సు మీద అద్దెకు ఇచ్చేటప్పుడు సోషల్ సర్వీస్ ఆర్గనైజేషన్సుకు ఎందుకు ఇవ్వకూడదు అనుకున్నారు?

శ్రీ జె. వి, నరసింగరావు:— అటువంటి నిర్ణయం ఏమీ తీసుకోలేదు. గ్రాంటు రూపంగా ఇవ్వాలి కాని నామినల్ రెంటుకు ఇవ్వకూడదు, as far as possible అని ఉద్దేశం. మంచి పని చేసే సంస్థ ఉంటే, లోగడ ఆక్యుపై చేసిన బిల్డింగుకు ఎక్స్టెన్షను ఇవ్వడం సామాన్యమైన విషయం.

RURAL WATER SUPPLY SCHEME FOR NARASIPURAM VILLAGE

23—

* 922 (1454—I) Q.—Sarvasri M. Venkataraminaidu (Parvathipuram); Thangi satyanarayana (Srikakulam); and V. Narayanappala Naidu (Pedamanapuram):— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether a scheme for rural Water supply is sanctioned for Narsipuram village in Parvathipuram Taluk of Srikakulam District;

(b) If not. why;

(c) whether the Government is aware that the people of Narasipuram village are in dire need of drinking Water; and

(d) if so, what steps the Government is going to take to meet the situation ?

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Ramaswami)

(a) The protected Water Supply Scheme for Narasipuram village in Parvatipuram Taluk was not sanctioned.

(b) & (c) and (d) There is no possibility of taking up the scheme due to paucity of funds. The scheme can, however be sanctioned, if the Gram Panchayat is prepared to meet 100% of the Total estimated cost of the Scheme from its own funds or by securing a loan from the Life Insurance corporaion or any other financing agency.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ:— ఐదు సంవత్సరాల క్రితం ఈ స్కీము ఎస్టిమేటైనది. ఇంతవరకు శాంక్షన్ కాలేదు. గ్రామస్థులు కంట్రిబ్యూషన్ ఇస్తాం అంటున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే ఓకే చేస్తే బాగుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా ఆ ఊరువచ్చి చెరువును చూచారు. వెంటనే శాంక్షను చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— చూస్తాం.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ:— కన్సిడరేషనులో ఉందా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— వ్రాస్తే కన్సిడర్ చేస్తాం.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం):— ఇటువంటి గ్రామాలు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చాలా ఉన్నాయని మంత్రిగారికి తెలుసు. గత శాసనసభ సమయంలో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 30 గ్రామాలకు నీటి సరఫరా స్కీములు ఏర్పాటు చేస్తామని పూజ్యులు మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఇంతపెద్ద గ్రామానికే లేదంటే మిగతా గ్రామాలకు అసలు ఏమైనా ఉందా? శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఏదైనా స్కీము ఉందో లేదో సెలవిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— కంట్రిబ్యూషను ఎంతో నా వద్దకు పంపితే కన్సిడర్ చేస్తాను.

PROTECTED WATER SUPPLY FOR PALASA AND CHEEPURUPALLI PANCHAYATS

24—

* 39 (1775) Q.— Nicherla Ramulu (Tekkali) :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the Protected Water Supply Schemes for Palasa and Cheepurupalli Panchayats have been accorded sanction;

(b) if so, what is the estimated cost of each of the schemes; and

(c) the amount spent so far in each scheme ?

Sri T. Ramaswamy :—

(a) The Protected Water Supply schemes for Palasa and Cheepurupalli Panchayats in Srikakulam District were approved by the Government in their proceedings No. 3906/RWS/63-19 dated 21-1-64 for detailed investigation and for preparation of plans and Estimates.

(b) According to the original estimates, which were only on rough basis, the schemes for Palasa and Cheepurupalli were expected to cost Rs. 3.46 lakhs and Rs. 0.30 lakhs respectively but subsequently the estimates were revised to Rs. 4.62 lakhs and Rs 4.36 lakhs respectively.

(c) Amount spent.

(1) Cheepurupalli	...	Rs. 39,440
(2) Palasa	...	Rs. 32,412

శ్రీ ఎన్. రాములు :— ఈ స్కీమును ఎప్పుడు టేకప్ చేస్తారో తెలియ చేస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— కంటిన్యూ చేస్తాం. టేకప్ చేసిన స్కీములు తగ్గిన తరువాత వచ్చే సంవత్సరం కన్సిడర్ చేస్తాం.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— ఇటువంటి స్కీములు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఏఏ పట్టణాలకు ఉన్నాయో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు, (వేమూరు) :— ఈ సంవత్సరం ఎన్ని పంచాయతీలకు ఈ పథకం తీసుకున్నారు ? అందుకు గైడ్‌లైన్స్ ఏమిటి ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఇటీజ్ ఎ కంటిన్యుయస్ ప్రాసెస్, 260 పథకాలు తీసుకున్నారు. 161 కంప్లీటైనవి. 50 స్కీములు కంప్లీట్ కావడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. 49 స్కీములు వేరియస్ వేజెస్‌లో ఉన్నాయి. తరువాత మరల తీసుకుంటాం.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— కొన్ని స్కీములు కొంత మొదలు పెట్టి ఖర్చుచేసి తరువాత ఆగిపోయాయి. వాటిని కంప్లీట్ చేయడానికి పథకం ఉందా ? క్రొత్త

స్కీములు పడి ఉన్నాయి. కొంత ఖర్చుచేసి ప్రారంభించి ఆగిపోయిన వాటిని ఏ విధంగా పూర్తి చేస్తారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— అవి కూడా పూర్తి చేస్తాం. చేస్తున్న పనులకే కొంత డబ్బు కావాలి. క్రమంగా పూర్తి చేసి క్రొత్త వర్క్సు తీసుకుంటాం. స్పిలోవర్ వర్క్సు ముందు తీసుకుంటాం.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి, (పర్కాల) :— మీరు ప్రారంభించిన తరువాత ఆరు మాసాలకే వాటర్ వర్క్సు క్లోజ్ అవుతున్నాయి. కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— క్లోజ్ కావడం ఏమిటి ? అట్లా ఉండదు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు, (నర్సపూర్) :— ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయి స్కీముకు సంబంధించి నూతన పథకం తయారుచేసినట్లు వింటున్నాం. దాని గురించి వివరిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయి స్కీము తయారు చేసినారు. వారు ఖర్చు పెట్టుకుని క్రమంగా తీర్చుకోవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :— ప్రభుత్వ సహకారం ఉందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ప్రభుత్వం కావలసిన ధన సహాయం వస్తువుల సహాయం యిస్తారు. తరువాత తీర్చుకోవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య, (ఎర్రగొండిపాలెం) :— ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయికి సంబంధించి ప్రభుత్వానికి ప్లాను లేకుండా ఉన్నట్లున్నది. ఈ పద్ధతిలో డేట్ లైన్ లేకుండా చేస్తే 200 మంచి నీటి పథకాలకు 50 సంవత్సరాలలో గాని చేయలేదని పిస్తున్నది. ఇదే సమయంలో ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. మైసూరు రాష్ట్రంలో ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సుకు ఒక ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయి స్కీము, ప్రతి మేజరు పంచాయతి సమితికి ఒక స్కీము ఉన్నది. ఇక్కడ అసలు స్కీములు క్రొత్తవి లేకపోయినా ఉన్నవి కూడా అమలు జరుగలేదు. కేంద్రం పైన దీని కోసం ఒత్తిడి తీసుకుని వచ్చి ఈ స్కీమును అమలు జరువుతారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— దీనికి సంబంధించినది కాదు కాని ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్యనే లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కార్పొరేషనువారు కొంత సహాయం చేస్తామన్నారు. వాటర్ సప్లయికి లోను యిస్తామన్నారు. వారికి 14 కోట్ల రూపాయలకు అప్పు దరఖాస్తు పెట్టినాము, ఎంతవరకు యిస్తారో చూసి స్పీడప్‌చేసి తక్కిన వర్క్సు తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

Sri G. Sivaiah :— Due to the financial difficulties of this Government will it be possible for them to recommend either to the L. I. C. or the Nationalised Banks to lend loans for these various schemes? Is it before the Government? If so what steps have been taken?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— ఇప్పుడే మనవి చేశాను వారు వినలేదనుకుంటాను. 14 కోట్ల రూపాయలకు అప్పు దరఖాస్తు చేసినాము. వారుకూడా అప్పు యిస్తామన్నారు. ఎంత యిస్తారో తేలలేదు. అది తేలినప్పుడు తప్పకుండా స్పీడప్ చేద్దాం.

శ్రీ సి హెచ్. సత్యనారాయణ (పొంనూరు):— చీపురుపల్లి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌నుంచి గొట్టాలు నరసన్నపేట తీసుకొని పోయినారు. కరువు పనులకోసం తీసుకొని పోయినారన్నారు. 32వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినామంటున్నారు. గొట్టాలు తీసుకొని పోయారు. ఎక్కడ ఖర్చుపెట్టారో తెలియదు. దీని గురించి చీపురుపల్లి తాలూకాలో ఎలా ఖర్చయినదో సరియైన లెక్కలు ఏమీలేవు. దాని గురించి మంత్రిగారు వెంటనే దర్యాప్తుచేసి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— తప్పకుండా దర్యాప్తు చేస్తాము. కరువు పనులకోసం గొట్టాలను టెంపరరీగా తీసుకొని వెళ్ళి ఉంటారు. గొట్టాలు ఉంటాయి. ఫరవా లేదు. మళ్ళా తీసుకొని వచ్చి చేస్తారు.

శ్రీ కె. రామనాధం:— కొత్త స్కీమ్సు సంగతి దేముడెరుగు. ఉన్న స్కీములలోనైనా యిదివరకు యినుపటాంకుస్ ఉన్నందున అవి తుప్పుపట్టి పోయినవి. వాటిని రిపేరు చేయడానికి వెంటనే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— అధ్యక్షా, కైకలూరు గౌరవ సభ్యులూ నేనూ చూసినాము ఒవర్ హెడ్ టాంకు కన్నంపడింది. నేను చెప్పాను యింజనీరుతో ఎంత ఖర్చు అవుతుందో ఎస్టిమేటుచేసి సిమెంటు టాంకు రీ ప్లేసు చేయాలని చెప్పినాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— యల్. ఐ. సి. లోను యిస్తారని చెబుతున్నారు. దానికి వారు గవర్నమెంటు గ్యారంటీ యిస్తారా అని అడుగుతున్నారు. దాని గురించి ఏమి నిర్ణయం చేశారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— గవర్నమెంటు గ్యారంటీ కాదు. గవర్నమెంటుకు యిచ్చినా తీసుకుని వర్క్స్ చేస్తామని డి. ఓ. వ్రాయడం జరిగింది. అది కన్సిడరేషనులో ఉంది.

DRINKING WATER FOR DONAKONDA RAILWAY COLONY

25—

* 60 (2025) Q.— Sarvasri R. Mahananda and G. Subba Naidu (Kavali) :— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether there is any proposal for supply of drinking water to Donakonda Railway Colony from Gundlakamma river at West Lakshmipuram in Darsi taluk, Ongole District;

(b) whether the present wells at Donakonda are insufficient to supply drinking water to the railway colony; and

(c) if so, the action taken on this ?

Sri T. Ramaswamy :—

(a) No, Sir.

(b) The present wells at Donakonda are insufficient to supply drinking water to the Railway Colony during summer only.

(c) The shortage of water during summer is being made good by the cancellation of some trains and by getting water in the engines from other stations.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— ఎ. లేదన్నారు. ఇది అసలు రైల్వేవారు ఎస్టిమేటు చేశారు. ఇన్వెస్టిగేటు చేసి అక్కడనుంచి 6 మైళ్ళ దూరం తీసుకు వచ్చినట్లయితే టౌనుకు మేజరు పంచాయతీకి యితర గ్రామాలకు యివ్వడానికి వీలుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో 8 లక్షలకు ఎస్టిమేటు చేశారు. దరిమిలా పంచాయతీ సమితి తీసుకుంటే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యముతో రికమెండు చేశారు. నేను సమితి ప్రెసిడెంటుగా ఉన్నప్పుడే యిది జరిగింది. మంత్రిగారికి వచ్చిన సమాచారం చిత్రంగా ఉంది. ఏమీ లేదని అన్నారు. ప్రత్యక్షంగా జరిగిన విషయం అడిగాను. రైల్వేవారు కంట్రిబ్యూషను భరించడానికి తయారుగా ఉన్నారు. దాని గురించి చేపట్టడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఈ స్కీము అసలు లేదు మన దగ్గర. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు టేకప్ చేసి పూర్తి చేస్తారేమో. అప్పుడు మనం కంట్రిబ్యూషన్ యిచ్చి తీసుకోవచ్చు

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అది పెద్ద రైల్వే జంక్షను. ఎవరు కంట్రిబ్యూషను యిచ్చినా తరువాత కంట్రిబ్యూషను యిచ్చి తీసుకోవచ్చు. ఏమయినా యిన్వెస్టిగేషను జరిగితే అంతా రెడీగా ఉంటే తరువాత మనం అయినా అమలు జరుపుకోవచ్చు కదా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— రైల్వే వారికి చాలా ముఖ్యం. వారి ఇంజను ఆపి వేస్తున్నారు. ఇంజన్సుతో నీరుతెచ్చి యిస్తున్నారు. వారే చేస్తారేమో చూద్దాం.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :— స్కేర్సిటీ వచ్చినప్పుడు నీరు సరఫరా చేయడానికి ట్రాన్స్‌పోర్టు ఖర్చు ఎంత అవుతుంది ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— మనం కాదు. రైల్వేవారు చేస్తున్నారు. లక్ష గ్యాలన్లు కావాలి. 90 వేల గ్యాలన్లు ఉన్నాయి. 10 వేల గ్యాలన్లను రైలులో చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :— రైల్వే వారి గురించి రైల్వేవారు శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారంటున్నారు. అక్కడ 7 వేల మంది జనాభా గలిగిన పంచాయతీ గ్రామం కూడా ఉంది. వారి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నది ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఈ క్వశ్చన్ రైల్వే ఎంప్లాయీస్ కాలనీ కోసమని వేసినది. రైల్వే కాలనీకి వాటరు కొంచెం తక్కువగా ఉంది. ఊరికి బావులు సరిపోతాయి. నీరు సరిపోతుంది.

WORLD TELUGU CONFERENCE

26—

* 648 (1766) Q.— Sri Buragadda Niranjana Rao (Malleswaram) :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it has been decided to hold a World Telugu Conference;

(b) if so, the date and the venue of the said conference; and

(c) whether the State Government has made any generous contribution for the conference?

The Minister for Information deputised the Minister for Education and answered (Sri A. Vasudeva Rao) :—

(a) (b) and (c) Certain Members of the State Legislature (both the Houses) had represented to Government that a preparatory Committee has been formed to hold a World Andhra Convention and that the Government should extend its full support to the movement for making the convention a grand success. It is felt that such an important convention would have to be organised at high level with full backing from the Government, if not, as a part of Government programme. The question of how best to help the cause was informally discussed in a meeting held in the Chambers of the Education Minister on 25-5-1970. There was unanimity that such a convention should be held. It was agreed that some spade work should be done first before actually finalising the programme, dates and venue of the convention. As a first step, information is being gathered from various sources about the Telugu Speaking population in different countries and the important positions they are holding so that they may be addressed on the subject.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— అధ్యక్షా, ప్రపంచంలో అనేక చోట్ల తెలుగువారు ఉన్నారు. వారికి మన ప్రభుత్వం చేస్తున్న సహాయం చాలా కొద్దిగా ఉంది. మన కమిటీపోయినప్పుడు మలేషియానుంచి సరియైన సహాయం రాలేదని రిప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. తమిళనాడు (ప్రపంచ తమిళుల మహాసభ) పెట్టినప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం కూడా కదిపి సహాయం చేశారు. మన ప్రభుత్వం యింతవరకు జాప్యం చేశారు. అట్లా చేయకుండా వెంటనే 1972వ సంవత్సరం ఎన్నికల ముందయినా కాన్ఫరెన్సు జరిపితే తెలంగాణా ఆందోళన కూడా కొంత సమసిపోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది. దాని గురించి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— ప్రపంచ తెలుగు మహాసభ ఏర్పాటు చేయాలనేది చాలామంది పెద్దలు అభిప్రాయపడ్డారు. ఎట్లా చేయాలి, ఎప్పుడు చేయాలి, ప్రపంచంలో యితర దేశాలలో తెలుగువారు ఎక్కడెక్కడున్నారు, ఏమిచేస్తున్నారు, అనే సమాచారం సేకరించడం గురించి మొట్టమొదలు చూసుకున్నట్లయితే త్వరలో దానిపైన ఆలోచించి ఏదయినా సరే నిర్ణయం తీసుకొని మొత్తం పైన అందరు తెలుగువారు ఒకచోట కలిసి మాట్లాడుకుని ఏమి చేయడానికి వీలుంటుందో ఆలోచించుకోవచ్చు.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— అధ్యక్షా, ప్రపంచ తెలుగు మహాసభను జరపాలనే ఆలోచన మన ప్రభుత్వానికి కలిగినట్లు, ఉదారమైన విరాళము దానికి ఇవ్వాలనే ఆలోచన వున్నట్లు చెప్పారు. తెలుగు దేశములో తెలుగు భాషను రాజభాషగా అమలుపరచి, ప్రపంచ తెలుగు మహాసభకు ఉదారముగా విరాళము అందజేస్తారా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు:— మన దగ్గర రాజభాష తెలుగే.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) ;— అధ్యక్షా, ప్రపంచ తెలుగు మహాసభను మన ప్రభుత్వము జరపడానికి ఆలోచిస్తున్నందుకు అభినందనలు. ఆ స్థాయిగూర్చి ఆలోచించుకొనాలని చెబుతున్నారు. వరల్డ్ ఎడ్యుకేషనల్ కో ఆపరేటివ్ ఇయర్ అని జరుగుతోంది, ఆ కాన్ఫరెన్సు పారిస్‌లో జరిగింది. అక్కడ జరిగిన కాన్ఫరెన్సులో తమిళ భాషకు స్పెషల్ సెక్షనును ఏర్పాటు చేశారు, తెలుగు సెక్షను గురించి ఎవరూ ఆలోచించనేలేదు. తెలుగు అఫిషియల్ లాంగ్వేజి అని మనము అంటున్నాము. అది కాగితాలపైన తప్ప మరేమీలేదు. ప్రపంచ తెలుగు మహాసభను మలేసియావారు జరుపుతాము అన్నారు. దానికోసము ఒక స్పెషల్ సెక్షను ఏమైనా పెట్టారా? ఆ గవర్నమెంటుతో ఏమైనా కాంటాక్ట్సు మెయిన్‌టెయిన్ చేశారా? టోకెన్‌గా ఏమైనా గ్రాంట్సు యిస్తున్నారా? తమిళభాషకు చేసినట్లు తెలుగుభాషకు కూడా ఏమైనా చేస్తున్నారా? ఏమి చేయదలచుకొన్నారో చెబుతారా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— ఈ మధ్య మారిషస్‌వారు వచ్చి కలుసుకొనడము జరిగింది. సమాచార పత్రికలు పంపించడము వంటి కొన్ని కార్యక్రమాలు చేయడము ప్రారంభించాము, ప్రపంచములోవున్న తెలుగువారితో సంబంధాలు పెంచుకొనే విషయాలన్నీ పరిశీలించి ఏ విధంగా సహకారము యివ్వాలనేది పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరచూరు) :— అధ్యక్షా, తెలుగు మహాసభను జరపడము బాగానేవుంది. ఏయే దేశాలలో తెలుగువారు ఎంతమంది వున్నారు? ఎన్ని అసోసియేషన్సు వున్నవి? తెలుగు ప్రజలు అవస్థ పడుతూ ఏమైనా ఫైనాన్షియల్ అసిస్టెన్సు అడగడము జరిగినదా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— అదే ఇంతకుముందు చెప్పాను, ఎక్కడ ఎంతమంది వున్నారు అనే వివరాలు అన్నీ సేకరించాలని, వి. పి. రాఘవాచారిగారిని, మాధవాచార్యులుగారిని కోరడం జరిగింది, వారు ఆ పని చేస్తున్నారనుకొంటాను.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ప్రపంచ తెలుగుమహాసభను ఏర్పాటు చేయడానికి ఒక ప్రెపరేటరీ కమిటీని ఏర్పాటుచేసినట్లు, దానికి చీఫ్ పేట్రన్‌గా మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండడానికి అంగీకరించినట్లు చదివాము. మలేసియాలో లక్షమంది తెలుగువారు వుండడమే ఇటువంటి మహాసభను జరుపుకొనాలనేదానికి కారణమైనది. మదర్ కంట్రీతో లింక్సు పెంచుకొనడానికి ఒక మెమోరాండమును యిచ్చినారు, మెడికల్ అండ్ వెటరనరీ కాలెజీలలో సీట్సు తెలుగువారికి కలుగజేయాలని, తెలుగు బ్రాడ్‌కేస్ట్సుని సౌత్ ఈస్ట్ ఏషియన్ కంట్రీస్‌లో ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు. దాని విషయములో ఏమి చేశారు.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు:— వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా, విద్యాశాఖా మంత్రిగారి అధ్యక్షతన 25-5-70 న కలసి దీన్ని గురించి మాట్లాడడము జరిగింది అన్నారు. దాని తరువాత చేసిన పని ఏమిటో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— తరువాత దాదాపు ఏమీ పని జరుగలేదు, మరల సమావేశమై ఆలోచిస్తే ఏమి చేశారనేది తెలుస్తుంది. ఇంతవరకు కొర్చొనలేదు. ఈ అభిప్రాయము అందరికీ వుంది. ఆక్షేపణ ఏమాత్రము లేదు. ఎంత త్వరగా చేయడానికి వీలు అయితే అంత త్వరగా చేయడానికి ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంత వరకు ఆలోచించడము జరుగుతుంది.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— (Vijayawada East) :— At this ratc, may I know when it is going to materialise? Before 1972 or after 1972?

Sri C. V. K. Rao :— Who can answer for after 1972?

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— If the Minister now says that he is not going to honour before 1972, he must admit that.

ఇటీవల మంత్రిగారు అనేక విదేశాలను చూసి వచ్చారు కదా. ఆ సందర్భములో వారిని విదేశాలలోని తెలుగువారు ఆహ్వానించి సన్మానాలు చేయడము జరిగి వుంటుంది. అక్కడ ఇటువంటి సంప్రతింపులు ఏమైనా జరిగినవా ?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— వీలైనంత త్వరలో జరిగితే బాగుంటుంది. ఇది ఎక్కడ పెట్టడము అనేది ఇప్పుడే చెప్పడము కష్టము. త్వరలోనే పరిశీలించడం జరుగుతుంది. మేము వెళ్ళినచోట కనిపించిన తెలుగువారిని కలిశాము, చూడలేదనే అభిప్రాయము లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri C. V. K. Rao :— It is a World Telugu Conference. It is lightly taken by the Government. The hon. Minister cannot be so slippery about it. Let me put a supplementary, Sir.

Mr. Deputy Speaker :— Please sit down. I think we have covered 10 minutes for these supplementaries. The hon. Minister has already said that they are finding out certain information, and they are collecting certain data and any supplementary that you would be putting......

Sri C. V. K. Rao :—It is not a question of covering 10 minutes. It is a question of answering in a proper form.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానము సరిగా లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకొంటూ జవాబు వ్రాశారు. పోయినసారి అసెంబ్లీలో కూడ వస్తే ఈ విధంగానే జవాబు యిచ్చారు. ఈ మంత్రిగారికి తెలియదు. విద్యా మంత్రిగారిని చాలమంది యమ్. యల్. ఎ లము, యమ్. యల్. సి. లము కలసి ఒక మెమొరాండము కూడ యివ్వడము జరిగింది, ప్రెపరేటరీ కమిటీని అక్టోబరులో వేస్తామని వారు చెప్పారు. ఇంతవరకు దాన్ని గురించి ఆలోచన ఏమీలేదు. ఇతర దేశాలకు పోయినప్పుడు కలసినాము, మాట్లాడాము అంటే అది ఏమి జవాబు అధ్యక్షా,

Mr. Deputy Speaker :—If you so feel shall we take up this question when the hon. Minister for Education will be himself here so that he can give you exhaustive answers because you all seem to be very inquisitive. If you all accept this could be taken up after the hon. Minister for Education comes.

Sri C. V. K. Rao :—I have been requesting you for nearly 10 minutes to permit me to put supplementary. అధ్యక్షా, ప్రపంచ తెలుగు మహాసభను పెట్టాలని మన గవర్నమెంటు ఒప్పుకొన్నది. ముగ్గురు మంత్రులు ప్రపంచ యాత్రచేసి వచ్చారు కదా. వారు ప్రపంచములో వున్న తెలుగువారి సంఖ్యను సేకరించారా ? తెలుగు మహాసభ పెడతాము, డబ్బు యివ్వాలని అడిగారా? ఎందుకు వీరు వెళ్ళారు? ఏ ప్రభుత్వము ఇంతమందిని పంపించలేదు, మే నెలలో మీటింగ్ జరిగింది. తరువాత దీన్ని గురించి ఏమైనా చర్యలు తీసుకొన్నారా ? ముగ్గురు మంత్రులు యాత్రచేసి వచ్చారు. దీని విషయమై ఏమి ప్రయత్నము చేశారు?

Mr. Deputy Speaker :—It is all right. The Minister has heard you.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— But no reply, Sir.

Mr. Deputy Speaker :— If you are very serious, as I have suggested you may have this question answered again when the Education Minister comes. Let my suggestion atleast be thought over.

Sri C. V. K. Rao :— Are you going to permit us to have half-an-hour discussion on this?

Mr. Deputy Speaker :— We shall consider about it. If you all agree, I shall have the question answered when the Education Minister is here.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:— Chief minister గారిని చెప్పమనండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— Chief minister గారు జవాబు చెప్పకుండా వారిని వదలిపేస్తే మనము ఉపన్యాసాలు యిస్తే ఏమి లాభము?

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:— ప్రశ్నవేసింది నేను. ఇది ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యములో జరుగుతుందా? ఎప్పుడు జరుగుతుంది?

ముఖ్యమంత్రి (కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి) :— అధ్యక్షా! తమిళనాడులో రెండు మూడు సంవత్సరాలక్రితం World Tamil People Conference చేసిన తరువాత యిక్కడకూడా చాలామంది పెద్దలు, అటువంటి Conference ఒకటి జరపాలని, ఒక బలమైనటువంటి అభిప్రాయం సర్వత్రా ఉన్నట్లు తెలిసింది. కొంతమంది స్నేహితులు యిది జరిపితీరాలని, రెండు మూడు సార్లువచ్చి నన్ను కలవడంకూడా జరిగింది. విద్యాశాఖామాత్యులతో కలవడం జరిగింది. ఇది చాలా desirable అనేదానిలో ఎవరికి భేదాభిప్రాయం లేదు. కాని పెద్ద ఎత్తున ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి

తెలుగు ప్రజలను సమీకరించి ఒక Conference జరపాలన్నప్పుడు యిది చాలా పెద్ద ఖర్చుతోకూడిన పని. అనేక దేశాలనుండి అనేక మందిని మనము invite జేయాలనప్పుడు ఖర్చులు వగైరా Question వుంది. Preparation వగైరా సమస్య వుంటుంది. మూడు నాలుగు లక్షలతో అయ్యే వ్యాపారంకాదు. మీరు పత్రికలలో చదివి వుంటారు. మదరాసు ప్రభుత్వము పెట్టిన ఖర్చు విషయం మనకు తెలియదు గాని, ఒకటి రెండు కోట్లు సేకరించాలని, పెద్ద పెట్టున జరపాలని అన్నట్టుగా మనము పత్రికలలో చూచాము. ఏదైనా మనకు తెలియనటువంటి విషయం. అందుకని మనము అంతపెద్ద పెట్టున చేయగలుగుతామా లేదా అనే ఒక అభిప్రాయంవుంది. దానిలో ఎంతవరకు ప్రభుత్వం భరించవలసివుంది, ఎంతవరకు ప్రజల సహకారం తీసుకోవలసి వుంటుందనేదికూడా వుంది. దీనిని ఏర్పాటు చేయాలనుకున్నప్పుడు Preparation Committee కావాలి. దానికి అనేకమైన ఏర్పాట్లుకావాలి, ఇతర దేశాలనుండి వచ్చేవారికి 'నివాసాలు' ఏర్పాటు చేయాలి. ఇది పెద్ద కార్యక్రమం. సులువు అయినటువంటి విషయంకాదు. నేను ChiefPattern గా వుంటానని ఒప్పుకున్న మాట నిజమే.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఛీపా ! ఛీపా !

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఏదైనా అనుకోండి, నేను ఉండదలచుకున్నది మాత్రము Chief Pattern గా, ఇది అసలు ఉన్నటువంటి విషయం, తమరు సెలవిచ్చినట్లు విద్యాశాఖామాత్యులు వచ్చిన తరువాత శాసన సభలో ఎంతవరకు తమరు sanction చేయడానికి తయారుగా ఉన్నారు, అసలు జరుపాలా లేదా అనేది ఆలోచించవచ్చు, దానికొరకు prepare కావాలంటే, ఆరు నెలలు, సంవత్సరం చాలదు, కనీసం సంవత్సరం కంటే ఎక్కువే పడుతుంది. అనేక దేశాలను contact చేసి, ప్రతినిధులను contact చేసి పెద్దపెట్టున జరుపవలసి వుంటుంది. Education Minister గారు వచ్చిన తరువాత ప్రతినిధులు కలుసుకోవచ్చు, నేను కూడ ఉంటాను, దానికి అయ్యే ఖర్చులో, శాసనసభవారు ఎంతవరకు దయతో అంగీకరిస్తారు, ప్రజల దగ్గఱనుండి ఎంతవరకు సేకరించే అవకాశం వుంటుంది, యివన్నీ చర్చించుకుంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి) :— రాష్ట్రములో తెలుగు అధికార భాషగా ఉన్నదని, యీ సంవత్సరములోనే, మంత్రిగారు ఒక Statement యిచ్చారు, అది నిజమా ? అని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను, పోలీసు స్టేషన్స్‌లో, తహసిల్ ఆఫీసుల్లో ఇంగ్లీషు భాష వుందని ముఖ్యమంత్రిగారికి గుర్తు చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— అది దీనికి వర్తించదు.

శ్రీ భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డి :— తెలుగు అధికార భాషగా వుందా మీరైనా చెప్పండి అధ్యక్షా !

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— స్పీకర్‌గారికి question వేయవచ్చా ?

శ్రీ భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డి :— మీరు చెప్పడానికి సిద్ధముగా లేనప్పుడు స్పీకరుగారైనా చెబుతారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— తెలుగు మహాసభ సంగతి Chief Minister గారు చెప్పారు. మీరు దానికోసము Cell ఏదైనా ఏర్పాటు చేశారా? Chief Minister గారు దీనికి Chief Pattern గా ఉన్నారు. ప్రభుత్వము responsibility తీసుకుని ప్రతినిధులను వేయాలి.

(No Answer.)

CONFERENCE OF CHAIRMEN & SECRETARIES OF BOARD OF SECONDARY EDUCATION

27—

*960— (2836-K.) Q.— Sri Tulabandula Nageswara Rao :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Conference of Chairmen and Secretaries of Board of Secondary Education in India which was held in New Delhi in June 1970 has recommended that the minimum pass marks in any subject be raised to 40% from 35% as at present ;

(b) if so, whether the State Government have accepted these recommendations for implementation and if so from when ; and

(c) what are the other major recommendations of this Conference?

Sri A. Vasudeva Rao :— (a) Yes Sir.

(b) A copy of the recommendations has been recently received. These recommendations have to be examined by the Board of Secondary Education in the first instance and the opinion of the Universities also has to be obtained before the State Government accepts these recommendations for implementation. Action will be taken to place the matter before the Board of Secondary Education in its next meeting.

(c) a copy of the recommendations of the Conference is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY IN REPLY TO PART (C) OF QUESTION No. 2836-K [*960]

RECOMMENDATIONS :

This Conference Notes with concern the winding up of the Central Examination Unit in the National Council of Educational Research & Training. The Unit had been doing very useful work in helping the Boards of Secondary Education in India to introduce various examinations reforms. This work needs to be continued and fostered. The Conference, therefore, recommends that the National Council of Educational Research and Training may reconsider establishing an evaluation unit as early as possible.

With the object of improving the standard of education and introducing certain liberalisations for weaker students so that wastage at the school leaving stage is reduced, the Conference recommends to the Boards of Secondary Education to consider the following rationalisation in the scheme of examination :

(i) The minimum pass marks in any subject should be 40%.

(ii) A student will be declared pass if he secures at least 40% marks in every subject.

(iii) A student will also be declared pass if he secures a minimum of 40% marks in all the prescribed subjects except one and an aggregate of 35% in all the prescribed subjects.

(iv) Those who secure 75% or more marks in any/subject will be declared to have obtained distinction in that/those subjects. Those securing a minimum of 60%, 50% or 35% in the aggregate of all the prescribed subjects will be declared to have been placed in the First, Second or Third Division respectively.

(v) Those who fail in only one subject without securing an aggregate of a minimum of 35% in all the prescribed subjects will be declared as compartmental.

(vi) Those who fail in two subjects only will also be declared as compartmental.

(vii) The compartmental candidates have the freedom of taking the next regular examination in all the subjects if they so choose.

(viii) The compartmental candidates can take the next supplementary examination whenever it is held.

(ix) Those, who are declared as pass although they have failed in one subject in accordance with the above scheme, may also be permitted to take the next supplementary examination and get a fresh certificate on the basis of the results of that examination.

(x) Every candidate has the freedom of taking a subsequent regular examination in order to improve his division if he wishes to do so.

(xi) Students are permitted to clear the subjects in parts spread over two years at the High School, Higher Seconuary (classes X and XI only). Intermediate and Pre-University/Pre-Degree stage if it is of two years.

The above suggestions for rationalisation may be examined by the Boards on the basis of general educational considerations and statistical investigations which may be undertaken in each Board with respect to the results of its last three examinations. These suggestions may be supplemented by other suggestions, if any. The views of the Universities of each State may also be

obtained as far as possible and the matter could then be considered again by the Conference at its next meeting.

In the States where the Universities have switched over to the semester system, the Boards of Secondary Education may consider holding two separate examinations in a year in harmony with the semester system. In that case, the dis-continuance of the supplementary examination for compartmental candidates may be considered.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు:— ప్రభుత్వము ఆలోచనలో ఉందా? 35%నుండి40%కు పెంచారా? లేకపోతే యధాతధంగా వుంచారా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు:— ప్రభుత్వం యింకా ఆలోచించలేదు. Board of Secondary Education వారితో మీటింగులో చర్చించి University అభిప్రాయం తెలుసుకున్న తరువాత ప్రభుత్వము పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—దేనికైనా ఆలోచించలేదు అంటారు. ఇది ఆలోచనలేని ప్రభుత్వమా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— చలపతిరావుగారు అట్లా అనుకుంటే ఎట్లా? Board of Secondary Education వారితో చర్చించి University అభిప్రాయం తెలుసుకున్న తరువాత ప్రభుత్వం ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకుంటుంది.

Seed Farm at Nandipadu, Miryalaguda Taluk

28—

*100 (2157) Q.—Sri N. Raghava Reddy (Nakrekal) :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the particulars of income and expenditure of the Seed Farm at Nandipadu, Miryalaguda Taluk, Nalgonda District for the years 1968-69 and 1969-70 ;

(b) whether it is a fact that the Government are contemplating to close the said farm ;

(c) the expenditure so far incurred towards the development of the said farm ;

(d) whether the Government is aware of the possibility of providing irrigation facility to the said farm in case lift irrigation facilities are provided to the left canal of Nagarjunasagar ; and

(e) if so, whether steps will be taken to provide irrigation facility to enable proper functioning of seed farm ?

The Minister for Agriculture (Sri Kakani Venkaratnam) :

(a) The expenditure incurred on the Randipadu seed farm during the years 1968-69 and 1969-70 was Rs. 68,097.16 and Rs. 69,273-75 respectively, while the income for years as Rs. 37,790.00 and Rs. 26,362.00 respectively.

(b) There is no such proposal.

(c) The expenditure incurred on the farm from 1966-67 to 1968-69 is Rs. 1,36,528-50.

(d) An RCC pipe line is already provided for the seed farm and water is pumped out from Kistapur major distributory to the farm.

(e) An amount of Rs. 37,000/- has been provided in the budget for 1970-71 towards strengthening of irrigation facilities, reclamation,purchase of equipment and other works.

(a) క్షేత్రముపై 1968-69లో జరిగిన వ్యయము రు 68057-16 పైసలు. ఆదాయము రు 37,790, 1969-70లో జరిగిన వ్యయము రు 59,273-75 నయాపైసలు. ఆదాయము రు 26,362-00

(b) అట్టి ప్రతిపాదన లేదు.

(c) ఇంతవరకూ ఆ క్షేత్రముపై రు 1,36,528-50 వ్యయము జరిగింది.

(d) ఆ క్షేత్రానికి ఇదివరకు R. C. పైపులైను వుంది. ఆ క్షేత్రానికి కృష్టాపురము పెద్దకాల్వనుండి నీరు పంపుచేయబడు తున్నది.

(e) తీసుకోబడుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం బడ్జట్‌లో రు 37000/- కేటాయించబడినాయి.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— నాగార్జునసాగర్‌నుంచి Lift Irrigation తీసుకొన్నట్లయితే దీనికి ఆస్కారము ఏర్పడుతుంది. ప్రభుత్వము అటువంటి Lift Irrigation కాల్వ దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని తీసుకొంటున్నదా లేదా, అనే దానికి స్పష్టముగా సమాధానము రాలేదు కనుక స్పష్టముగా సమాధానము చెప్పమంటున్నానండి

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము:—అ కాల్వనుంచికూడాను Irrigation ఇప్పుడు చేస్తూవున్నాము. దానికి ప్రత్యేకముగా చిన్న పైపు పెట్టారు, అక్కడ నీరు తోడుతూ ఉన్నారు. అంతేగానీ ఆ Irrigation కు సంబంధించి దానికది ఇస్తున్నారా లేదా ఇప్పుడు ఏమీ నా దగ్గరలేదు, P. W. D. Department వారిని అడగాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— దీనికి ఇప్పుడు ఖర్చు ఎంత అవుతున్నట్లు? దీనికి కూడా ప్రభుతం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— దీనికీ, క్షేత్రానికి సంబంధించినటువంటి వ్యయము ఉన్నది. మరి P. W. D. వారినుంచి Lift Irrigation తీసుకోవడము, అవి P. W. D. కి సంబంధించిందేగాని దీనికి సంబంధించిందికాదు.

శ్రీ కె. రామనాథము :— అధ్యక్షా, ఈ విత్తనాల క్షేత్రాలు ఇంకా కొన్నిచోట్ల ఉన్నాయి. అవి Land less poor కు ఇచ్చేస్తారనే వైవాక్కులు అక్కడ ఉన్నాయి.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— అటువంటిది ఏమీలేదండి వైవాక్కులు మాత్రము కాదండి.

DRY FARMING UNIT AT ANANTAPUR

29—

*647 (1750) Q.—Sarvasari Buragadda Niranjana Rao and R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Dry Farming Unit is going to be started in Anantapur by the Canadian Government with the Collaboration of Indian Council of Agricultural Research ;

(b) if so, whether the State Government allotted land for the proposed Research Station ; and

(c) whether the State Government will bear part of the expenditure in the project ?

Sri Kakani Venkataratnam :—

(a) Yes Sir, not by Canadian Government in Collaboration with Indian Council of Agricultural Research but by French Government in terms of the Technical agreement between Government of India and French Government.

(b) Yes Sir, 100 acres in Reddipalle Farm near Anantapur.

(c) Yes Sir, Rs. 8.31 lakhs by State Government and Rs. 37.96 lakhs by French Government.

(a) ఔనండీ, భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా సమితి సహాయముతో కెనడా ప్రభుత్వము Agreement ఏమీ చేసుకోలేదు. కానీ భారత ప్రభుత్వానికి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వానికి సాంకేతిక ఒప్పందాలు ప్రకారము ఈ ప్రాజెక్టు చేపట్టడమైనది.

(b) ఔనండీ, అనంతపురము దగ్గర రెడ్డిపల్లి క్షేత్రములో 100 ఎకరాలు.

(c) ఔనండీ. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వాటా రు 8,31,000/- ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము యొక్క వాటా రు 37,96,000/-

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వమువారు ఒక వాటా తీసుకొనడానికి ఒప్పుకొన్నారు. అయితే ఈ Project ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? Preliminary Survey అంతా పూర్తి అయినదా? ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— 1970 మార్చిలో ప్రారంభించారు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా, ఈ Site Selection కు వారు పెట్టినటువంటి Conditions ఏమిటి? ఇవి అన్ని Distrcits నుంచి సర్వేచేసి ఏమైనా రిపోర్టులు తెప్పించారా? లేక ప్రభుత్వమే దానిని arbitrary గా decide చేసినదా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— దీనికి అన్ని విషయాలు ఆలోచించే ప్రభుత్వము అక్కడ అనంతపురము జిల్లాలో పెట్టడము మంచిదనుకొని చేసారు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— Conditions ఏమి విధించారు, అన్నాను. దానికి సమాధానము రాలేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— Conditions ఏముంటాయి. ఎక్కడో ఒకచోట ఒక గ్రామములో ప్రభుత్వ భూమి ఉంది. అందుకనే అక్కడ చేశారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— (చీరాల) ఇప్పుడు dry farming అన్నారు. అధ్యక్షా, వర్షాధారముమీద ఈ farming project నడిపించవలసి ఉంటుంది. వర్షాలు పడనటువంటి పరిస్థితులువస్తే మరి ఈ dry farming ఎట్లా suceessful అవుతుంది. దీనికి ఏదైనా moisture content ని retain చేయడానికి ఏదైనా ప్రత్యేకమైన పథకము ఉన్నదా? African Countries లో ఈ dry farming లో moisture content retain చేసే dry crops పండిస్తున్నారు. Dry farming అన్నప్పుడు వర్షాలుమీద ఆధారపడలేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— ఇది Dry farming గానే చేపట్టాలనే ఉద్దేశ్యముతో, కొన్ని ఉద్దేశాలు మనసులో పెట్టుకొని అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను అనుసరించి దీన్ని ప్రారంభించాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— Dry farming అంటే ఏ పంటలు తీసుకొని వస్తాయి? వర్షాల మీదనా? వర్షాలు లేకుండానా? ఏమి ఔతుంది ఈ farming?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— వర్షముమీద, వర్షము లేకుండాను, రెండూనూ.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అదే అట్లా అని వర్షములేకుండా ఉంటే పంటలు పండించడానికి మార్గాలు ఏమిటి? అది మాకు అర్థముకాకుండా ఉన్నదని అడుగుతున్నాను. అంతకంటే ఇప్పుడు వర్షాలు లెక పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. వర్షములు లేకపోతేకూడా ఈ పంటలు పండించడానికి తీసుకొనేటటువంటి మార్గాలు ఏమిటి? అనుసరిస్తున్న పద్ధతులు ఏమిటి?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము :— Dry farming అనేదానియొక్క ఉద్దేశ్యాలు కూడా చెప్పాను. చదవమంటే చదువుతాను.

డాక్టరు టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— అదికాదండీ! ఇప్పుడు Dry farming అంటే క్షేత్రము మీదే కదా? అయినప్పుడు వర్షాలు లేకపోతే ఆ సంవత్సరము పొడుగునా మనము చేసినపని నిష్ప్రయోజనముకదా? ఇతర Countries లో moisture content retain చేసి dry farming suceessful చేయిస్తూఉన్నారు. ఇక్కడ ఏమిటి ఆలోచిస్తూ ఉన్నారు? అసలు ఆ పథకము ఏమిటి? ఆ పథకముయొక్క వివరాలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— Dry Farming-generally I am Speaking-ఇది సాధారణముగా వర్షాలు కురవనటువంటి ప్రాంతాలకు ఏర్పాటు చేసేటటువంటి పద్ధతి. దానిని అనంతపురము జిల్లాలో choose చేయడము జరిగింది. అక్కడ ఫ్రెంచివారి యొక్క సహకారముతో, ఏదో ఒక programme ఉంది. అందరికీ నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఆ స్కీము రిపోర్టు టేబిల్‌పైన పెడితే మీరే చూసుకోవచ్చు. తరువాత ఏదైనా ప్రశ్న ఉంటే వేసుకోవడము బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి :—(హిందూపూర్) అధ్యక్షా, రెడ్డిపల్లె farmలో French Experts అక్కడకు వచ్చిన తరువాత, ఆఫ్రికాలో latest methods లో దున్నేటటువంటి నాగళ్ళనుకొని, Dry farming కు సంబంధించినటువంటి కొన్ని implements, India కు గాను, మన పరిస్థితులకు తగ్గట్టుగా తయారుచేశారు. Seeds కూడా Shotduration అటు తరువాత కొంత వర్షము లేకపోయినా తట్టుకునే పంట పండేటువంటి విత్తనాలు వేరే ప్రాంతాలలో తయారు చేశారు. ఇక్కడ కూడా అటువంటిది ఏమైనా ఇప్పుడు తయారు అయినదా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము:—అన్ని విషయాలతో కూడినటువంటి రిపోర్టు మీముందు పెడతాము. వర్షములేకుండా ఒకవేళ వర్షము తక్కువగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఆ ఉన్నటువంటి, తేమను పెట్టేందుకు విధానాలు, పద్ధతులు అన్నీ కూడా వివరముగా ఉన్నాయి. అవి అన్నీ టేబిల్‌పైన పెడతారు.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:—అధ్యక్షా, ఈ Session లోపలేనా రిపోర్టు పెట్టేది? లేక Next session కా అండీ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం;—ఈ Session లోనే పెడతామండీ.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్న దానిని గురించి కొన్ని విషయములు తెలిసినవి. Dry farming తెలంగాణాలో ఉన్న ప్రాంతములో కూడా అటువంటిది ఒకటి ఈ సంవత్సరములో ప్రారంభిస్తారా? వర్షాభావము లేనిచోట ఇటువంటిదేదైనా ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నము:—ఇంకా మిగతాది తరువాత ఆలోచించే సమయము ఉంది.

Mr. Deputy Speaker :— Questions except 35 and 37 will be placed on the Table.

PRINTING OF PATTADAR PASS BOOKS

35—

*864 (1445-C) Q.— Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :— Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) whether the Government have fixed five paise as the Printing charges for the Revised Pattadar Pass Book and whether the Government have paid at the rate of 35 paise to Jai Hind Press, Vijayawada ; and

(b) if so, whether any enquiry was made and at what stage the enquiry stands ?

The Minister for Power (Sri V. Krishnamurthy Naidu) :—

(a) On a reference from the Board of Revenue in 1966 as to the approximate cost for printing of about 70 lakhs Pattadar Pass Books, the Director of printing had estimated the rate at five paise per book excluding the cost of paper which was communicated by the Board of Revenue to all the Collectors asking them to keep this in view while approving the tenders for printing of Pattadar Pass Books.

The Jai Hind Art Press did not ask for any specific rate but claimed an amount of Rs. 1,06,542/- for printing about 4 lakhs of Pattadar Pass Books according to the agreement entered into with the Collector. Krishna,

(b) Certain complaints were received alleging over payment to M/s Jai Hind Art Printing Press, Vijayawada. The matter was investigated and as this revealed certain lapses the case has been referred to the Tribunal for Disciplinary Proceedings and its findings are awaited.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇందులో lapses మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారు. అవి ఏమిటి? దానికి జవాబుదారీ ఎవరు? ఆ ప్రెస్ మేనేజరు ఎవరు? దీనిలో రాజకీయాలున్నాయా? పోలీసు ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏమి జరిగింది? ఆ ప్రెస్ ప్రొప్రయిటరు ఎవరు?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:—రికార్డ్సు ట్రిబ్యునల్‌వద్ద ఉన్నవి. అందువల్ల ఆ information యివ్వడానికి వీలులేదు. Subjudice అవుతుంది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—ఇదే ప్రశ్న last session లో కూడ వచ్చింది. అనాడే దీనిమీన ప్రశ్న పరంపరలు వచ్చాయి, అప్పుడు చెప్పింది - ఆ సమాచారం టేబుల్‌పై పెడతామన్నారు గాని యివ్వలేదు. ఆ వ్యవహారంలో బాధ్యులు ఎవరు? డిప్యూటీ కలెక్టరా? ఎవరిమీధ proceed అవుతున్నారు? ఈ కేసు ట్రిబ్యునల్‌కు పంపేముందు దీనికి బాధ్యులైన ఆఫీసరును సస్పెండ్ చేశారా? ఆ సమాచారం యిస్తామన్నారు, యివ్వలేదు. ఇప్పుడు తిరిగి అదే ప్రశ్న రిపీట్ అయింది. అదే స్టాక్ ఆన్సర్ తిరిగి చెబుతున్నారు. ఫర్‌ధర్‌గా ఏమీ చెప్పడం లేదు—Whether the officer concerned was placed under suspension before referring the matter to the Tribunal? Who is the person concerned ? What is his position? Whether he is a relative of the Minister. All these matters should have been placed before the House?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:— అది investigate చేయడం, ఆ రిపోర్టు యాంటికరప్షన్ బ్యూరోనుంచి వచ్చిన తరువాత ట్రిబ్యునల్‌కు పంపడం జరిగింది. వారు disposal చేస్తేగాని ఆ information యివ్వడానికి వీలులేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—యాంటికరప్షన్ బ్యూరోవారి రిపోర్టు ఏమిటి? Who is involved in it? అది చెప్పవచ్చుగదా? What is the secret about it when it is the public money?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఆ రికార్డ్సు ట్రిబ్యునల్‌కు పంపారు. ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ చెప్పడం subjidice అవుతుంది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—కాదండి. అది hide: చేయడం అవుతుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద:—ఆ పేరు చెప్పడానికి ఏమి అభ్యంతరం ఉంటుంది?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—అప్పుడున్న ప్రింటింగ్ డైరెక్టరు విఠల్ రావుగారు.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్ణకల్) :— యాంటికరప్షన్ డిసిప్లినరీ ప్రొసీడింగ్స్ విషయం తరువాత వస్తుంది. ముందు ప్రైమఫేసీ కేసు ఉన్నప్పుడు ఆ ఆఫీసరును సస్పెండ్ చేశారా? లేనిచో ఎందుకు చేయలేదు?

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఆ కేసు ట్రిబ్యునల్ ముందు ఉందని చెప్పారు.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— I am afraid that the Minister is hiding the fact that the P.A. to Collector or someone is involved in it. When the Minister is not able to get the information and place it before the House what is the use ?

Sri V. Krishnamurthi Naidu :— I shall verify that.

Sri A. Madhava Rao :— We are asking specific question. What is the answer from the records that are available? Are you in a position to say who are responsible for it ? 5 పైసాలనుంచి 35 పైసాలకు రావడానికి పైనుంచి క్రిందిదాకా ఏఏ స్టేజీలలో ఎవరెవరు బాధ్యులు? Why have you not suspended the responsibe persons?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :— Relevant records యివ్వడానికి ట్రిబునల్ వద్ద ఉన్నందున అవకాశంలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:— ఎన్ని సంవత్సరాలనుంచి యిట్లావున్నది? ప్రభుత్వం ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకోలేదు. 5 నుంచి 35 పైసలు అంటే పైనుంచి క్రిందిదాకా రాకెట్‌లా వుండాలి. ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి ప్రభుత్వం ఎందుకు చూడలేదు. ఎందుకు చర్యతీసుకోలేదు?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) :— పాస్‌బుక్ అంటే ఎన్నిపేజీలు వుంటాయి. ఇందులో ప్రభుత్వ ధనం దుర్వినియోగం అయిందా? లేక బయటివారు ముద్రణచేసి ప్రజలకు అమ్మారో. ప్రభుత్వ ధనం అయితే యీ పాస్‌బుక్‌కు proforma తయారుకాలేదా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :— Guide lines యిచ్చారు. అంతకుముందు ఆర్డర్సు యిచ్చుటకు టెండర్సు పిలవడం జరిగింది. 5 పైసాలు ఫిక్స్‌చేయడం, తరువాత after he has entreusted the work to a particular company, these guide lines are given.

Sri A. Madhavarao :— The answer is very serious. . .

Mr. Deputy Speaker :— Please sit down.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Lapses ఉండటం clear అయినది. ఆ జైహింద్ ప్రెస్ ఓనర్, మేనేజర్ ఎవరు? అక్కడ యిచ్చిన గవర్నమెంటు ప్రెస్‌లో డైరెక్టరు యిచ్చాడా? అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు యిచ్చాడా? వారి పేరు ఏమిటి? ఎంతడబ్బు యిచ్చారు? Pass books ఎక్కడ ఉన్నవి? ఎన్ని రూపాయల ఆర్డరు యిచ్చారు? దానిక్రింద ఎన్ని రూపాయలు యిచ్చారు? గవర్నమెంటుకు ఎన్ని కాగితాలు వచ్చాయి? డిలేకు కారణం ఏమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— రిపోర్టు్స యిస్తామన్నారు. కావాలంటే తరువాత సప్లిమెంటరీస్ వేయవచ్చును.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—రిపోర్టు యివ్వలేదు. ఇదే ప్రశ్న పోయిన సెషన్‌లో వచ్చింది. ఆ జైహింద్ ప్రెస్ ప్రొప్రయిటరు ఎవరు? వారికి ఆర్డరు ఎవరు యిచ్చారు? P. A. యిచ్చారా? ఇందులో ఎన్ని లక్షలు involve అయియున్నవి. వారిని Suspend చేశారా?—before sending the matter to the Tribunal.

Mr. Deputy Speaker :— Now he has got that full information with him. In the light of the discussion, he says he will give all the information.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా. జైహింద్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ ప్రొప్రయిటర్ ఎవరు? దాని మేనేజర్ ఎవరు? డైరక్టర్ ఆర్డర్ ఇచ్చారా? డిప్యూటీ డైరక్టర్ ఆర్డర్ ఇచ్చారా? ఎవరిని సస్పెండ్ చేశారు? ఎంతమందిని సస్పెండ్ చేశారు?

Mr. Deputy Speaker :— The Minister said that he will place the matter on the Table of the House.

Sri Pragada Kotiah :— Last time also, they have promised to place the matter and they have not placed the information before the House.

Sri K. Govinda Rao :— Let a date be fixed for placing the information on the Table of the House and discussion allowed thereon.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— Already it is long overdue, and there is no point in shirking to give the information.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మూడు సంవత్సరాల క్రిందట యీ సమస్య వస్తే- మేము ఎంక్వయిరీ వేస్తున్నాము- అన్నారు. ఇప్పుడు ప్రశ్న అడిగితే- ఆ కాగితాలు మా దగ్గర లేవు- అంటున్నారు, కాగితాలు లేవనిచెప్పి వారు తప్పించుకొంటుంటే మీరు వారిని రక్షిస్తున్నారు. రేపు యీ విషయం వచ్చినప్పుడు- ఆ కాగితాలు సి. ఐ. బి. లో ఉన్నవి, ఇక్కడ లేవు అని అంటారు . . .

Mr. Deputy Speaker :— We can do one thing. After the Minister gives the information, we shall have half-hour discussion.

Sri Vavilala Gopala Krishnayya :— We do not want half-hour discussion. We want the information now itself.

Mr. Deputy Speaker :— We shall fix a date and let us have discussion on this.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అఫ్ ఏన్ అవర్ డిస్కషన్ వద్దండి, ఇపుడే ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ అంతా తెలియాలి, అసలు ఆ కాగితాలన్నీ దాచిపెట్టటానికి పెద్ద ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మేము అడుగుతున్న దానికి సమాధానం చెప్పండి. ఈ ఆర్డర్ ఇచ్చింది డైరెక్టరా? డిప్యూటీ డైరెక్టరా? ఆయన పేరు ఏమిటి? జైహింద్ ప్రెస్ ప్రొప్రయిటర్ ఎవరు?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— ఆర్డర్ ఇచ్చింది కృష్ణా కలెక్టర్. . .

Sri Y. Venkata Rao : Let the Minister give the available information.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ సమస్య ఇదివరకు అసెంబ్లీలో వచ్చింది. ఆ నాడు దానికి సరైన సమాధానం రాలేదు. అసలు దీనికి ఇంతకు పూర్వం టెండర్స్ కాల్‌ఫర్ చేశారా ? లోయస్ట్ టెండర్ ఒప్పుకొన్నారా ?

Mr. Deputy Speaker :— On all the supplementary questions the Members have asked, the Minister will collect the information ; he will give exhaustive information to the House.

Sri M. Manick Rao :— We want full information from the Minister.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— ఆ రికార్డు అంతా ట్రిబ్యునల్ దగ్గర ఉన్నప్పుడు మా దగ్గర ఎట్లా వస్తుంది ? ఆ సమాచారం అంతా మేము ఎట్లా ఇవ్వగలము? అది డిస్పోజల్ అయిన తర్వాత ఆ రికార్డు వస్తుంది. Whatever information is available, I can give within one week.

Sri M. Manick Rao :— This information which is available with him does not help us.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీ దగ్గర ఫోగట్టా ఏమి ఉన్నదో, ఇపుడు గౌ. సభ్యులు అడిగిన సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలన్నింటికి సమాచారం ఏమిటో అదంతా తెప్పించి- దానికి సంబంధించిన డిస్కషన్‌కు ముందే సబ్‌మిట్ చేయండి.

శ్రీ వి కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— గౌ. సభ్యులు తమకు కావలసిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఏమిటో వ్రాసి ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఇపుడు వారు అడిగిన సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలు మీరు వ్రాసుకొని దానికి సంబంధించిన సమాచారం అంతా తెప్పించి, మీ దగ్గర ఉన్న ఫోగట్టా కూడా యాడ్ చేసి ఇవ్వండి. I think 5th December will be all-right. On that day you can submit all the information to the Members. You know the supplementaries and on that you can collect the information and supply it to the Members.

Sri V. Krishnamurthi Naidu :— The matter is sub judice.

Mr. Deputy Speaker :— It is not sub judice. You can give.

శ్రీ కె. రామనాథం :— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్, మేము ప్రశ్నలు ఇచ్చినప్పుడు దానికి సంబంధించిన పూర్తి సమాచారం అంతా ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వంవారు సిద్ధం చేసుకొని ఉండాలి. అట్లాగాక, మేము ప్రశ్న అడగటం ఒక రోజు, సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పటం ఇంకోరోజు, అనే దానికి మీరు పర్మిట్ చేసినట్లయితే- మేము అడిగిన ఏ ప్రశ్నకు మంత్రులనుండి సమాధానం వెంటనే రాదు, మేము అడిగిన ప్రశ్నకు. దానికి సంబంధించిన సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలకు పూర్తి సమాచారం ఇవ్వటానికి మంత్రులు సిద్ధపడి రావాలి. మేము అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇపుడే ఇవ్వటం అవసరము. ఆ సమాధానాల కోసం ఇంకో రోజు తీసుకోవటం సరైనది కాదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఇది హవుస్ సమ్మతితో తీసుకొంటున్నాము కాబట్టి- ఇది సరైనదేనని చెబుతున్నాను. When the House agrees, there is no point of order. When the House agrees, it is perfectly in order.

Sri C. V. K. Rao :— Is it put to the House ?

Mr. Deputy Speaker :— No, I have taken the sense of the House.

श्री बद्री विशाल पित्ती :- मंत्री महोदय ने कहा कि सबजुडिस है। जय हिन्द प्रेस का प्रोप्राइटर कौन है इस का उत्तर देना कैसे सबजुडिस हो सकता है। यह क्या जवाब है।

मिस्टर डिप्टी स्पीकर :- जो जो इनफरमेशन मांगा गया है सब देंगे।

श्री बद्री विशाल पित्ती :- यह गैरजिम्मेदाराना जवाब देते है। पूरी तरह से तैयार होकर नहीं आया हैं। जय हिन्द प्रेस का प्रोप्रइटर कौन है यह कहने के लिए कहते हैं कि सबजुडिस है।

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— అధ్యక్షా: మంత్రిగారు ప్రపేర్ అయి రాలేదు అంటున్నారు. మేము ఇవాళ సడన్‌గా అడిగిన ప్రశ్నకాదు ఇది. గత సమావేశంలో యీ ప్రశ్న వచ్చింది. మళ్లీ ఇవాళ యీ ప్రశ్న వచ్చింది. అయినా మంత్రిగారు వేగ్‌గా వచ్చి ఇక్కడ జవాబు చెబుతున్నారు. వారికి ఇంతటైమ్ వున్నప్పుడు- ఫుల్ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్‌తో వారు ఎందుకు రాకూడదు? మంత్రులు ఫుల్ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్‌తో రావాలి. మాకు ఫుల్ ఇన్‌ఫర్మేషన్ కావాలి.

Rates Charged for Boring Sets

37—

*603 (1407) Q.—Sarvasri D. Venkatesam, and A. Madhava Rao: Will the hon. Minister for Marketing be pleased to state :

(a) the present rates of charges on the various boring sets per foot and the rate of hire charges fixed on the different sets including the hand boring set ;

(b) what were the previous rates ;

(c) what is the reason for the sudden enhancement of rates ; and

(d) whether the Government will reconsider the issue and fix the old rates looking to the difficulty of the ryots ?

The Minister for Marketing (Sri Ramachandra Rao Kalyani) :

(a) 6" Bore—Rs. 24 per foot upto 100 :
Rs. 30 per foot beyond 100 in rocky areas
6" Bore—Rs. 17 per foot in alluvial areas.
4" bore—Rs. 16 per foot in all areas.
1½" bore—Rs. 5.25 per foot.
Hand—boring set Rs. 30 per day.

(b) The following rates were charged when the sets were under the control of the Agriculture Department.

(i) Open dug wells—

(A) upto 100 mts. Rs. 33/- per mt.

(B) beyond 100 mts. double the above rate.

(ii) For bores sunk from ground level—

(A) upto 100 mts.	Rs. 23 per mt.
(B) beyond 100 mts.	double the above rate.

(iii) Hand boring sets—

(A) upto 50 mts	Rs. 2.50 per day.
(B) 50-75 mts.	Rs. 4.00 per day.
(C) 75-160 mts.	Rs. 6.00 per day.

(c) The rates shown against clause (a) are those charged by the Andhra Pradesh State Agro Industries Corporation. They have been arrived at by the Corporation purely on technical data and actual working costs ;

(d) No, Sir.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ఇలాంటి లాంగ్ ఆన్సర్స్ స్టాటిస్టికల్ డేటా కలిగి నటువంటివి వరుసగా చదువుకొంటూ పోయేటట్లు ఉంటే సప్లిమెంటరీస్ వేయడం ఎట్లా? లాస్ట్‌టైమ్‌కూడ రిక్వెస్ట్ చేశాము. తమరు డైరక్షన్స్ యిచ్చారు. ఇలాంటి లెన్తీ ఆన్సర్స్, స్టాటిస్టికల్ డేటా, యిలాంటివి వున్నప్పుడు ఒకరోజు ముందుగా టేబిల్ మీద పెట్టవలసిందని. అయినప్పటికికూడ వారు నోట్ చదువుతున్నారు. స్టాటిస్టికల్ యిన్‌ఫర్మేషన్ లేకుండా సప్లిమెంటరి ఏమి వేయమంటారు మమ్మల్ని?

(No Answer)

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అగ్రో యిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ పెట్టింది రైతులకు ఉపయోగించే దానికోసము, తగ్గించేదానికోవము పెట్టారా? అట్లా పెట్టినప్పుడు అదర్ దాన్ అగ్రో యిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారు తక్కువ చేసేటప్పుడు, మీరు ఎక్కువ పెట్టినందువల్ల నష్టంలో నడుస్తుందిగదా దీనిని ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది? తగ్గించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా? రైతులుగా ఉన్నటువంటివారు అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్‌వల్ల లాభం పొందకుండా పోయే విషయం వారికి తెలుసా?

శ్రీ రామచంద్రరావు కళ్యాణి: — ప్రైవేట్ ఇండస్ట్రీస్‌వారు అగ్రోఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ కంటే తక్కువ ధరకు యిచ్చేది లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— లేదు. నెల్లూరులో అలాగే యున్నది.

శ్రీ రామచంద్రరావు కళ్యాణి :— లేదు.

శ్రీ యన్. రామసంద్రారెడ్డి :— నో లాస్, నో ప్రాఫిట్ బేసిస్‌మీద జరపాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొన్నది మంత్రిగారికి తెలుసా?

శ్రీ రామచంద్రరావు కళ్యాణి :— నో ప్రాఫిట్ నో లాస్ బేసిస్ మీద చేస్తున్నాము. దానిలో ఏమి లాభం లేదు. యాక్చ్యుయల్ డేటా ప్రకారం చేస్తున్నాము.

Sri N. Ramachandra Reddy :— How do these rates compare with there in other states.

శ్రీ రామచంద్రరావు కళ్యాణి :— అదర్ స్టేట్స్‌చూస్తే రెండు రూపాయలు ఎక్కువ తక్కువ ఉన్నది. చాల బేధంలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— బైట ప్రైవేటు పార్టీగా ఉన్నవారు తక్కువకు యిచ్చేటప్పుడు ప్రభుత్వం ఎందుకు యివ్వలేదు. నేను వారికి వ్రాశాను. బైట 10 రూపాయలకు యిచ్చేటప్పుడు మీకు వ్రాస్తే భోగట్టా చేశారా? మీరు ఏమి విచారించారు?

శ్రీ రామచంద్రరావు కళ్యాణి :— ప్రైవేటు కంపెనీలు మాకంటె తక్కువకు చేసి యిచ్చేది లేదు. ఆగ్రో యిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ ద్వారానే చాల తక్కువకు దొరుకుతున్నాయి.

Sri D. Venkatesham :— Sir, the hon. Minister was pleased to inform the House that the Agro-Industries Corporation was working on no-profit no loss basis. We are not asking for any other information. We are asking about the rates; whether the rates charged by the Agro-Industries Corporation is double the rates charged by private parties. What was the previous rates that was charged and what is the present rate per day after the Corporation came into existence?

శ్రీ రామచంద్రరావు కళ్యాణి :— ఆ రేట్ చదివాను. ఇప్పుడు 30 రూపాయలు రోజుకు చార్జిచేస్తున్నారు. లాస్ట్ టైమ్ రు2-50. రోజుకు చార్జిచేశారు. ఈ రేట్స్ 1959లో వుండె. ఇప్పుడు చార్జెస్ ఎక్కువ ఉన్నాయి. మిషన్ చార్జెస్ ఎక్కువ ఉన్నాయి. వేజెస్ ఎక్కువ ఉన్నాయి. దానినుంచి రేట్స్ ఎక్కువ అవుతున్నవి.

Written Answers to Questions

BUS ROUTE FROM KOILAKUNTLA TO RUDRAVARAM

30—

*913 (1453-J) Q.—Sri G. Thimma Reddy Allagada) :—Will the hon. Winister for Transport be pleased to state :

(a) whether a bus route has been sanctioned from Koilakuntla to Rudravaram via, Revanuru and Yalluru in Kurnool district and if so, on what date ;

(b) whether bus is being plied in the said route ; if not, why ;

(c) whether the Government are aware of the fact that there is no road from Yalluru to Revanuru in the same route and if not, how a pucca route has been sanctioned ;

(d) whether the said road will be completed atleast now, and the bus will be plied ; and if so, when ; and

(e) whether the Collector and the Regional Transport Officer are in receipt of any representation from the villagers to ply the bus from Yalluru to Nandyala and if so, on what date; and the action taken thereon ?

A :—

a) Yes Sir, on 25-7-1966.

b) No Sir. As the condition of the road is not good the operator who was granted a permit from 7-11-1969 submitted stoppage report on 29-11-1969.

c) The Regional Transport Authority, Kurnool granted a pucca permit for the route with the hope that the condition of the road would be improved by the authorities concerned in due course.

d) The matter is under consideration of the Zilla Parishad, Kurnool and for want of funds the work could not be taken up. As and when the road is made motorable, buses can be plied.

e) Representations were received on 19-1-1970 and the traffic survey conducted revealed that there is traffic potential on the route. Since this route over-laps, the notified route of the Road Transport Corporation permit cannot be granted.

Arrears of Sales Tax

31—

*255 (1527) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state ;

(a) number of cases of assessment pending finalisation under Andhra Pradesh General Sales Tax Act, J957 and Central Sales Tax Act, 1956 in 1968-69 and 1969-70 ;

(b) what is the arrears of sales tax outstanding in 1968-69 and 1969-70 ; and

(c) what are the reasons for the heavy arrears?

A :—

a) The number of cases of assessments pending finalisation under the Andhra Pradesh General Sales Tax Act. 1957 and Central Sales Tax Act, 1956 is as follows :—

	1968-69	1969-70
Andhra Pradesh General Sales Tax Act ...	2741	6461
Central Sales Tax Act ...	1191	996

b) The arrears of sales tax outstanding is as follows :—

	1968-69 (as on 31-3-69)	1969-70 (as on 31-3-70)
	Rs.	Rs.
Andhra Pradesh General Sales Tax Act ...	1,91,47,490	2,46,11,340
Central Sales Tax Act ...	35.66,014	43,29,044

c) Statements showing the reasons for the arrears are placed on the table of the house.

(Statement No. I)

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE (VIDE CLAUSE (c) OF L.A.Q. No. 1527 (Started)*31 by SRI R. MAHANANDA, (M.L.A.).

STATEMENT SHOWING THE EXPLANATORY STATEMENT OF BALANCES UNDER ANDHRA PRADESH GENERAL SALES TAX ACT, 1957 FOR THE QUARTER ENDING : 31-3-1969.

Sl. No. (1)	PARTICULARS (2)	Amount Rupees. (3)
I.	Arrears since collected or not due for collections :—	
(a)	Amounts since collected	39,732
(b)	Amounts included in the Write Off Proposals	10,72,360
(c)	Amounts proposed to be included in the write off proposals to be submitted to the Deputy Commissioners or Board	10,53,942
(d)	Amounts covered by acquittals	1,03,297
(e)	Amounts where assessments are cancelled by the judgments of Tribunal where demands are not eliminated pending acceptance of judgment or pending decision of the High Court in Revision cases	3,28,251
(f)	Amounts where assessments cancelled by judgment of Civil Courts and which are pending acceptance	38,767
II.	*Arrears pending the orders of the Higher Authorities* :—	
(a)	Disputed tax in appeals awaiting disposal by Assistant Commissioners, Commercial Tax Officer	8,17,988
(b)	Appeals before Sales Tax Appellate Tribunal in which collection is specifically stayed	11,62,292
(c)	Cases where stay orders issued by Government or Board or Deputy Commissioner	24,50,215
(d)	Cases where Stay Orders issued by Civil Courts	23,31,804
(e)	Suits filed by the Government	1,46,026
(f)	Amounts covered by Instalments	5,02,585

III. *Arrears collection of which is entrusted to other Agencies* :—

(a)	Amounts covered by pending prosecutions	3,78,736
(b)	Amounts covered by prosecutions, transferred to long pending cases	19,578
(c)	Amounts covered by convictions and awaiting realisation of arrears by the Court	62,225
(d)	Amounts involved in Insolvency Proceedings or Liquidation Proceedings in the case of Coperative Institutions	6,04,358
(e)	Amounts referred to Revenue Department for Collection under section-10	41,97,510

IV. *Arrears collection of which is pending with Departmental Officers* :—

(a)	Non-Expiry of Demand Notice Time	10,429
(b)	Non-Expiry of Compounding Notice Time	689
(c)	Provisional Tax in Low Turnover cases	45,690
(d)	Mis-Classifications	4,78.876
(e)	Mis-Appropriations	75,843
(f)	Arrears due from Cooperative Institutions under intimation to Deputy Registrar	1,32,826
(g)	Arrears due from Ration Shops	9,426
(h)	Others	30,84,045
	Total :	1,91,47,490

(*Statement No. II*)

STATEMENT SHOWING THE EXPLANATORY STATEMENT OF BALANCES UNDER CENTRAL SALES TAX ACT, 1956 FOR THE QUARTER ENDING 31-3-1969

Sl. No. (1)	Particulars (2)	Amount Rupees. (3)
I.	*Arrears since collected or not due for collections* :—	
(a)	Amounts since collected	2,989
(b)	Amounts included in the write off proposals	84,978
(c)	Amounts proposed to be included in the write off proposals to be submitted to the Deputy Commissioner or Board	81,983
(d)	Amounts covered by acquittals	1,245
(e)	Amounts where assessments are cancelled by the judgments of Tribunal where demands are not eliminated pending acceptance of judgment or pending decision of the High Court in Revision Cases	—

(f)	Amounts where assessments cancelled by judgment of Civil Courts and which are pending acceptance	—
II.	***Arrears pending the orders of the Higher Authorities*** :—	
(a)	Disputed tax in appeals awaiting disposal by Assistant Commissioner, Commercial Tax Officer	3,13,497
(b)	Appeals before Sales Tax Appellate Tribunal in which collection is specifically stayed	59,976
(c)	Cases where stay orders issued by Government or Board or Deputy Commissioner	48,224
(d)	Cases where stay orders issued by Civil Courts	2,31,852
(e)	Suits filed by the Government	—
(f)	Amounts covered by instalments	37,891
III.	***Arrears collection of which is entrusted to other Agencies*** :—	
(a)	Amounts covered by pending prosecutions	84,631
(b)	Amounts covered by prosecutions, transferred to long pending cases	—
(c)	Amounts covered by convictions and awaiting realisation of arrears by the Court	—
(d)	Amounts involved in insolvency proceedings or Liquidation Proceedings in the case of Cooperative Institutions	1,93,638
(e)	Amounts referred to Revenue Department for collection under Section-10	5,16,002
IV.	***Arrears collection of which is pending with Departmental Officers*** :—	
(a)	Non-expiry of demand notice time	39,374
(b)	Non-expiry of compounding notice time	—
(c)	Provisional tax in low turnover cases	—
(d)	Mis-classifications	9,163
(e)	Mis-appropriations	—
(f)	Arrears due from Cooperative Institutions under intimation to Deputy Registrar	—
(g)	Arrears due from Ration Shops	—
(h)	Others	18,58,671
	Total	35,66,014

(Statement No. III)

STATEMENT SHOWING THE EXPLANATORY STATEMENT OF BALANCES UNDER ANDHRA PRADESH GENERAL SALES TAX ACT, 1957 FOR THE QUARTER ENDING 31-3-1970

Sl. No. (1)		Particulars (2)	Amount Rupees. (3)
I.		*Arrears since collected or not due for collections :—*	
	[a]	Amounts since collected	1,71,558
	[b]	Amounts included in the write off proposals	12,90,951
	[c]	Amounts proposed to be included on the write off proposals to be submitted to the Deputy Commissioner or Board	8,25,093
	[d]	Amounts covered by acquittals	9,954
	[e]	Amounts where assessments are cancelled by the judgments of Tribunal where demands are not eliminated pending acceptance of judgment or pending decision of the High Court in revision cases	1,15,728
	[f]	Amounts where assessments cancelled by judgment of Civil Courts and which are pending acceptance	8,88,439
II,		*Arrears pending the orders of the Higher Authorities :—*	
	[a]	Disputed tax in appeals awaiting disposal by Assistant Commissioner, Commercial Tax Officer	8,46,782
	[b]	Appeals before Sales Tax Appellate Tribunal in which collection is specifically stayed	5,08,993
	[c]	Cases where stay orders issued by Government or Board or Deputy Commissioner	23,51,322
	[d]	Cases where stay orders issued by Civil Courts	53,84,316
	[e]	Suits filed by the Government	2,02,753
	[f]	Amounts covered by instalments	3,86,435
III.		*Arrears collection of which is entrusted to other agencies :—*	
	[a]	Amounts covered by pending prosecutions	1,77,442
	[b]	Amounts covered by prosecutions, transferred to long pending cases	25,734
	[c]	Amounts covered by convictions and awaiting realisation of arrears by the Court	29,415

	[d] Amounts involved in insolvency proceedings or Liquidation proceedings in the case of Cooperative Institutions	7,56,310
	[e] Amounts referred to Revenue Department for collection under Saction 10	47,54,674
IV.	*Arrears collect:on of which is pendincg with Departmental Officers* :—	
	[a] Non-expiry of demand notice time	—
	[b] Non-expiry of compounding notice time	1,23,147
	[c] Provisional tax in low turnover cases	8,516
	[d] Mis-classifications	47,931
	[e] Mis-appropriations	35,966
	[f] Arrears due from Cooperative Institutions under intimation to Deputy Registrar	1,25,166
	[g] Amounts due from Ration Shops	2,42,725
	[h] Others	53,02,090
	Total :	2,46,11,340

(Statement No. IV)

STATEMENT SHOWING THE EXPLANATORY STATEMENT OF BALANCES UNDER CENTRAL SALES TAX ACT, 1956 FOR THE QUARTER ENDING : 31-3-1970.

Sl. No, (1)	Particulars (2)	Amount Rupees. (3)
1.	*Arrears since collected or not due for Collections* :—	
	[a] Amounts since collected	8,194
	[b] Amounts included in the write off proposals	1,17,801
	[c] Amounts proposed to be included on the write off proposals to be submitted to the Deputy Commissioner or Board	82,656
	[d] Amounts covered by acquittals	—
	[e] Amounts where assessments are cancelled by the judgments of Tribunal where demands are not eliminated pending acceptance of judgment or pending decision of the High Court in Revision Cases	1,24
	[f] Amounts where assessments cancelled by judgment of Civil Courts and which are pending acceptance	—

II. *Arrears pending the orders of the Higher Authorities* :—		
[a]	Disputed tax in appeals awaiting disposal by Assistant Commissioner, Commercial Tax Officer	3,54,114
[b]	Appeals before Sales Tax Appellate Tribunal in which collection is specifically stayed	36,997
[c]	Cases where stay orders issued by Government or Board of Deputy Commissioner	63,988
[d]	Cases where stay orders issued by Civil Courts	4,29,802
[e]	Suits filed by the Government	5,890
[f]	Amounts covered by instalments	—
III. *Arrears collection of which is entrusted to other agencies*:—		
[a]	Amounts covered by pending prosecutions	13,377
[b]	Amounts coveed by prosecutions, transferred to long pending cases	54,224
[c]	Amounts coverred by convictions and awaiting realisation of arrears by the Court	642
[d]	Amounts involved in insolvency proceedings or liquidation proceedings in the case of Co-operative Institutions	2,02,382
[e]	Amounts referred to Revenue Department for collection under Section-10	6,15,715
IV. *Arrears collection of which is pending with Departmental Officers* :		
[a]	Non-expiry of demand notice time	1,215
[b]	Non-expiry of compounding notice time	—
[c]	Provisional tax in low turnover cases	—
[d]	Mis-classifications	6,083
[e]	Mis-appropriations	—
[f]	Arrears due from Cooperative Institutions under intimation to Deputy Registrar	—
[g]	Amounts due from Ration Shops	—
[h]	Others	23,34,719
	Total :	43,29,044

INSTITUTE OF "THE HINDU DHARMA PRATHISHTANAM"

32—

*96 [2401] Q.—Dr. T. V. S. Chalapathi Rao and Sri Agarala Eswara Reddy :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

[a] whether it is not a fact that the T. T. D. Board of Trustees resolved in 1968 to establish an institution by name "The Hindu Dharma *Prathishtanam*" in pursuance of Section 91 of the A. P. Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act of 1966, and to set apart a sum of one lakh of rupees for the maintenance of the said Hindu Dharma Prathishtanam ;

[b] if so, whether the institution of Hindu Dharma Prathishtanam is functioning now ;

[c] if so, what are its activities ; and

[d] if not, why is it not functioning?

A :—

a) Yes Sir.

(b), (c) and (d).—The institution is expected to start its regular work as soon as all the necessary steps are taken.

LINING OF THE POCHAMPAD CANAL

33—

*256 (1528) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

a) whether there is any proposal before the Government for lining the Pochampad canal to avert seepage and percolation ;

b) what is the approximate estimated seepage of water ; and

c) whether the World Bank Team has also recommended for lining the canals?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) A minimum of 10 TMC. of water.

(c(Yes, Sir.

MAJOR AND MEDIUM IRRIGATION SCHEMES IN TELANGANA AREA

34—

*239 (1451) Q.—Sri Badri Vishal Pitti (Mahararjgunj) :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

a) whether two new divisions have been formed for investigation of Major and Medium Irrigation Schemes pertaining to Telangana Region :

b) if so, from which date ;

c) the work turned out so far by the said divisions ; and

d) the amount of expenditure incurred so far on each division?

Ans :—

(a) to (d).—The answer is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

a) Four New Divisions for Investigation of Major and Medium Irrigation Schemes in Telangana Region have been formed besides the former Survey Division No. 6 which has been named as Major and Medium Project Investigation Division No. 1.

b) Major and Medium Projects Investigation Division No. 2 formed on 1—11—1969.

Major and Medium Projects Investigation Division No. 3 formed on 16—1—1970.

Major and Medium Projects Investigation Division No. 4 formed on 27—1—1970.

Major and Medium Projects Investigation Division No. 5 formed on 25—3—1970.

	M & MPI Dn. 1	M & MPI Dn. 2	M & MPI Dn. 3	M & MPI Dn. 4	M & MPI Dn. 5
c) 1. No. of schemes for which preliminary Surveys are taken up.	1	4	4	—	—
2. No. of Schemes for which preliminary Surveys are completed.	1	1	1	1	—
3. No. of Schemes for which detailed Surveys are taken up.	3	4	1	1	1
4. No. of Schemes for which detailed Surveys are completed.	3	—	—	—	—
5. No. of other miscellaneous works turned out.	—	—	—	1	—

d) The amount of expenditure on each Division upto 30-5-1970.

Major and Medium Projects Investigation Division No 1
Rs. 5,64,369-46

Major and Medium Projects Investigation Division No. 2
Rs. 1,56,327-05

Major and Medium Projects Investigation Division No. 3
Rs. 98,613-52

Major and Medium Projects Investigation Division No. 4
Rs. 55,830-00

Major and Medium Projects Investigation Division No. 5
Rs. 4,511-95

AUCTION OF TUNKI LEAVES

36—

*989 (2838-S) Q.—Sri R. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that it is proposed by the Government to abolish the auction system of the coupes of Tunki leaves (Beedi leaves) in the State, and to manage the same themselves ; and

b) the nature of the programme proposed to be implemented during 1970-71 for this purpose?

Ans :—

a) Yes Sir. The Governor of Andhra Pradesh has since promulgated the A.P.N.F.F. (Regulation of Trade) Ordinance, 1970 on 6-10-1970, and a copy of the same is being placed on the table of the House separately.

b) The scheme is proposed to be implemented from 1971-72 and the details are given in the Ordinance.

THANDAVA RESERVOIR

38—

*323 (1920) Q.—Sri D. Kondala Rao (Chintapalli) :—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

a) whether it is a fact that the construction of Thandava Reservoir, in Narsipatnam Taluk, Visakhapatnam Dist. has been completed ;

b) whether the work of the right canal of the said Reservoir, has been taken up ;

c) if so, when it was taken up and the extent of work completed so far ; and

d) if not, the reasons therefor?

A :—

a) No, Sir. The work is in progress.

b) No Sir.

c) Does not arise.

d) The work on right canal was not taken up as the hydraulic particulars of the canal were not settled till recently and also for want of adequate funds.

SPECIAL RATE CHANNEL FOR POTHAPI

39—

*198 (2199) Q.—Sri B. Ratnasabapathy (Rajampeta) :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

a) whether the Collector, Cuddapah had asked the Panchayat Raj Department for its approval to complete the work on special rate channel for Pothapi in Rajampet Samithi ; and

b) if so, at what stage is the work?

A :—

a) Yes Sir.

b) The work was partially executed by the Zilla Parishad, but further work could not be done due to lack of funds for land acquisition Orders were issued recently by Government to take over the channel under the control of Public Works Department for investigation and repairs and later transfer it to Zilla Parishad, Cuddapah for its maintenance.

DEVELOPMENT OF KAKINADA PORT

40—

*996 [2839-H] Sarvasri C. V. K. Rao, G. Latchanna, [Sompeta[P. Sanyasi Rao, [Visakhapatnam-2], A. Madhava Rao, & B. Ratnasabhapathi :— Will the hon. Minister for Fisheries and Ports be pleased to state :

[a] Whether it is a fact that a 18 member team of Parliament Estimates Committee inspected Kakinada Port on 30-6-70 for a detailed study of facilities and requirements of Kakinada Port ; and

[b] if so, whether the State Government submitted any proposals, if so, what are they and whether a copy of the report submitted by the State Port authorities be placed on the Table of the House ?

A :—

[a] A team of 8 members of Parliamentary Estimate Committee inspected Kakinada Port on 30-6-'70.

[b] A report, indicating the schemes, originally made out, for the development of this Port under Central Sector, costing Rs. 251.36 lakhs but finally approved by the Government of India, Ministry of Transport and Shipping schemes costing only Rs. 100 lakhs, was submitted to the Estimates Committee, by the State Port Officer, Kakinada, duly explaining about the inadequancy of funds

of Rs. 100 lakhs and impressing on the Committee the imperative need for Rs. 251.36 lakhs, to enable this Port to handle cargo to the tune of One Million tonnes at the end of IV Five Year Plan. The Government of India Ministry of Transport and Shipping was also addressed by the Government emphasising the need for Rs. 251.36 lakhs as originally proposed and requested them to sanction Rs. 251.36 lakhs as against 100 lakhs. As the report is bulky, a copy of the Statement indicating the original schemes and schemes accepted by the Govt. of India is placed on the table of the House.

STATEMENT TO BE LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE WITH REFERENCE TO CLAUSE [B] OF L. A. Q. No. 2839-H.

STATEMENT INDICATING SCHEMES PROPOSED BY THIS GOVERNMENT AND FINALLY APPROVED BY THE GOVT. OF INDIA FOR THE DEVELOPMENT OF KAKINADA PORT DURING THE IV FIVE YEAR PLAN PERIOD.

S. No.	Name of Schemes		Originally proposed by State Govt.	Approved by the Govt. of India [Ministry of Shipping & Transport].
			[Rs. in lakhs]	[Rs. in lakhs].
1.	Provision of 4 mechanised barges.	—	12.00	15.12 [including one water barge].
2.	Navigational aids	—	8.00	8.00
3.	Dredging the approach channel :	—	10.00	24.00
4.	Realignment of Railway Track and resumption of Railway land.	—	5.77	2.00
5.	Water supply scheme to ships:	—	2.00	deleted.
6.	Provision of along side facilities [Two wharf walls four timber Jatties & 3 RCC Jatties.	—	4.34	deleted.
7.	Development of loading hard erea.	—	0.40	0.40
8.	Extension of Groynes	—	5.48	5.48
9.	Renewal of dry dock gates	—	0.50	0.50

10.	Workshop machinery	—	0.37	0.50
11.	Provision of Two Fork lifts	—	2.00	deleted.
12.	Model studies of the Port	—	7.50	4.00
13.	EX-PANSION OF PORT EASTWARD OF EX BURMAH SHELL AREA :—			
	DETAILS :—			
	[a] Capital Dredging by Port dredgers including reclamation.	—	4.00	2.00
	[b] Formation of stacking area	—	2.00	included above in (a)
	]c] Extension of Railway and Road	—	12.20	12.00
	[d] Extension of water and power supply	—	2.00	1.00
	[e] Construction of jatties and wharf walls	—	10 00	5.00
	]f] Transit shed	—	3.00	deleted
	[g] Mechanical Loading facilities	—	10.00	deleted
14.	Provision of 6 mechanised barges of 250 tons capacity each	—	24.00	deleted
15.	Construction of one wharf wall of 500 feet and provision of 4 electric cranes of 5 tons capacity	—	13.00	deleted
16.	Provision of one transit shed in Ex-Burmah shell area	—	3.00	deleted
17.	Provision of one slip way for repairing Port Craft	—	5.00	5.00
18.	Acquisition of a 5 ton grab dredger together with two hopper barges of 250 tons each	—	30.00	15.00 (for dredger only)
19.	Stabilization of sand spit	—	75.00	deleted
	TOTAL	Rs.	251.36 lakhs	100.00 lakhs

BUSINESS OF THE HOUSE

Several members rose —

Sri K. Achuth Reddy, [Kodangal] :— Sir, it is a very important issue. You must allow more questions.

Mr. Deputy Speaker :— I have allowed half an hour for these two questions on which a request was made to me. I am sorry ; I cannot drag on. I have allowed sufficient time for these two questions. 9.30 was the time for the question hour to be completed. We have already taken another half an hour. We have got other agenda items to be covered and if I were to proceed, every other question is equally important and there will be no end to it. (Interruption) The time is over.

Several members were on their legs.

Mr. Deputy Speaker :—I am sorry ; I cannot allow. I cannot amend it.

Sri C. V. K. Rao :—How are we to discharge our duties as legislators? You have to protect our rights to enable us to discharge our duty as legislators. Here is a question. Not only myself but 4 others have put the question. Should it not be answered by the Minister ?

Mr. Deputy Speaker :—It has been answered.

Sri C. V. K. Rao :—You know pretty well I have been for some time bringing to your notice that the questions are not properly taken into account. Well, what are we for? Is it not our duty to reflect the opinions of the people? Is the question of such a dangerous form that the authority here should be thrown out? I brought to your notice You please consider the matter.

Mr. Deputy Speaker :—Next time I will have to say if you rise without my calling you that your observations will not form part of the record.

Sri C. V. K. Rao :—What is the way out? You tell us the way.

Mr. Deputy Speaker :—There are ways. We are following it. Not that we are not following.

Sri C. V. K. Rao :—Here is a question—

Mr. Deputy Speaker :— I am sorry if you have not understood what I said

Sri C. V. K. Rao :—Good number of leaders have put the question.

Mr. Deputy Speaker :— I have closed questions and answers. I am not going to re-open it.

Sri C. V. K. Rao :—It has to be flexible, Sir.

Several members rose—

Mr. Deputy Speaker :—Please cooperate with me.

Sri C. V. K. Rao :—Please show some flexibility. You please permit us to ask some questions. How on earth is an important question put not only by me but by the Leaders of this House is ignored, Sir?

Mr. Deputy Speaker :—Please sit down.

ANNOUNCEMENT re:— Resignation of Sri V. Ramaswamy Reddy M. L. A.

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House that Sri V. Ramaswamy Reddy, Member, elected to the Assembly from the Phunganur Constituency has resigned with effect from 15th August 1970.

re : Arrest and release of Members from time to time.

Mr. Deputy Speaker:—I am announce to the House the arrest and release of members received from time to time :

1. Sri S. Vemayya was arrested on 15-8-1970 and he was released on 19-8-1970.
2. Sri Ch. Rajeswara Rao was arrested on 16-8-1970 and released on the same day. He was again arrested on 24-9-1970 and released on 30-9-1970.
3. Sri Poola Subbiah was arrested on 17-8-1970 and released on the same day and he was again arrested on 24-9-1970 and released on the same day.
4. Sri T. Krishna Reddy was arrested on the night of 15-9-1970 and released on the same night. He was again arrested on 15-10-1970 and released on the same day.
5. Dr. T. S. Murthy was arrested on 7-10-1970 and released on the same day.

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House that Sri Konda Lakshman Bapuji has resigned from the Telengana United Front and that he has decided to sit in Opposition Benches as a member of the Telengana Congress,

Sri C. V. K. Rao :—Under what rule that has to be announced, Sir? Under what rule such matter has to be put before the House?

Mr. Deputy Speaker :—A member who was a member of certain group or certain party has informed the House and I have accordingly announced.

I am to announce the decisions of the Business Advisory Committee held on 26th November, 1970.

re : DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House the following decisions of the Business Advisory Committee meeting held on 26-11-70—

27-11-70 (Friday)	1. Government Motion relating to the Amendment to the First Schedule to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963. 2. Non-official Business.
28-11-70 (Saturday)	The Andhra Pradesh Animals and Birds Secrifices Prohibition (Amendment) Bill, 1967.
29-11-70 (Sunday)	Holiday.
30-11-70 (Monday)	The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Bill, 1970 to be referred to the Regional Committee.
1-12-70 (Tuesday)	Holiday.
2-12-70 (Wednesday)	The Andhra Pradesh (Andhra area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970 (As reported by the Joint Select Committee).
3-12-70 (Thursday)	1. Election of Speaker. 2. The Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970 (As reported by the Joint Select Committee).
4-12-70 (Friday)	Non-official Business.
5-12-70 (Saturday)	The Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970 (As reported by the joint Select Committee).
6-12-70 (Sunday)	Holiday.
7-12-70 (Monday)	The Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970 (As reported by the Joint Select Committee).
8-12-70 (Tuesday)	1. The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Bill, 1970 (As reported by the Regional Committee). 2. The Andhra Pradesh Minor Produce (Regulation of Trade) Bill, 1970. 3. The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Amendment) Bill, 1970."

BUSINESS OF THE HOUSE

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—What is the time-limit for the nomination of Speaker, Sir?

Mr. Deputy Speaker :—Under Rule 7, till 12 Noon on 2nd December. Notice will come to you accordingly. Now, let us proceed to condolence resolution.

Some members rose—

Mr. Deputy Speaker :—After the resolution is over, if you want to raise anything, we can take it up.

Sri K. Govind Rao :—We have got an adjournment motion.

Mr. Deputy Speaker :—After the condolence resolution, we can take it up.

Sri G. V. K. Rao :—Since the election of Speaker has cropped up, can I bring to yonr notice a matter of importance?

Mr. Deputy Speaker :—After this item is over.

Sri C. V. K. Rao :—I wish to raise a matter regarding the programme drawn up by the Business Advisory Committee.

Mr. Deputy Speaker :—After the announcement, there will be no review of it.

Sri C. V. K. Rao :—Copy should be placed on the table.

Mr. Deputy Speaker :—Notice will come to you.

CONDOLENCE MOTION re :—Demise of C. V. Raman.

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy, :—Sir, I move the following resolution :

"That this House places on record its deep sense of sorrow at the dismise of Dr. C. V. Raman and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved,

Sri K. Brahmananda Reddy :— Indian science has lost its doyen in the death of Dr. C. V. Ramen.

The only Indian to have won the Nobel Prize in Physics, he immortalised himself in the annals of science with the discovery of a property of light now known as the "Raman Effect."

Chandrasekhara Venkata Raman was born in Tiruchirapalli on November, 7, 1888. Son of a college lecturer in science, he showed a keen interest in physics from an early age. When he was fourteen the family moved to Visakhapatnam, where he completed his schooling and entered college.

Later he joined the Presidency College, Madras from where he graduated in Physics, standing first in the University and winning a gold medal. He also obtained his master's degree from Madras University with distinction.

Although Raman was keen to go abroad for higher studies in physics, his poor health came in the way. There was also tremendous pressure from his family to take up a Government job.

Giving in to the wishes of his parents, Raman went to Calcutta to appear for the competition examination for the Indian Financial Service. Within two months he taught himself history and economics, which were among the subjects he offered for the examination.

Passing ths examination with the first rank, he was appointed Deputy Accountant-General in the Indian Financial Department at Calcutta in 1907.

The Glamour of a Government job did not extinguish Raman's love of science. He approached Dr. Mahendralal Sircar, who had been instrumental in the establishment of the Indian Association for the cultivation af science, and obtained permission to use the association's laboratory facilities for scientific research. He spent most of his leisure time in the laboratory.

Raman's researches suffered a set-back with his tranfer to Rangoon. However, he did not remain there for long. He moved to Madras shortly afterwards, following his father's death,

About this time the Vice-Chancellor of Calcutta Unlversity, Sir Ashutosh Mukherjee was looking for a suitable person for the newly created Palit Professorship in physics. He contacted Raman, who readily agreed to give up his coveted position in the Government and join the University.

On the death of Amirdalal Sircar in 1919, Raman was chosen the President of the IACS. Later he heıped found the Indian Science Congress (1921) and the Indian Journal of Physics (1922).

In 1921 Raman made his first trip abroad to represent Calcutta University at the Congress of Universities of the British Empire held at Oxford.

Standing on the deck of the ship that carried him to England, Raman started wondering why the sky and the sea were blue. It was the train of thought which started on that voyage which led to his discovery of the phenomenon named Raman Effect in 1928.

A succession of honours was showered on him. The British Government knighted him. He was made a Fellow of the Royal Society of Britain. Several Universities conferred honorary doctorates. Topping them all was the award .of Nobel Prize in 1930.

Dr. Raman was the second Indian to have won the Nobel Prize, the first being Rabindranath Tagore who won the award for literature in 1913. The only Indian to have won the prize since then is Dr. Hargobind Khorana, a naturalised American.

Raman discovered that a small portion of light scattered by medium has frequencies different from those of the incident light. This constitutes Raman Effect.

His discovery was of immense importence in the study of atoms. For the colour shift involved in the frequency variation is a measure of the energy lost by incoming protons when light passes through a medium. The loss of the protons is the gain of the molecules with which they come into contact in passing through the medium. Thus it provides, a measure of the internal energy gained by the molecules.

Following up his own discovery, the scientists developed the Raman spectroscope for molecular and atomic probe His findings also found practical application in the subsequent developments in such varied fields as colour photography and synthetic rubber technology with an understanding of the internal structure of molecules and atoms.

Raman left Calcutta University to head the Physics Department of the Indian Institute of Physics at Bangalore.

Raman's later research related to colour and vision, besides light. He challenged the traditional trichromatic hypothesis which held that the human eye could perceive only three primary colours. He asserted that in an enlarged spectrum one could also perceive a colour (yellow) and a hundred other shades.

Exploring the atomic character of light, he found that in space light is not nohlwaves but vorpuscular.

The colour of the flowers aroused Raman's curiosity. After extensive research, he propounded the theory that pigments were primarily responsible for flower colour.

Crystals and diamonds caught the scientist's fancy. His interest in them was at once scientific and artistic. They were, of course, ideal substances for the study of solid state by means of the Roman Spectrum. But he was also attracted by their glitter and sparkle. He was also an artist in his appreciation of light, colour and form.

The familiar South Indian musical instrument 'mridangam' and violin fascinated him. One of his early research papers dealt with 'the mechanical theory of vibrations of bowed stringed musical instruments of the violin family'. He also worked out the mathematics of the vibrations of the mridangam.

Music and reading were Raman's hobbies. He liked to think of himself as a serious reader. His favourite author was R. L. Stevenson. He has several publications to his credit

Sir, as an international figure of great repute, he has brought great credit to this Nation and all the leaders have paid glowing tributes to his services.

I would just like to bring to your kind notice what the Prime Minister said on his death.

"Sir C. V. Raman was the greatest scientist of modern India and one of the greatest intellectuals the country had produced".

She described him as a great teacher who had greate nthusiasm for explaining the phenomena of nature in a manner that could be understood easily. She had a personal experience of this when in 1937 she travelled to Europe in the same ship that Dr. Raman and Dr. Homi Bhaba were in.

He inspired successive generations of young scientists in our country. His immediate circle of students was almost as able as himself. Once when he was asked what had brought him the Nobel prize, he replied : "my students": He was an individualist who kept away from Government committees and mass politics, yet, he yielded to none in the love of his country and in his pride of being an Indian.

He was a graat representative of integrated culture. His interest in music, in literature and in gardening is well-known. It will be difficult for nature to produce another combination of so much intellectual power, simplicity of manner and enthusiasm."

The Leaders of various political parties have paid glowing tributes.

I request the House to pass this resolution unanimously.

and send our sympathies to the members of the bereaved family.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, డాక్టర్ సి. వి. రామన్‌గారి మృతి కేవలం మన రాష్ట్రానికే కాదు. భారత దేశానికే కాదు, మొత్తం ప్రపంచానికే ఎంతో నష్టం కలుగజేసింది. వారి స్కూలు విద్యార్థి జీవితం మన రాష్ట్రంలోనే జరిగింది కనుక మన రాష్ట్రంలో వారికి సన్నిహిత సంబంధం వున్నదని చెప్పుకుంటేకూడ అతిశయోక్తి కాదు. వారు మన రాష్ట్రంలో విశాఖపట్టణంలో చదువుకున్న తరువాత మదరాసు ప్రశిడెన్సీ కళాశాలలో చదువుకున్నారు. వారి బాల్యదశనుంచీ కూడ ఫిజిక్సులో ప్రాధాన్యత, ఎక్కువ అనుభవం సాధించాలనే ఆసక్తి వున్నదనే విషయం మనకు స్పష్టమవుతున్నది. వారు సైన్సు యింకా ఎట్లా పెంపొందిస్తే బాగుంటుంది. సైన్సులోవున్న నిగూఢమైన శక్తిని పరిశోధించి ప్రపంచానికి ఎట్లా వెల్లడిచేయాలి, మిగతా డిపార్టుమెంట్సు, ఎటామిక్ ఎనర్జీకి ప్రత్యామ్నాయంగా ఏవిధంగా ఉపయోగపర్చడానికి అవకాశముంటుందనే విషయం వారు ఆలోచిస్తూ వచ్చారు. వారు మదరాసులో చదివేటప్పుడు ప్రతి ఎగ్జామినేషనులోనూ డిస్టింక్షన్సులో పాస్ అయ్యేవారు. ప్రశిడెన్సీ కాలేజీలో ఎం. ఎ. తీసుకొన్న తరువాత ఆర్థిక యిబ్బందులవల్ల యితర కుటుంబ ఒత్తిడులవల్ల ఉద్యోగంలో చేరవలసిన పరిస్థితి వారికి కలిగింది. వారు సైన్సులోనే కాకుండా హిస్టరీ సబ్జక్టులోకూడా ఒకటి రెండు నెలల్లో ప్రత్యేకత సంపాదించి ఎంట్రెన్సు ఎగ్జామినేషనులో సెలక్టు కావడం జరిగింది. తరువాత వారు ఫినాన్సు డిపార్టుమెంటులో. డెప్యూటీ ఎకౌంటెంట్ జనరల్‌గా చేరి పనిచేయడం జరిగింది. వారు అట్లా కొన్ని సంవత్సరాలు పనిచేసినప్పటికీ వారి మనస్సు సైన్సుకు సంబంధించిన పరిశోధన, ఫిజిక్సు శాస్త్రంమీదనే వుండేది. కలకత్తాలో ఇండియన్ యిన్‌స్టిట్యూట్, కల్టివేషన్ ఆఫ్ సైన్స్ అనే యిన్‌సిట్యూట్‌లో ఉద్యోగంలోవుంటూ పరిశోధనచేస్తూ వచ్చారు. తదుపరి, కలకత్తా వైస్‌ఛాన్సలరు అనుతోష్ ముఖర్జీగారి

ఆహ్వానంమీద ఆ యిన్స్టిట్యూషనులో చేరడం, వారు ఆ యిన్స్టిట్యూషనుకు కీర్తి తేవడం జరిగింది. కొంతమంది కేవలం ఉద్యోగం కొరకు పని చేస్తుంటారు కాని వీరు మాత్రం పరిశోధన అనేదే జీవితి పరమావధిగా పెట్టుకొని ప్రయత్నంచేస్తూ వచ్చారు, తరువాత బెంగుళూరులో ఇండియన్ యిన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫిజిక్సులో చేరడం జరిగింది. వారు అక్కడ ఎన్నో పరిశోధనలు జరిపారు. డిస్కవరీ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ ఆఫ్ లైఫ్ మాత్రమే కాకుండా విజన్, కలర్, యీ రెండింటి విషయం కూడా పరిశోధన జరిపారు. వారికి ఎన్నో బిరుదులు, విదేశీ ప్రభుత్వాలు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వం, మిగతా యిన్స్టిట్యూషన్సు, యూనివర్శిటీలు యివ్వటం జరిగింది. కేవలం బిరుదులె ప్రధానం కాదనే విషయం వున్నా వారు చివరి క్షణం వరకూ పరిశోధన కొనసాగిస్తూ వచ్చారు. వారికి మొదట ఎటాక్ వచ్చిన తరువాత కోలుకొంటున్నారనే వార్త పత్రికలలో వచ్చింది. వారు 82వ సంవత్సరంలో వున్నప్పటికీ యింకా కోలుకొని పది సంవత్సరాలపాటు వుంటారనే ఆశ కలిగింది. అకస్మాత్తుగా వారు మనలను విడిచిపోవటం వల్ల మన భారతదేశానికే కాదు, మొత్తం ప్రపంచానికే, సైన్సు లోకానికే ఒక అగాధం ఏర్పడింది. ఆ లోటును భర్తీ చేయడానికి యితరులతో సాధ్యమవుతుందో కాదో, వారు మరణించడంవల్ల భారతదెశానికి ఎంతో నష్టం కలిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేసపెట్టిన తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరపున బలపరుస్తూ, శ్రీ రామన్‌గారి ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక అని, వారి కుటుంబానిక భగవంతుడు శక్తి సామర్థ్యాల నివ్వాలనీ కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాధం, (నరసన్నపేట) :— అధ్యక్షా, సర్ సి. వి, రామన్ గారు నవంబరు 7వ తేదీన వారి జన్మదినోత్సవం చాలా ఘనంగా జరుపుకున్నారు. వారికి 82 సంవత్సరాలు పూర్తి అయినాయి. కానీ వారు ఆకస్మింగా చనిపోతారని దేశంలో ఎవ్వరూకూడా అనుకోలేదు. వారు చనిపోవడంవల్ల భారతదేశం ఒక మహా వ్యక్తిని కోల్పోయిందని మనవి చేస్తున్నాను. వారు విశ్వ విఖ్యాతి గాంచిన వైజ్ఞానికుడు, నోబుల్ బహుమతి పొందిన వక్త. వారు భారతరత్న బిరుదాన్నికూడా సంపాదించారు. శాస్త్రీయ విజ్ఞానంలో భారతదేశానికి వారు ఒక నిర్దిష్ట స్థానాన్ని సంపాదించారు. విశాఖపట్టణంలో మిసెస్ ఎ, వి, ఎస్. కాలేజీలో వారు స్కూలు ఫైనలు వరకూ చదివి తరువాత మదరాసు ప్రసిడెన్సీ కళాశాలలో విద్య పూర్తి చేశారు. భౌతికశాస్త్రంలో పట్టభద్రులై బంగారు పతకాన్నికూడా సంపాదించారు. వారి కుటుంబ పరిస్థితులనుబట్టి వారికి ఉద్యోగం చేయకతప్పలేదు. వారు 1907 వరకూ డెప్యూటీ ఎకౌంటెంటు జనరల్‌గా పనిచేశారు. తరువాత రాజీనామా యిచ్చి కలకత్తా వెళ్లి. యూనివర్శిటీలో ప్రొఫెసరుగా చేరారు. వారు అనేక విధాల ఎక్స్‌పరిమెంట్సు చేస్తూ విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకుంటూ వచ్చారు. వారు 1919 లో భారత శాస్త్ర పరిశోధనలకు సంబంధించిన ప్రోత్సాహక సంఘానికి అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైనారు, 1921 లో ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెస్‌ను స్థాపించారు. 1922 లో జర్నల్ ఆఫ్ ఫిజిక్స్‌కూడా స్థాపించారు. భారతదేశానికి విదేశాలలో ప్రఖ్యాతి సంపాదించి పెట్టారు, వారు 1954 లో భారత రత్న ఎవార్డుకూడా సంపాదించారు. ఇటువంటి సైంటిస్టు యీనాడు పోవడంవల్ల మన భారత దేశానికి గొప్ప నష్టం వాటిల్లిందని నేను భావిస్తు

న్నాను. మా పార్టీ తరఫున, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ, వారి ఆత్మకు శాంతి కలగజేయాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao : Mr. Speaker, Sir, this is an era of science and technology and it is a matter of great pride that India could also contribute this 20th century scientist in the person of Dr. C. V. Raman.

After Shri Jagdish Chandra Bose, Sir C. V. Raman is the only scientist who has earned international eminence and reputation and also won the nobel prize. From the long list of the achievements given by the Chief Minister, it is no exaggeration if we say that Sir C. V Raman is a born genius. At a time when India requires, after the attainment of independence, pre-eminent scientists of Sir C. V. Raman's stature, it is a pity that we lost him though he reached a ripe age of 82 years.

I wholeheartedly support the resolution moved by the Chief Minister and on behalf of my party and my own self I convey my sympathies to the bereaved family.

May his Soul rest in peace.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, సర్ సి. వి. రామన్‌గారి మరణం పట్ల సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరఫున సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. డాక్టర్ రామన్‌గారి గొప్పతనాన్ని గురించి నేను చర్వితచరణంగా చెప్పనక్కరలేదు. కానీ ఆధునిక యుగంలో శాస్త్రవేత్తలు చాలా ఉన్నతమైన స్థానాన్ని అలంకరిస్తున్న సమాజం యిది. ప్రపంచ శాస్త్ర విజ్ఞాన పురోగమనంలో వారు ఒక గొప్ప స్థానాన్ని భారతదేశానికి సంపాదించినటువంటి వారు.

ఈ ఆధునిక ప్రపంచం శాస్త్రవేత్తల ప్రపంచం అనుకునే రోజులు, ఐనప్పటికి శాస్త్రవేత్తలకు వారు సాధించిన ఘనమైన విజయాలకు తగిన స్థానం సంఘంలో ఇవ్వకపోవడం, వారి పాత్రకు తగిన గౌరవం ఇవ్వకపోవడం ప్రపంచంలో బలహీనతగా కనిపిస్తున్నది. అదే బలహీనత భారతదేశంలో కూడా కనిపిస్తున్నది. డా. సి. వి. రామన్‌గారు తమ పరిశోధనలవల్ల మన దేశానికి ప్రపంచంలో ఉన్నతమైన స్థానాన్ని సంపాదించి పెట్టారు. వారు ప్రపంచ శాస్త్రవేత్తలు, శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని మానవ సమాజ అభివృద్ధి కొరకు ప్రపంచ శాంతి కొరకు ఉపయోగించాలి తప్ప దానిని మానవత్వ వినాశనానికి ఉపయోగించకూడదని స్పష్టంగా చెప్పిన ప్రపంచ శాస్త్రవేత్తలలో ఆయన ప్రప్రథములు. ఒక చిన్న ఉదంతం చెబుతాను, 1946 లో ఆయనను ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ యూనియన్ తరఫున ఎక్స్‌టెన్షన్ లెక్చర్స్‌కు ఆహ్వానించినప్పుడు వారం రోజులుపాటు ఆయన ఇక్కడ ఉండడం, వారితో సన్నిహితంగా ఉండి అనేక విషయాలు తెలుసుకునే అదృష్టం నాకు లభించింది. ఆయన చాలా స్పష్టంగా ప్రకటించారు. ఈ డర్టీ పాలిటీషియన్స్ వల్లనే ప్రపంచానికి సమస్యలు వస్తున్నాయని అన్నారు. శాస్త్రాన్ని అదనుగా తీసుకుని ప్రపంచ ప్రజాశ్రేయస్సుకు ఉపయోగించవలసిన రోజులలో యుద్ధాలు తెస్తున్నారని రాజకీయవేత్తల గురించి

చెప్పారు. ప్రజా వ్యతిరేక శక్తులను సామ్రాజ్యవాద శక్తులను యుద్ధకూటమిలను ఖండించిన మహనీయుడాయన. ఆయన పరిపూర్ణ జీవితాన్ని గడపి భారతదేశంలో శాస్త్ర విజ్ఞానానికి గట్టి పునాదులువేసి ఇండియన్ సైన్స్ కాంగ్రెసుకు బలమైన పునాదులువేసి మనకు ఉత్తమమైన స్థానం కల్పించిన మహనీయుడు మన మధ్య లేకపోవడం తీరనిలోటు. వారి శిష్యులు, అనుచరులు వారు చూపించిన వెలుగు బాటలో నడిచి ఆ వెలుగుబాటను ముందుకు తీసుకువెళ్లి భారతదేశ కీర్తిని ఇనుమడింప చేయాలని కోరుతూ వారి పాఠాలను నేర్చుకున్న మనం శాస్త్రవేత్తలను గౌరవించి శాస్త్రాలను పోషించి సమాజాన్ని శాస్త్రోక్తంగా నడిపించాలనే ఆశను ప్రకటిస్తూ మా పార్టీ తరపున ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ బి హెచ్. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, మా పార్టీ తరపున ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తిర్మానంతో ఏకీభవిస్తున్నాను. వెనుకబడిన మన దేశం ఇప్పుడిప్పుడే అభివృద్ధి కోసం స్ట్రగుల్ అవుతున్న రోజులలో అభివృద్ధికోసం ముందడుగు వేయడానికి తన పునాదిని తానే నిర్మించుకోవలసిన సమయంలో డా. సి. వి. రామన్ మరణం తీరనిలోటు అని చెప్పవలసి ఉంటుంది. వెనుకబడిన దేశాలనుంచి బ్రైన్ డ్రైన్ ఎక్కువగా సాగుతున్న సందర్భంలో అంతో ఇంతో విజ్ఞానం సముపార్జించిన వారందరు ఇతర దేశాలకు వలసపోతున్న సమయంలో డా. సి. వి. రామన్‌గారి జీవితం ఒక ఆదర్శంగా ఉంటున్నది. వారు మనదేశంలోనే ఉండి మనదేశ సంపత్తిని ఆధారం చేసుకుని తన ఉన్నత విజ్ఞానాన్ని ఈ దేశ అభివృద్ధికి వినియోగించుటకు చాలా కష్టపడి పరిశోధనలు సాగించారు. సమాజాభివృద్ధి కొరకు నిరంతరం ఘర్షణ పడ్డారు. డా. రామన్‌గారి జీవితం ఒక ఆదర్శం, ఒక ముందడుగు అని మనవి చేస్తూ వారి మరణానికి మా పార్టీ తరపున సంతాపాన్ని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాథం :— అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి సంపాదించి విజ్ఞాన శాస్త్ర రంగంలో భారతదేశానికి గౌరవ స్థానం సంపాదించిన నోబెల్ లారేట్ డా. సి. వి. రామన్‌గారి మరణం మనకు తీరనిలోటు. అంతర్ గ్రహ యానం జరుగుతున్న ఈ రోజులలో ఆయన ప్రపంచానికి చెందిన మనిషి. ఆయన మరణం భారత దేశానికే కాక ప్రపంచానికే తీరనిలోటు అని చెప్పకతప్పదు. ఇంతకు ముందు మిత్రులు చెప్పినట్లు, ఆయన అనేక ఎవార్డులు పొంది ఎంతో ఖ్యాతి మన దేశానికి సంపాదించిన విజ్ఞానవేత్త. ఆయన లేనిలోటు తీర్చడానికి ఆయన ఏర్పరచిన సంస్థలలో చదువుకున్న వారు, ఆయన శిష్యులు తమ విజ్ఞానాన్ని దేశంకొరకు ఉపయోగించేట్లు చూడవలసిన తరుణం ఇది. చదువుకున్న ప్రతివారు దేశాన్ని వదలిపెట్టి పరాయి రాజ్యాలకు పోయి ఉద్యోగాలు సంపాదించుకోవాలని దృష్టి ఉన్న ఈ రోజులలో రామన్‌గారి వంటి శాస్త్రవేత్త తనకు వచ్చిన ఉద్యోగాన్ని ఇతర పదవులను త్యాగంచేసి శాస్త్ర పరిజ్ఞానానికి తనజీవితం అంకితం చేయడం చాలా ఆదర్శమైన విషయం. ఆయన లేనిలోటు ఎవరూ తీర్చలేరని చెప్పక తప్పదు. సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో మా పార్టీ తరపున ఏకీభవిస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు, (అమలాపురం) :— అధ్యక్షా, సర్ సి. వి. రామన్‌గారు కేవలం మన హిందూదేశానికే కాకుండా యావత్తు భౌతిక శాస్త్ర ప్రపంచానికి ఒక మహా మనీషి. అయన మరణంవల్ల కేవలం హిందూదేశానికే కాకుండా యావత్తు ప్రపంచం, భౌతిక శాస్త్ర లోకానికి తీరని లోటు కలుగుతుంది. ఈ విషయములో సభానాయకులు వ్యక్తపరచిన సానుభూతి తీర్మానంతో నేను కూడా మా పార్టీ తరపున ఏకీభవిస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియచేయాలని పీపుల్స్ డెమాక్రెటిక్ పార్టీ తరపున తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అధ్యక్షా, మనదేశం సైంటిఫిక్‌గా ప్రొగ్రెస్ కావలసిన ఈ రోజులలో డా॥ సి. వి. రామన్‌గారి మరణంవల్ల తీరని లోటు కలుగుతున్నది. మన దేశంలో పేరు పొందిన శాస్త్రజ్ఞుడు ఆయన. వారి పద్ధతిలో విద్యను పొంది దేశం సైంటిఫిక్‌గా ఉన్నత స్థాయికి తీసుకువెళ్ళిననాడే వారి ఆత్మకు శాంతి లభిస్తుంది. మన రాష్ట్రంలో సైంటిఫిక్ ఎసోసియేషన్సు ముందుకు పోవడానికి అవకాశాలు కల్పించాలి. వారి మరణంవల్ల గొప్పలోటు ఏర్పడుతున్నది. వారి మరణానికి మనం అందరం సానుభూతి చూపించవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. సభా నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరపున బలపరుస్తున్నాం.

श्री बदरी विशाल पित्ती :- अध्यक्ष महोदय। डाक्टर सी. वी. रामन के निधन पर मैं अपनी तरफ से और अपनी पारटी की तरफ से उन को श्रद्धानजली अर्पित करता हूँ और उन के परिवार के प्रति संवेदना प्रगट करता हूँ। दुःख की बात है कि इस ५५ करोड के आजाद देश में सी. वी. रामन जैसे किसी और वैज्ञानिक को हम पैदा नहीं कर सके। सर सी. वी रामन इतने बडे वैज्ञानिक थे कि एक गुलाम देश होने के होने बावजूद संसार में ख्याति प्राप्त की। इस गरीब देश को बडे बड़े वैज्ञानिकों की आवश्यकता है। और सी. वी. रामन के देहान्त से विज्ञान के लेहाज से हमारा देश और भी गरीब हो गया॥

Smt. J. Iswari Bai :— Mr. Deputy Speaker Sir,

Supporting the condolence resolution moved in the House by the Chief Minister and on my behalf and on behalf of the Republican Party I offer condolences to Dr. C. V. Raman. With Dr. C. V. Raman's death our Nation has lost an able intellectual person. Dr. Raman has brought credit to himself and to the country by winning several laurels. He was suitably rewarded for his work. Raman's effect had won the Noble Prize, the highest

International Honour. The best way of respecting the departed scientist is to encouragc the activities for which he worked. I hope, that the people with the co-operation of the Government will work in that field in which Dr. Raman worked and thus glorify our Nation. Thank you Sir.

Sri P. V. G. Raju :—Sir, I would like to say a few words about the spirit and matter. As you know in India we do not make a distinction between spirit and matter. Dr. Raman w.s a great believer in matter and spirit. Therefore, I feel on an occasion like this that we should endow him with his spirit. I would like to say a few words about science. because I believe, on an occasion like this, we should commemorate the memory of Dr. Raman by saying a few words about science.

I believe, in India we do not give as much prominence as the science should have. I believe that science has fallen backwards because I do not think there is any proposal in the Government to further the interests of Science. I will give you an example. For instance, if you want to progress in science we should have a single All India Scientific Terminology. As a matter of fact, we have got to teach science in regional languages like Telugu, Tamil, Marathi etc. All these have a different scientific terminology. Therefore, we should have a single All India Scientific Terminology throughout India. Also, I think the people who study science do not have the wherewithal of the economic wellbeing. I would like to say here that Dr. Raman was the first Noble Prize winner in Science. The second person who won the Noble Prize in Science is Dr. Hargovind Korana who could not get the employment in India. Therefore, he went away to America. I am sorry when the Chief Minister read his speech on Dr. Raman, he said the naturalised American Dr. Konark was the second to get the Noble Prize. I shall say that Dr. Korana is more Indian than an Indian. He had gone from India to America because he could not get the employment in India. I think, it is a great shame to India because we could not keep Dr. Korana in India. Therefore, I think the main thing in the memory of Dr. Raman should be the foundation to an All India Science Service. I wish that an All India Science Service should be created in such a manner that people who study in other countries should be able to get employment in India for the teaching of science. This is a an occasion when we are paying tributes to Dr. Raman. I may be permittcd to say something which is touching on the spirit of Dr. Raman. As a matter of fact, the unity of India could only be preserved through education of science. Therefore, we should have really two services in India in the memory of Dr. Raman. One should be the Education Service and second should be the All India Science Service. If there is an All India Education Service, people can achieve unity and integration. If there is an All India Science Service, people who pass the examinations in various Universities can teach science in all the Universitics, whether it is Andhra, Tamilnadu or some other university.

Therefore, if the memory of Dr C. V. Raman should be preserved in India, I repeat myself again, we should have two Services in India. One is the All India Education Service and

the other is the All India Science Service. Otherwise, I am afraid that after a few years people like Dr. Harigovind Korana who got the Nobel Prize for Science, who was born in India and could not get employment in India, may be there. Therefore, people like Dr. Korana will be born in future in India. They will be able to get employment either through All India Education Service or All India Science Service.

I thank you for giving me this opportunity.

Sri Konda Lakshman Bapuji : Mr. Depuly Seeaker, Sir,

Dr. Raman's life is the inspıration to the people of the world, to be enthused and inquisitive to know the secrets of the Nature and make use of the same for the best interests of the people at large. I pay homage to him on my behalf and on behalf of the Telengana Congress. Thank you very much.

Sri C. V. K. Kao :— Mr. Deputy Speaker Sir,

We mourn the death of the greatest scientist of India and the world Dr. C. V. Raman. It is easy to become great, in the West or in the East. It is very difficult in India and that too at a time when this country was ruled py foreigners, it is not easy. By sheer dint of service, by sheer intellectual power and indomitable courage, Dr. Raman was able to assert himself as a great scientist. It required Sri Asuthosh Mukerji of Bengal to discover this great man in the initial stage. Not only that, Asuthosh Mukerji discovered one of our great persons like Dr. Radhakrishnan as well. So, these two great men who were patriots to the corps have also contributed in Science and Philosophy. But now times have changed. Today when our colleague Sri P. V. G. Raju is saying that Dr. Harigovind Korana had to get out of this country, another great man, when the country is independent, he had to be recognised as an American naturalised citizen, as a great scienttist, is a shame to us at this juncture. Therefore, we have got to learn many a lesson from this great man who have contributed and who brought name to every one of us lived longer life. When the country is free we should not behave as though we are slaves in this country. If we have got to remember the services of this great man Dr. C. V. Raman, we have got to honour and respect every scientist. At the same time let it be known that the scientist should not be considered as an individual because a scientist is one who brings forth the best that has been the contribution to the human society. For the simple reason that Dr. C. V. Raman did not play to the tunes of the politicians, it cannot be considered that he is an individualist. He is a politician because whatever be his contribution, is contributed to the service of the Nation and therefore there is much that we can learn from the contribution of the brilliant scientist who lived for 82 long years in this country and brought India on the map of the world. India can produce such great sons. Therefore, I join with the Leader of this House to pay homage to this Great man along with my colleagues and I convey my condolences to the Members of the berieved family. Thank you.

Sri T. V. Raghavulu : Sir, I rise to associate myself with the sentiments expressed by the mover of the resolution and also those expressed by the various Speakers of the opposition benches. In this connection while joining the chorus of tributes paid to the departed soul of a great son of Bharat Mata, Sir C. V. Raman, I would like to give expression to a few strange sentiments. On an occasion like this it is natural that people get philosophical. It is true, Sir C. V. Raman rose to unprecedented heights of glory and his contribution is really unique in the field of Physics. It has been pointed out that even in independent country most of the scientists who have a dent for research are obliged to leave this country, In this connection I would like to draw a lesson of inspiration from the life of Sir C. V. Raman in the matter that whatever may be the limitations, whatever may be the kind of equipment, if we can scrutinise the life of Sir C. V. Raman, in those days Sir C. V. Raman could not have had at his command or disposal, the best type of equipment. But with the limited equipment and limited resources he conducted himself and he could pursue his studies to such a glorious end. So, that being the reason, it is proverbially said that it is only a bad workman that quarrels with the tools. No doubt there is considerable advance in the field of science and technology. And there may be limitations, limitation of equipment so far as a developing country like ours is concerned. But, that is not the reason why anybody should leave his country for any other country. Even here provided we have that will, that iron will, that spirit of determination, that spirit of devotion, one can pursue one's ends without prejudice to his goal. That is the lesson one can learn from the life of Sir C. V. Raman. His is a devoted life to a particular branch of Science and he really achieved his goal in life.

Another lesson is he is singularly blessed in another respect. In this country I am honestly of opinion that there is no such thing as prejudice against Scientists. My friend Sri P. V. G. Raju has been pleased to say that now we have reached almost a stage where there is very little difference between matter and spirit. Eienstein has been quoted by the gentleman and very aptly he has quoted. That being the case, it is India more than any other country in the world that has realised that ultimately anything, any matter for that matter that could be converted into a spirit and scientists of the 20th century have been slowly realising that even now at this stage. That being the case, there is no prejudice. You know, if we go through the lives of scientists in the western countries, people have been persecuted. They have not only been heckled, they have not only bean persecuted. A gentleman who was able to say earth is round, he was persecuted like anything. There is no such prejudice here in so far as our country is concerned. That is another point, I would like to make out. So far as young people are concerned, provided they are devoted to any branch of science, they need not get pessimistic, they need not get dejected simply because ours is a poor country and simply because our country cannot place at their disposal all

kinds of precision tools or modern equipment or scientific equipment. If we have a spirit within us, we can pursue the studies and we can also rise equal to the levels and the attainmen-s of others in the world as well. I am very happy that in this connection Sir C. V. Raman has not only contributed a lot towards the enhancement of the prestige and the reputatton of Bharat Mata, but he has joined the world figures and he has obtained internotional reputation for the matter of that. The loss caused by his demise is irreparable and it will take probably a pretty long time for India to make up the void.

In this connection, let me pray that the soul of the departed may rest in peace. I may be permitted to convey my sense of condolence to the members of the bereaved family. Tnank you.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, హైథింకింగ్, సింపుల్ లివింగ్ అని చెప్పిన మాటకు ఒక నామరూపాలు వచ్చినవి అంటే అవి ఒక్క సి. వి. రామన్‌వల్లనే వచ్చినవి అని చెప్పవచ్చును. ఆయన ఎంత ఉన్నతముగా ఆలోచించేవారో అంత సాదా జీవితాన్ని గడిపారు, ఒక జుబ్బా, పాంటు వేసుకొనేవారు. 1926 లో ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ ప్రారంభోత్సవము జరిగినప్పుడు విజయవాడలో వారి చుట్టూ జనము చేరితే ఎందుకు చేరుతున్నారని నేను వెళ్ళిచూశాను, అప్పుడు వారు సి. వి. రామన్ అన్నారు. సి. వి. రామన్ ప్రపంచములో వసుధైక కుటుంబానికి చెందినవారిలో ఒకరు. వారు సైన్సును ఎంత అభివృద్ధి చేశారనేది నేను మరల ప్రత్యేకముగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. వారు చేసిన ప్రతి పరిశోధన సామాన్యునికి సహితము అర్థమయినదా లేదా అనే రీతిలో వుండేవి. సముద్రము ఎందుకు నీలముగా వుంది అనే శాస్త్ర విషయము కూడ బోటు నడిపేవానికికూడ అర్థమయ్యే భాషలో వ్రాయగలిగితే తెలుగుభాషలో వ్రాయండి అని తెలుగు పత్రికలవారికి చెప్పారు.

అందువల్ల ఆయన ఎంత ఉన్నత స్థాయికిపోయినాడో అంత లోతుకుపోయినాడు, పెద్దవారికి చిన్నవారికి ఉన్న తేడా అదే. మనమైతే యిది ఎందుకు జరిగిందని ఆలోచిస్తాము. కాని C. V. Raman గారు యిది ఎందుకు జరిగిందనేది - అదేదో - తేల్చారు, పెద్దవారకి చిన్నవారికి ఉన్న తేడా అదే. సి. వి. రామన్‌గారి కొడుకులతో నేను నెల్లూరు జైలులో ఉండే అదృష్టము కలిగింది. ఆయనగారు ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేసినటువంటి పరిధిలలో గాకుండా తాము స్వయంగా నిలబడ గలిగినారు గాబట్టి ఆయనగారు రామన్ గాగలిగినారు లేకపోతే కొనావరకు వెళ్ళిపోవలసి వచ్చేది వారు ఉద్యోగములో చేరారు, తరువాత వదలివేశారు, విజ్ఞానశాస్త్ర వేత్త అయినారు. ఒక కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు. ఆ కేంద్రము శాశ్వతంగా ఉండగలుగుతుంది. దీనిలో ఉన్న చిన్న విషయాన్నికూడా ఆయన చూశారు, ఆయన నుండి మనము నేర్చుకోవలసినవి రెండు బాగాలు ఉన్నాయి. ఒకటి - ఇవ్వాళ Scienee లో పెద్ద మహానుభావులు ఒక్కొకరే జారిపోతున్నారని దిగులుదా వుంది. కాని యీనాడు Scienee ఎంతో అభివృద్ధి అయింది. స్పుట్నిక్‌కు వెళ్లుతున్నారు. Moon కు వెళ్ళిపోతున్నారు. అంగారకుడి దగ్గెఱకు వెళ్ళిపోతున్నారు, ఆ భయంలేదు, అయితే అదే స్థాయిలో నడవగలిగినటువంటి మహానుభావులు లేకపోవచ్చు. ఇంకొకటి, ఈ

Seicece ప్రభుత్వ వరము గాకుండా తాము స్వయంగా కృషి ప్రారంభించారు. అది వారిలో అగుపడుతుంది. మ్యాడమ్ క్యూరి మన జీవితములో ప్రధాన భాగంగా చరిత్రలో అనుపడుతుంది. ఆమెగారు సర్వం సమర్పించుకుని Radium కనిపెడితే, అప్పుడు Radium గొప్పదై పోయింది. ప్రభుత్వ సహాయంలేదు, రామన్‌గారు డబ్బు పోగు చేసుకొని స్వయం కృషివల్ల - ప్రభుత్వము డబ్బుయిస్తే యిచ్చింది లేకపోతే లేదు అని అనుకొని కృషి చేయడంవల్ల ముందుకుపోయినారు. ఆ మహానుభావుడికి నివాళులు సమర్పించడమే గాకుండా మన పరిధిలలో మనము ఏమీ ప్రయత్నము చేయగలమో, యితరుల సహాయం లేకుండా, అది చేసినట్లయితే దానికి విలువ వచ్చినప్పుడు అది అందరికి ఉపయోగపడుతుంది. ఈ Scienee అభివృద్ధిని అంతా మానవత్వాన్ని పెంపొందించడానికి తప్పితే మానవత్వాన్ని చంపడానికి వీలులేదని చేసినటువంటి ఆయన ప్రధాన ప్రాతిపదిక చాల గొప్పది. ఆ మహానుభావునికి జోహార్లు అర్పిస్తూ, Science అభివృద్ధికొరకు ప్రయత్నం చేసేటటువంటి మహానుభావులు అందరు, వారి Simple Living, High thinking ను ఆదర్శంగా పెట్టుకోవాలని కోరుతూ, రామన్‌గారికి జోహార్లు అర్పిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

Mrs. G. Godfrey :—Mr. Deputy Speaker, Sir, I fully associate with the sentiments expressed by the Chief Minister and other Speakers. I do not think that I can add any more to the tributes already paid by the Hon'ble Members to Sri C. V. Raman, whom world knows as one of the leading Scientists. Not only in India, but he get an International fame. What I can say is that we should run the good work that he started in our country.

I wish to send my condolences to the bereaved family and pray that his soul may rest in eternal peace.

శ్రీ మాలె వెంకటనారాయణ :— (ఏలూరు) అధ్యక్షా: భారతదేశములో బహు కొద్ది మందిలో విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని ప్రపంచమంతటా వెదజల్లిన మహానుభావులలో సర్ సి. వి. రామన్‌గారు ఒకరు, అసలే ఆర్థికంగా వెనుకబడినటువంటి భారత దేశములో విజ్ఞాన శాస్త్రానికి సంబంధించినటువంటి ఒక మహాసముద్రాన్ని ఈదగల స్వయం ప్రతిభతో దానిని విజ్ఞాన వీధులలో ఒక్క భారతదేశములోనే గాకుండా మొత్తం ప్రపంచములో చాట గలిగినవారు మన శాస్త్రవేత్త సి. వి. రామన్, అలాంటి సి. వి. రామన్‌గారు ఆకస్మికంగానే కావచ్చు, వారు అకాల మరణం చెందారని చెప్పడానికి మొత్తం భారతదేశమే గాకుండా యావత్తు ప్రపంచానికికూడా నష్టముగా భావించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా మన దేశములోనే గాకుండా అన్ని దేశాలలోనుకూడా విజ్ఞాన శాస్త్రానికి సంబంధించినంతవరకు మనో వేగముతో ఆలోచించే యీ రోజులలో, మనకు శాస్త్రవేత్తలు, యితర దేశాలకంటె తక్కువైనప్పుడు, మనకు వున్నటువంటి ఒక మహానీయమైన ఖనిని పోగొట్టుకున్నాము. నోబుల్ బహుమతి పొందిన సర్ సి. వి. రామన్ పోయరని చెప్పడం దేశానికి తీరనిలోటు, ఈ అణుయుగంలో, మనకు, శాస్త్రవేత్తలు, విజ్ఞాన వేత్తలు పోవడం భారత దేశానికి తీరనిలోటు, ఆయన శాస్త్రవేత్తలందరికి ఆదర్శప్రాయమైన శాస్త్రవేత్త స్వయం కృషితో బ్రహ్మాండమైనటువంటి శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని శోధించి, భారత దేశానికికే గాకుండా యావత్తు ప్రపంచానికి

దర్శించి, నోబుల్ బహుల్ బహుమతి సంపాదించారు. మొట్టమొదట భారత ప్రదేశములో నోబుల్ బహుమతి సంపాదించినవారు రవీంద్రనాధ్ ఠాగూర్, రెండవవారు సర్. సి. వి. రామన్‌గారు. బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, నిరాడంబర జీవి అయినటువంటి శాస్త్రవేత్త పోవడం నిజంగా భారతదేశానికి తీరని లోటు అనిచెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానముతో ఏకీభవిస్తూ ఆయన పవిత్రమైన ఆత్మకు శాంతి ఒసగాలని భగవంతుని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై. సుబ్రహ్మణ్యం :— సర్, సి. వి. రామన్‌గారి అస్తమయానికి సానుభూతి తీర్మానము మన నాయకుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన దానిని మనమంతా హృదయపూర్వకంగా ఆమోదించవలసిందే. భారతదేశంలో ఉద్భవించినటువంటి మహానుభావులలో ఆయన ఒకరు. ఆయన తత్వవేత్త, శాస్త్రవేత్త. ఈ భారత దేశములో జన్మించిన శాస్త్రవేత్తలందరుకూడా ఆత్మతత్వ వేత్తలు అయివున్నారు. P. C. Reddy, జగదీశ్ చంద్రబోసుగారు, సకలం సజీవం అని లోకానికి చాటిన మహానుభావులు. P. C. Reddy కూడా జీవిత పర్యంతం బ్రహ్మచర్య వ్రతంపూని భౌతికశాస్త్ర పరిశోధనలు చేసినటువంటి మహానుభావుడు. అలాగే రామన్ నిజంగా ఆత్మారాముడు. మరణం గురించి చింతించవలసిన పనిలేదు. దేముడు యిచ్చిన వరం ఏమంటే, మరణమే జీవునికి వరదానం. పరమ శాంతికి స్థానం, ఏ రోజుకు అయినా ఆ స్థానం చేరవలసిందే. సోదర సభ్యులు ఆయన గుణ గణాలను గురించి గానం చేశారు. మనము చేయవలసిందేమంటే ఆయన ఆత్మకు శాంతి ప్రసాదించవలసిందిగా శాంతియుతంగా మనము ధ్యానము చేయాలి. ఆయన అడుగు జాడలలో భారతదేశముయొక్క ఔన్నత్యాన్ని చాటడానికి యీ నవయువకులైన శాస్త్రవేత్తలు బయలుదేరే అవకాశం ఆయన చూపించి పోయినారు. అందుచేత :

ఓం అసతోమ సద్గమయ
తమసోమ జ్యోతిర్గమయ
మృతనర్మ అమృతాంగమయ।

అంటే తండ్రీ! అసత్యమునుండి సత్యములోకి గొంపొమ్ము.
చీకటినుండి వెలుగులోకి గొంపొమ్ము,
మృత్యాయువునుండి అమరత్వానికి గొంపొమ్ము,

అని పెద్దలు చెప్పారు. నిజం. ఈ శరీరం అసత్యం. అశాశ్వితమైనది. ఆత్మ స్వరూపం, యీ అసత్యమునుండి శాశ్వితమైన స్థానానికి ఆయన చేరారు. చీకటిలో నుండి వెలుగులోకి ఎట్లా వెళ్ళారో, మృత్యువునుండి జీవుడిని ఎట్లా చేరాలో మనకు నేర్పి పోయినారు, అది మన సాంప్రదాయం, అందుచేత ఆయన అమరుడు అయినాడు. 81 సంవత్సరాల వరకు జీవించి తదేక నిష్టాగ్రాష్టుడై ఆత్మ పరిశోధనలో మహర్షులు చేసిన చందంగానే, భౌతిక పరిశోధనలో ఆయన లోకానికి ఉత్తమ సందేశం యిచ్చి మానవ సంహారక క్రియకు ఉపయోగించడానికి బదులు మానవలోక

సంగ్రామానికి ఉపయోగించేటటువంటి విధానాన్ని ఆయన శాస్త్ర పరిశోధన చేశారు, అది మన హైందవ తత్వానికి, తత్వవేత్తలయొక్క సారాంశము. ఆయన ఆత్మకు భగవంతుడు పరమశాంతిని ప్రసాదించుగాక అని ప్రార్థిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి, (సత్యవేడు) :— అధ్యక్షా, C. V. Raman గారు భారత దేశములో పుట్టి, వారు research చేసినటువంటి శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని విశ్వాంతరాళముగా చేపట్టబడి, practical గా వారి విజ్ఞానాన్ని అనుభవించ గల్గేటువంటి స్థాయిలో కనిపిస్తూ ఉంది. కానీ భారతదేశము మాత్రము వారిని పొగడడము, వారినే కాకుండ భారత దేశములో జన్మించినటువంటి ఉత్కృష్టమైన శాస్త్రవేత్తలు, దేశానికి జాతికి, ఉత్కృష్టమైన స్థితిలో ఉపయోగపడుతున్నారంటే, వారిని కూడా పొగడడముతోనూ మరి భారత దేశము సంతృప్తి పడుతున్నది గాని వారు research చేసినటువంటి విజ్ఞానాన్ని practical గా మన భారత దేశములో ఉపయోగించి, సరైనటువంటి స్థితిరో నచ్చి, అనుభవించ కల్గినటువంటి సామర్థ్యము, అవకాశము మన ప్రభుత్వానికిగానీ, మన భారత ప్రజానీకానికిగానీ పొందలేక పోవడము, నిజముగా శోచనియముగా ఉంది. మనము సి. వి. రామన్‌గారికి Condolence ఇవ్వడముతోనే సంతృప్తి పడకుండా వారు research చేసినటువంటి శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని, మన భారత దేశములో ఒక practical institutes ఏర్పాటుచేసి, ఆ విజ్ఞానాన్ని మనము అనుభవించగల్గి, ఇతర రాష్ట్రాలతో సమానముగా scientific గా అభివృద్ధి చెందేటువంటి అవకాశాన్ని ఇటు ప్రభుత్వమూ, ప్రజలు, పొందగల్గిననాడు, వారి ఆత్మకు శాంతి కల్గుతుంది. అటువంటి అవకాశము ప్రభుత్వము కల్పించాలని ఆశిస్తూ ఈనాడా సభానాయకుడు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానములో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— I rise to associate myself with the motion moved by the Leader of the House and also share with the sentiments sxpressed. It is true that it is a great void which cannot be filled in for ages to come. A very irreparable loss. He has left a very rich treasury—a treasury which cannot be estimated by words, by counting of coins—but a treasury which could be estimated by going through his teachings and developing science which he has left for the world not only for India. Such a great person we have lost. Therefore I pray Almighty that Peace be gifted to his soul and courage to his bereaved family.

I would request you to stand for two minutes in his memory.

The questions :—"That this House places an record its deep sense of sarrow at the demise of Dr. C. V. Raman and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereved family".

THE MOTION WAS ADOPTED NEM CON.

ALL MEMBERS STANDING

BUSINESS OF THE HOUSE

Smt. J. Iswari Bai :—I gave a resolution.

Mr. Deputy Speaker :—I received it. It will be examined. I will take the decision and inform you.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, ఇదికూడా Condolence Resolution నే కదా, నాసర విషయములో ఇచ్చింది ఏమైంది ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— తమకు చెప్పాను నేను.

Smt. J. Iswari Bai :— Then I move the resolution. You please allow me to move it.

Mr. Deputy Speaker :—When I accept it, this will come into Agenda. Then you can move it.

Shri K. Govinda Rao :—(Rose to ask).

Mr. Deputy Speaker :—5 minutes earlier to the starting of the session, you have given me. It is under consideration and as and when decision is taken, you will be informed.

Sri K. Govinda Rao :—When going it is to be taken up. It-is a lathi charge against the students. They are under police custody.

Mr Deputy Speaker :—Please bear with me.

Sri K. Govinda Rao :—It is a very serious matter.

Mr. Deputy Speaker :—You have brought it to my notice. We will consider.

Sri K. Govinda Rao :—Shall we take it up to-morrow?

Mr. Deputy Speaker :—It will be considered. I will inform you.

Sri G. Sivaiah :—(Rose up).

Mr. Deputy Speaker :—Immediately after this I will discuss with him.

Sri G. Sivaiah :—It is not the question of speaking.

Mr. Deputy Speaker :—Without my permission, can an adjournment motion be moved?

Shri K. Govinda Rao :—This is an adjournment motion.

Sri P. Subbaiah :—It is a matter of serious and definite public importance. It should be allowed. The matter has to be taken into consideration. If this is delayed the importance will be lost.

Mr. Deputy Speaker :—By whom will it be taken into considration?

Sri P. Subbaiah :—By the Speaker.

Mr Deputy Speaker :—Do you mean to say that the adjournment motion will be automatically moved.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, విద్యార్థులు ఒక National Day అనేటటు వంటి దానిని గురించి . . . .

Mr. Deputy Speaker :—As I toid you I will inform Mr. Govind Rao, discuss with him and give decision. You have to agree with me. Otherwise, the adjournment motion will go automatically.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, విద్యార్థులు 25వ తారీఖున నిరుద్యోగానికి వ్యతిరేకముగా ప్రదర్శనచేస్తే పోలీసులు లాఠీచార్జి చేసారు.

Mr. Deputy Speaker :— Then you don't want my consideration. You want to express the contents. I will discuss with him.

Sri G. Sivaiah :— I have got a say in the matter. Now I would like to know. We gave a notice to the Speaker for an adjournment motion. We came here by 7-30 A M. According to rules we should give it one hour earlier. If we come at 7-30 nobody will be here. It is not our fault. That is one factor. The second factor is an important thing, whether you will consider it to-morrow or day cfter. It is up to you to speak. It is an urgent matter. We want to discuss to-day itself. They have jailed the innocent fellows. You don't give employment. (Laughter). They have come for employment. They are beaten. When the arrested people asked water, they are asked to drink unrine. That is the type of police that were posted here.

Mr. Deputy Speaker :—How does it help me to say?

Sri K. Brahmananda Reddi :—Sir. shall I move the next item on the agenda?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, చాలా అత్యవసర విషయముగానే Adjoinment Motion move చేయవలసి వచ్చిందని చేసాము, దానికి తమరు తప్పకుండా రేపు తీసుకొంటే బాగుంటుంది. తమరు ఆ విధముగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము.

Mr. Deputy Speaker :—Immediately after my going to my Chambers' I will certainly consider and inform you. I have to give my consideration.

Sai Ch. Rajeswara Rao :—Definitely.

Mr. Deputy Speeker :—So, I will do it. I should have the opportunity of going through it.

Sri P. Subbaiah :—As per the rules, we have to give one hour before. I was waiting. The papers are lying on your table.

Mr. Deputy Speaker :—Anyway, I told you that I will consider.

Sri P. Subbaiah :—When can the consideration take place?

Mr. Deputy Speaker :—When allowed. You cannot say?

Sri G. Sivaiah :—If this is the fate of the adjournment motion, we are sorry.

Mr. Deputy Speaker :—Don't feel sorry.

Sri P. Subbaiah :—Why should we move the adjournment motion?

Mr Deputy Speaker :—Don't you require my consent and consideration?

శ్రీ సి హెచ్, రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, చాలా అవసరమైన విషయంమీద అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ యిచ్చాను. రేపు తప్పకుండా తీసుకోవాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— చూడలేదు. చూసి తీసుకొంటాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— అది Consider చేసి మాఉచితమైన కోర్కె మన్నించి తీసుకొని రేపు allow చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. సి. కె. రావు :— నేనుకూడా ఒక మోషన్‌కు నోటీసు యిచ్చాను.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— యింకా చూడలేదు.

Sri C. V. K. Rao :— I want to rise an important matter. That is with regard to Speaker's election, about the pioprieity of the Government in rushing to papers that they are request, ing Mr. B. V. Subba Reddi to resume Speakership. Of course- the Government has got the majority and they can go ahead. The principle involved in thir is, Sri B. V. Subba Reddi as a matter of fact resigned and the Government was keeping mum at that time.

Sri K. Brahmananda Reddi : My submission is that this is all in relevant.

Sri C. V. K. Rao : It is most relevant. What the Gouern- ment said or the Chief Minister said, is it relevant ?

Sri K. Brahmananda Reddy : The subject cannot be raised.

Sri C. V. K. Rao : They thould have asked Sri B. V. Subba Reddi not to resign. What has happened ? He resigned on principle, for the faults of the department committed by Govern- ment.

Sri K. Brahmanande Reddi : All this should be expunged, Sir.

Sri C. V. K. Rao : If the Government could not prevent the resignatioa, what is the poini in asking him to resume the speak- ership ? I want the Government not to resort to this sort of tactics. Is this the way in which they want to do it ? I have great respect for Sri B. V. Subba Reddi ; I requested him not to resign ; I implored him not to resign. Now the Chief Minister is trying to be very nice to the Speaher.

Sri K. Brahmananda Reddi : You can also be nice. I know you will be nice.

Sri C. V. K. Rao : Are you treating us as non entities.

Sri K. Brahmananda Reddi : I know that I am nice; I also know that Mr. C. V. K. Rao will be nicer.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభ స్పీకర్ ఎన్నిక సందర్భంగా సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పిన పాయింట్సు అట్లావుంచి దాని విషయమై ప్రతిపక్ష సభ్యులతో మాట్లాడి నిర్ణయించినట్లు అధికార పక్షం అంటున్నారని పత్రికలలో ప్రకటించారు. వారు ఎవరితో మాట్లాడారో మాకు తెలియదు. ప్రతి పక్షాలవారు 99 మంది వరకు వున్నారు. ప్రైవేటుగా జరిగిందేమో తెలియదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడవచ్చును, మాట్లాడకూడదని ఎక్కడ ఉన్నది.

శ్రీ జి, లచ్చన్న :— మాట్లాడే నిర్ణయించామని పత్రికలలో వచ్చింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— పత్రిక నేను చూడలేదు,

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— చీఫ్‌మినిస్టరుగారు పత్రికలు చదవరా?

(నవ్వు)

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా, రేపు చీఫ్ మినిస్టరుగారు విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంట్ సైట్ పైనలైషన్ కోసం వెళ్లుతున్నారని తెలిసింది. అక్కడ ప్రజలందరూ కోరేది ఒక విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఆ స్టీలు ప్లాంటు పెట్టేటప్పుడు Personnel Officer ను, మేనేజర్సును మన రాష్ట్ర అవసరాలు తెలుసుకొని తదనుగుణ్యంగా వ్యవహరించ గలిగినవారిని ఎన్నుకొనే విషయం యిప్పటి నుంచే కృషి చేయకపోతే మన రాష్ట్ర ప్రజలను అన్యాయం జరుగుతుందనే భయం వెలిబుచ్చుతున్నారు. స్టీల్ ప్లాంట్ సైట్ గురించి బాలా చర్చ్వ ఏరియా ఫిక్స్ చేస్తున్నారని ఉప్పునల్లు ఏరియా exclude చేస్తున్నారని తెలిసి అది exclude చేయడం మంచిది కాదని ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ఇదికూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్రింద వచ్చిన పెద్ద పెద్ద ఇండస్ట్రీస్‌లో Personnel Officer మాత్రం local interests పరిరక్షించే వారుగాని, సింపతీ చూపించేవారుగాని లేనివారు ఉండటం, వాటిల్లో appointment, ఎక్కువగా రాష్ట్రేతరులకు యివ్వడం జరుగుతూండటంవల్ల ప్రజలలో వచ్చిన ఆందోళన, అసంతృప్తి ముఖ్యమంత్రిగారికి గోవిందరావుగారు తెలియపరచడం జరిగింది, ఈ ప్రాజెక్టు సందర్భంలో అయినా ఆంధ్ర ఇంటరెస్ట్సు కాపాడేవారికి Persennal officers యితర officers గా, నియమించబడేట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకొంటారా? లేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— తప్పకుండా తీసుకొంటాము, ఇప్పుడు వచ్చే వాటికేకాదు, వెనుకటి వాటికికూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అధ్యక్షా, స్టీల్‌ప్లాంట్ సైట్ విషయంలో బాలా చెర్వ్వ నిర్ణయించామని చెబుతున్నారు. అయితే గోవిందరావుగారు చెప్పిన తరువాత అనుమానం వచ్చింది. అందులో ఒక ఏరియా exclude చేయడం విషయమై. అది జరగకుండా ఆ ఏరియా అంతా తీసుకోవాలి. అది ముందుగానే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా తెలియజేయాలి.

డా॥ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— అసలు యిది 'ఆలీలేదు చూలీలేదు' అన్నట్లు యిది ఏ స్టేజిలో ఉన్నది? సైట్ సెలక్షన్ finalise అయిందా? అది Confirm చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్తున్నారా? లేక అన్వేషణకోసం వెళ్తున్నారో. అది clarify చేయాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మన కోరికపైన భగత్‌గారు వస్తున్నారు. (Via) కలకత్తా వస్తారు. అందువల్ల నేను దానికి సంబంధించిన ఉద్యోగులతో స్పెషల్ ఆఫీసరుగా వేసినవారు, ఇండస్ట్రీ సెక్రెటరీ, చీఫ్ సెక్రెటరీ, Water supply విషయం పధకం తయారుచేసిన చీఫ్ ఇంజనీరు - వెళ్లుతున్నారు. బాలా చెర్యు సెలెక్టు చేసినట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. అసలు actual demarcation జరగవలసియున్నది. అక్కడ ఏది కోరుతున్నారో ఏమిటో అది పరిశీలన చేసిన తరువాత జరుగుతుంది. అదీ ఉన్న విషయం.

श्रो बदरी विशाल पिची :- २१ तारीख को जो बाढ आई थी मैं ने उप के बारे में एक स्थान प्रस्ताव दिया था।

मिस्टर डिप्टी स्पीकर :- अच्युत रेड्डी साहब भी दिए हैं। इन दोनों को हम ७४ के तहत लेंगे।

श्रो बदरी विशाल पिची :- ७४ के तहत ले लेकिन जितनी बडी तादाद में जाने गई हैं और जो नुकसान हुआ है उस के सामने रखते हुओ इस पर पूरा तरह से चर्चा होनी चाहिए। मसले के साथ पूरा पूरा न्याय होना चाहिए।

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri G. Sivaiah : During the last meeting, the Chief Minister has assured this House to redistribute the various portfolios he is now holding ; it may be to other Ministers or probably he might be intendlng expansion of the Ministry. I would like to know the stage at which it is now. I would like to know the portfolios because I can approach the concerned Ministers with regard to the development works of the people.

Sri K. Brahmananda Reddi : The stage is, so far as the questions and other matters are concerned relating to the subjects which are being dealt with by me, I will answer them.

PAPERS LAID ON THE TABLE

(1) The AP Foreign Liquor and Indian Liquor Rules, 1970.

Sri K. Brahmananda Reddi : Sir, I beg to lay on the Table copies of the Andhra Pradesh Foreign Liquor and Indian Liquor Rules, 1970, issued under the Andhra Pradesh Excise Act, 1968 and published in the Rules supplement to Part II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette dated 14—9—1970, as required under section 72 (4) of the said act.

Mr. Deputy Speaker : Paper laid.

(2) AP (Andhra Area) Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Amendment Ordinance, 1970.

The Minister for Power (Sri V. Krishnamurthi Naidu) : Sir, on behalf of the Minister for Revenue, Sri P. Thimma Reddi, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Amendment Ordinance, 1970 (Andhra Pradesh Ordinance No. 6 of 1970) promulgated by the Governor of Andhra Pradesh and published in the Andhra Pradesh Gazette Part IV.B dated 6—11—70 as required by Article 213 (2) (a) of the Constitution of India.

Mr. Deputy Speaker : Paper laid.

(3) Annual Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for 1969-70.

Sri V. Krishnamurthi Naidu :—Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (1) of Section 75 of the Electricity (Supply)Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) as amended by the Electricity (Supply) Amendment Act, 1966 (No. 30 of 1965) read with Rule 59 of the Andhra Pradesh Electricity (Supply) Rules, 1958, a copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1969-70.

Mr. Deputy Speaker :—The paper is laid on the table.

(4) The Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Ordinance, 1970.

The Minister for Forests (Sri S. Suryanarayana Raju) :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Minor Forests Produce (Regulation of Trade) Ordinance, 1870 (Andhra Pradesh Ordinance No. 5 of 1970) promulgated by the Governor of Andhra Pradesh and published in the Andhra Pradesh Gazette Part IV-B dated 6—10—1970 as required by Article 213 (2)(a) of the Constitution of India.

Mr. Deputy Speaker :—Paper laid on the Table.

(5) The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Ordinance, 1970.

The Minister for Marketing (Sri Ramachandrarao Kalyani) :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Ordinance, 1970 (Andhra Pradesh Ordinance No. 4 of 1970) promulgated by the Governor ef Andhra Pradesh and published in the Andhra Pradesh Gazette Part IV-B dated 7-10-1970 as required by Article 217(2) (a) of the Constitution of India.

Mr. Deputy Speaker : Papers laid.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE JOINT SELECT COMMITTEE

On the Andhra Pradesh (Andhra Aria) Tenancy (Amendment) Bill, 1970.

Sri K. Brahmananda Reddy: Sir, I beg to present the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970.

Sir, I also beg to lay on the Table of the House the copies of the oral evidence and written representations recorded by the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970.

Mr. Deputy Speaker :—Report presented, and copies laid on the Table.

Sri C. V. K. Rao :—With regard to this Bill, there is also Memoranda received from the Public. The Chief Minister, as Chairman of the Joint Select Committee, has got to say that he is placing the Memoranda also on the table of the House. But he has not laid so. What I mean is, apart from the Report of the Joint Select Committee, there are three volumes, containing oral evidence and written representations, which the Chief Minister has said that he is placing on the table. In addition, there is also a printed book, containing 'Memoranda received from the Public' which should also be placed on the table of the House. The Chief Minister may be asked to lay it also on the Table of the House.

Mr. Deputy Speaker :—When he said 'Written representation', it includes also the Memoranda received, and there is no need, therefore, to mention about the memoranda separately.

Sri K. Brahmananda Reddy :—When I said 'oral evidence and Written Representations', the term 'written representations' includes 'memoranda received from the Public', and all these, I have said, I am placing on the table of the House.

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE REGIONAL COMMITTEE :

Sri T. Ranga Reddy :—Sir, On behalf of the Chairman, Andhra Pradesh Regional Committee, I beg to present under Rule 164-K of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, the Reports of the Andhra Pradesh Regional Committee on the following Bills :

1. The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968.
2. The Andhra Pradeah Municipalities (Second Amendment) Bill, 1968.
3. The Andhra Pradesh Municipalities (Third Amendment) Bill, 1970.
4. The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1970.

Mr. Deputy Speaker :—Reports presented.

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH MINOR FOREST PRODUCE REGULATION OF TRADE) BILL, 1970.

Sri Sagi Suryanarayana Raju (Minister for Forests) :—Sir, I beg to move "that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Bill, 1970."

Mr. Depnty Speaker Motion moved. (pause)

The question is :

"That leave to introduce the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Bill, 1970 be granted".

The motion was adopted,

THE ANDHRA PRADESH (AGRICULTURAL PRODUDE AND LIVESTOCK) MARKETS (AMENDMENT AND VALIDATION) BILL, 1970.

Sri Ramachandra Rao Kalyani (Minister for Marketing): Sir, I beg to move "That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Aricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Bill, 1970".

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved. (Pause)

The question is :

"That leave to introduce the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment and Validation) Bill, 1970 be granted".

The motion was adopted,

GOVERNMENT MOTION

re : AMENDMENT TO THE FIRST SCHEDULE OF THE A.P. MOTOR VEHICLES TAXATION ACT, 1963

Dr. M. N. Lakshminarasiah (Minister for Transport) :—I beg to move.

"That the following draft order which it is proposed to make in exercise of the powers conferred by Section 17 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Act V of 1963) for the purpose of amending the First Schedule to the Act be approved :

NOTIFICATION :

In exercise of the powers conferred by Section 17 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, the Governor of Andhra Pradesh hereby makes ihe following amendment to the First Schedule of the said Act :

AMENDMENT

In the said Act, in the First Schedule, the existing item No. 7 shall be renumbered as item No. 8 and before it is so numbered, the following shall be inserted, namely,

7. Omnibuses with a seating capacity of more than 6 (excluding the driver) and used for the transport of persons Rs. 30/- per seat."

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

Sri C. V. K. Rao :— It is just now placed on the table of the House. We have got to study the implications of this motion.

Mr. Deputy Speaker :— You can give your observations now, if you have got any.

Sri C. V. K. Rao :— We have got to know what the first schedule is. what the amendment is, and for what purpose it is being proposed to amend the schedule. We have not got the original schedule before us. Let us not therefore rush through it. We have got to study the implications. How can we be asked to suddenly give our observations? It is just now placed on the Table of the House, and we want time to study it.

Sri K. Brahmananda Reddy :— What I mentioned at the Business Advissory Committee yesterday is not correct. This motion has nothing to do with the order one I was telling yesterday. This is a different motion altogether. I thought this is the other one and requested all of you to give preference to it. But this motion is not that.

Mr. Deputy Speaker :— Mr. C. V. K. Rao wants time.

Sri K. Brahmananda Reddy :— I have no objection.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఆ మోషన్ ఏమిటో మాకు ఎక్స్‌ప్లయిన్‌చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నిన్న నేను చెప్పిన ఆ మోషన్‌కాదు ఇది.

డా. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య :— అధ్యక్షా, ఇది ఛాలా చిన్నమోషన్, మన స్టేటులో అమ్నిబస్సులు అని ఉన్నవి. ప్రయివేట్ ఫరమ్స్‌వారు పబ్లిక్ సెక్టార్‌కు సంబంధించిన కొన్ని ఫరమ్స్‌వారు ప్రయివేట్ బస్సులు పెట్టుకొని నడుపుతున్నారు. వాటిలో 30, 40 సీట్సు వరకు ఉంటాయి. మనం మొత్తం బస్సుకు ఒకటే మొత్తంగా 90 రు. పర్ బస్ - అని ఇపుడు వేస్తున్నాము. ఇతర స్టేట్స్‌లో పర్ సీట్‌కు ఇంత అని ఫిక్స్ చేసినారు. 90 రు. లు పర్ బస్ - అనేదానికి బదులు క్వార్టర్‌కు పది రు. లు పర్ సీట్ - వేయటానికి ప్రపోజ్ చేయబడింది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, ఈవేళ నాన్ ఆఫీషియల్ డే కనుక దీనిపైన డిస్కషన్‌కు మరొక రోజు పెట్టండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— Because there was misapprehension on my part, we have no objection. అందుకు మాకు అబ్జక్షన్‌లేదు. వావిలాలగారి పెళ్లిబిల్లు తీసుకోండి.

THE HINDU MARRIAGES (ANDHRA PRADESH AMENDMENT) BILL, 1970

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Sir, I beg to move that the Hindu Marriages (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1970 be read a first time.

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, ఇదివరకు పూలదండలు వేసుకొని జరిగిన పెళ్లిళ్లను లీగలైజ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీబిల్లు తేబడింది. ఆంధ్ర దేశంలోగాని తెలంగాణా ఏరియాలోగాని కందుకూరి వీరేశలింగంగారి టైమ్‌నుండి అనేకమైన సాంఘిక సంస్కరణలు జరిగాయి. సాంప్రదాయసిద్ధంగా వివాహంచేయించటానికి వీల్లేని పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు - వితంతువులకు వివాహాలు చేయించవలసిన పరిస్థితులలో - వారిని వివాహం చేసుకొనే విద్యార్థులు ఉన్నప్పుడు కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారు ఎవరికి చెప్పకుండా ఆ వితంతువులను తీసుకువెళ్లి ఆ యువకులతో పూలదండలతో వివాహం చేయించారు. కొందరు చిన్నపిల్లలను - వితంతువులను వారి తల్లిదండ్రులకు ఇష్టం లేనప్పుడు - ఎత్తుకొనివెళ్లి వివాహం చేయించారు, కొండా వెంకటప్పయ్యగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు - నీ పెళ్లి జాపకం ఉందా, నిన్ను ఎత్తుకొనివెళ్లి వివాహం చేశాము - అని చెప్పేవారు. ఆ విధంగా పూలదండలతో వివాహం చేసుకొన్నవారు సుఖంగా కాపురం చేశారు. వారికి పిల్లలు పుట్టారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ వచ్చింది. ఇతర సాంఘిక సంఘాలు వచ్చాయి. షెడ్యూల్‌కాస్ట్‌వారు వచ్చారు. వారు మేరేజెస్ చేసేటపుడు - సాంప్రదాయసిద్ధమైన వివాహం - సప్తపది వేశారా, లేదా, తాళిబొట్టు కట్టారా, లేదా, కాలు తొక్కారా, లేదా, - అనే పద్ధతి లేకుండా పూలదండలతో, ఉంగరాలు మార్చుకొనే పద్ధతిలో - సంఘం ఒప్పుకొనే వివాహాలు చేయించారు. ఆ విధంగా వివాహం చేసుకొన్నవారికి బిడ్డలు పుట్టారు, ఆ బిడ్డలకు బిడ్డలు పుట్టారు. వారు సుఖంగా ఉంటున్నారు. మద్రాసులో ఆత్మగౌరవ వివాహాలు ఉన్నవి. నలుగురు చేరి సంఘబలంతో సాంఘికమైన శాంక్షన్ ఉన్న - లీగల్ శాంక్షన్‌లేని వివాహాలు ఉన్నవి. అయితే మద్రాసు హైకోర్టు అవి సాంప్రదాయసిద్ధన వివాహాలుకావని, కనుక ఆ వివాహాలను అంగీకరించటానికి వీలులేదని అన్నారు. అప్పుడు కందుకూరి వీరేశలింగంగారి లాంటి మహానుభావులు మేరేజెస్ చేసిపోయారు. ఆ పెళ్లి చేసుకొన్నవారు సుఖం అనుభవించారు. వారికి పిల్లలుపుట్టారు. అయితే వారిబిడ్డలకు ఆస్తి సంక్రమించే పరిస్థితి లేకుండా వుంది. వారి వైపు వారసులు ఎక్కడైనా ఉంటే - వారి పిల్లలకు ఆస్తి దక్కటంలేదు, వారి ఆస్తి వారి వారసులకు పోయే ప్రమాదం వచ్చింది. వాళ్లు బ్రతికి ఉంటే భయంలేదు. వారి చేతిలో ఆస్థి ఉన్న వాళ్లు ఆ ఆస్థి వారు యిచ్చేటట్లయితే ఎవరు కాదనే స్థితిలేదు. ఇది ఒక తరంకాదు రెండవ తరానికి మారేజెస్ వచ్చినాయి. ఇవ్వాళ్ల జరిగేటటువంటి మారేజెస్ రెండు పద్ధతులుగా ఉన్నాయి. ఈ మారేకెస్ వాళ్ళ యిష్ట పూర్వకంగా, సంఘపరంగా చేసినటువంటి మారేజెస్. రెండవది, వాళ్లు యిష్టపూర్వకంగా రిజిష్ట్రార్ ఆఫ్ మారేజెస్ దగ్గరకు పెళ్లి నోటీసు యిచ్చి మారేజ్ చేసుకున్నారు. కందుకూరి వీరేశలింగంగారు పంతులుగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు యితర పెద్దలు ఆ రోజున సంఘసంస్కరణ వివాహాలు చేయాలని చేసినప్పుడు 15 రోజులు నోటీసు యిచ్చిన తరువాత ఆ

యాక్టు ప్రకారంగా ఆ ఊళ్లో యిద్దరు ఉండాలి. బహిరంగంగా, అసలు వితంతువులను తీసుకువచ్చారు, కనుక వీరిని తన్ని తీసుకుపోవాలని తల్లితండ్రులు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వాళ్లు తీసుకువచ్చి మారేజ్ చేయకపోయినట్లయితే ఆ అమ్మాయి గతి ఏమిటి? అంట తప్పాలాలు తోమాలి. ఎల్లకాలం అక్కడనే ఉండాల్సిన పరిస్థితి వస్తున్నది. ఆ సంఘాన్ని వ్యతిరేకించి ఏమైనాసరే మనం సాంఘిక వివాహం చేయాలని నోటీసు యిచ్చి 15 రోజులు ఖాళీగా ఉండేటట్లయితే ఆ నోటీసుయిచ్చిన 15 రోజుల పరిణామం ఏమి అవుతుందని ఆలోచించినట్లయితే వివాహం చేసుకోడానికి వీలులేనటువంటి స్థితి వస్తుంది. ఏ ఉద్దేశ్యంతో ఏ మహదాశయంతో ఆనాడు ఉద్యమాలు ప్రారంభించారో ఆ ఉద్యమం జరగకుండా ఉండడానికి ఉపయోగపడేది. కనుక ఆ రోజున వివాహాలు చేయక తప్పలేదు. చేశారు. ఇప్పటి కూడ కొన్ని ఉన్నాయి. సాంఘిక వివాహాలు హిందు సాంప్రదాయసిద్ధంగా ఉండే మారేజెస్ చేసుకోవాలనే నిర్బంధం అక్కర లేదు. ఆ కుటుంబాలు హాయిగా ఉన్నప్పుడు ఏమి చిక్కులేదు. కాని ఆ కుటుంబాలు గతించిపోయి ఆ బిడ్డలకు వచ్చే ఆస్థిని, ఎవరో దారిన పోయేవాడు నాది ఆస్థి అని ప్రయత్నించినట్లయితే వారి చేతికి హక్కుపోయేటటువంటి పరిస్థితి వచ్చినది. ఇది హైకోర్టులోకి వచ్చినది. హైకోర్టులో రెండు కేసులలో కొట్టిపారేశారు, ఇక్కడ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోకూడ చాలమంది ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ వివాహాలు జరుగుతున్నాయి. కొన్ని వివాహాలకు నేను కూడ వెళ్ళి సంతకాలు చేశాను. పౌరోహిత్యంకాదు. ఆక్కడ సంతకాలుచేసి పూలదండలు వేసినప్పుడు సాక్ష్యం ఉంటారు. వాళ్లు ఈ వివాహాలు జరిపేది. అట్లాంటివి అనేకం జరుగుతున్నాయి. ఇప్పుడు జరుగుతున్నాయి. దీనిలో గవర్నమెంటుకు అనుమానం వచ్చినది. ప్రాస్పెక్టివ్ ఒప్పుకోవచ్చుగాని రెట్రాస్పెక్టివ్ ఏట్లా ఒప్పుకుంటాము ఆని. ప్రాస్పెక్టివ్ అసలు యిబ్బందేమిలేదు. మీరు ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినా దారి ఉన్నది. మీరు ఒప్పుకోరు అనే అనుమానం తెలిస్తే 18 సంవత్సరాలు వెళ్లిపోయినటువంటివారు రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ మారేజెస్‌కు నోటీసు యిచ్చి 15 రోజులలోగా మారేజ్ చేసుకుంటాము. ఈ ఊళ్లోనే ఉంటాము. అంటే చేసుకొవచ్చును. అది చేయనివాడి సంగతి ఏమి అవుతుంది. జరిగినటువంటి మారేజెస్ ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా కావాలని చేసి సంఘంయొక్క ముద్రవేసినటువంటి మారేజెస్. అలా జరిగిన వారికి పిల్లలు ఉండి అనుభవిస్తూ, వారికి పిల్లలు ఉంటే ప్రాపర్టి లేకుండా పోయేటటువంటి పరిస్థితి. వీళ్లు అర్ఫన్స్‌కాదు. ప్రాస్టిట్యూట్స్ పిల్లలు అని చెప్పేటటువంటి దురదృష్ట స్థితి. అలాంటి వారిలో పెద్ద పెద్దవారు ఉన్నారు. వాళ్ళకు పుట్టినటువంటి బిడ్డలను లెక్కవేస్తే హైకోర్టు జడ్జిలు ఉన్నారు. రాజకీయ నాయకులు ఉన్నారు, నిత్య సమాజంలో గౌరవ స్థాయిలో ఉన్నారు. గౌరవస్థాయిలో లేనంతమాత్రాన వాళ్ళను తక్కువ అనడం లేదు. వుదాహరణ చూపిస్తున్నాను, సమాజంలో ఎక్కడపడితే అక్కడ విస్తరింప పోయింది. అలా విస్తరించి పోయినడానికి మనం రికగ్నైజ్ చేయకపోయినట్లయితే అది యిల్లీగల్ యాస్పెక్ట్ అవుతుంది, సాంఘికంగా చేసిన వివాహ ముద్రను లీగల్‌గా వేస్తున్నామని చెప్పవలసివస్తున్నది. ఎందుకు లీగల్‌గా వేయాలి? ప్రొహిబిషన్ యాక్ట్ యున్నది. లీగల్‌గా ముద్ర వేసినాము. కాని నిరుపయోగం అయిపోయింది.

ఎక్కడ బడితే అక్కడ త్రాగకూడదు అని శాసనం కాని ప్రయోజనంలేదు. సంఘ శాసనం రెండు రకాలు ఉన్నాయి. ప్రజలకు యిష్టం లేనటువంటి శాసనాలు తీసుకువస్తే దానిని అమలు జరపకపోతే డెడ్‌లా అవుతుంది. ప్రజలకు యిష్టం వచ్చినటువంటి పనులు చేసి సమాజంలో వివాహాలు యిట్లాంటివి అమలు జరిగినప్పుడు ఆ అమలు జరిగిన దానికి లీగలైజ్ చేయకపోయినట్లయితే ప్రాపర్టి మొదలగు విషయాలు వచ్చినప్పుడు ఆస్థిని తీసుకొనేదానికి ప్రయత్నం చేసినట్లయితే న్యాయమైన వాడికి అన్యాయం అవుతుంది. ఇవ్వాళ జరిగినటువంటి అన్యాయం సమాజం ముద్ర వేసినటువంటి వివాహం మనమంతా ఒప్పుకున్నాము. దానిలో రామస్వామి చౌదరిగారు సప్తపది పెట్టారు. ఇదివరకు బ్రాహ్మణ పౌరోహితుడు చేస్తున్నారు. అది పనికిరాదు. కులపౌరోహితం కావాలని చెప్పారు. సంస్కృతం పనికిరాదు. తెలుగులో పనికి వస్తుందని అన్నారు. సత్తపది వేయించకపోతే వివాహం పూర్తి కాదు అని, రేపు ఎప్పుడైనా చిక్కువస్తుందని సప్తపది వేయించారు. లాయర్ కనుక తక్కినవారికి నూతన పద్ధతి తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు ఈ శాసనం అమలు జరపడానికి వచ్చినది. అందువల్ల యిదివరకు ఉన్నటువంటి వివాహాలను ధృవపరచాలి. కావాలంటే రిజిస్టర్ చేసుకోవాలని పెట్టండి. రిజిస్ట్రేషన్ పెట్టకపోతే తగాదా వచ్చినప్పుడు మేము యిద్దరము వివాహం చేసుకొన్నామని ఈ ప్రాపర్టికోసం వస్తారు. అటువంటి వాటిని నేను సపోర్టు చేయడానికి సంసిద్ధంగా లేను. మద్రాసు గవర్నమెంటులో ఈ శాసనం పాస్ అయిపోయింది. వారు కావలసి చేశారు. నిర్ణయం జరిగిపోయింది. అమలు జరిగిపోతున్నది. ఇదివరకు మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉన్నాము. హాండికాప్ ఫీల్ అయినాము.. తెలంగాణ ఏరియాకు కూడ వచ్చాము. తెలంగాణలో కమ్యూనిస్టు పార్టివల్ల ఈ ఉద్యమాలు వచ్చినాయి. మనం చెప్పవచ్చు. కమ్యూనిస్టు పార్టి హిందూ మతానికి వాళ్ళకు ఏమి సంబంధం లేదు! వాళ్ళు దేముడిని ఒప్పుకోలేదు అని. వాళ్లు దేముడిని ఒప్పుకోక పోవచ్చు. కాని హిందూ పద్ధతిలో వారు వివాహం చేసుకొన్నారు. ప్రాపర్టి హిందూకోడ్ ప్రకారంగా అమలు జరుగుతోందిగాని ఆ పద్ధతిగా అమలు జరగటం లేదు. మనం దేవాలయాల బిల్ చేసినప్పుడు ఏమి అనుకొన్నాము ? దేవాలయాల కోసం కాదు మనం బిల్ చేసినది. దేవాలయాలలో ఉన్నటువంటి ప్రాపర్టికి సంబంధించిన బిల్లు ఏమి అయిందని ఆలోచించాము. దేముడు ఏమవుతారు అనే దానిలో ఎక్కడా లేదు. దేవాలయాల బిల్లు ఎందుకు చేశారు. దేవాలయాలకు సంబంధించిన Property రెగ్యులేట్ చేయడానికి వచ్చినది. ఏ సివిల్ లా చేసినా ప్రాపర్టి సంబంధించిన లాస్ చేస్తూన్నాముకాని తక్కిన వాటికి కాదు. హిందు లా ప్రకారంగా రెడ్డో వెంకయ్య, నరసయ్య ఉంటే అతను మారేజి చేసికొన్నాడు. అవతల వాడు హిందు అయి ఉంటే వీడి యొక్క సిద్ధాంతాలు ఒప్పుకకోపోయినట్లయితే మారేజ్ లా చెల్లదని ప్రాపర్టి వాడికి పోయేటట్లయితే వీడికి అన్యాయం అవుతుంది. వాడి ప్రాపర్టి కూడ కాదు. వీడు సంపాదించుకొన్న ప్రాపర్టి కొడుకుకు యిస్తే, కొడుకు మనుమలకు యిస్తేవచ్చినది.

వీటన్నిటికి సంబంధించిన వివరాలు ఆలోచించినప్పుడు నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. నేను ఈ బిల్లు తీసుకురావడం అభ్యంతరం ఉంది. ప్రభుత్వం తీసుకు వస్తానంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. మీరు తీసుకువచ్చేటప్పుడు వారికి రక్షణ యివ్వకుండా వదలిపెట్టినట్లయితే చాల ప్రమాద స్థితి వస్తుంది. కన్‌కరెంట్ బిల్లు అవుతుందేమోనని కొందరికి అనుమానం యున్నది. మారేజ్ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సబ్జక్ట్. అచ్చం సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సబ్జక్టు కాదు. అయితే అమెండ్ చేసుకొనేదే మాత్రం వీళ్ళదే. శాసనాలు ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రం చేసుకోవచ్చు. ఉదహరణకు, మద్రాసు రాష్ట్ర శాసన సభకు శాసనం చేసే అధికారల ఉంటే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభకు ఆ హక్కు ఉన్నదని దానిలో అనుమానం లేదుగదా? అవతల మద్రాసు రాష్ట్రం చేసినది. అలా చేసుకొన్నటువంటి దానిలో కొందరు ఉన్నారు వివాహాలు చేసుకొన్నవారు. కాత్రగడ్డ రాజగోపాలరావుగారు ఉన్నారు, ఏ వివాహం చేసుకొన్నాడు. రాజేశ్వరరావుగారు ఏ వివాహం చేసుకొన్నారు? మోటూరు హనుమంతరావుగారు ఉన్నారు. ఏ వివాహం చేసుకొన్నారు. ఆయన కూతుళ్లు, వాళ్ళంతా ఏ వివాహాలు చేసుకొన్నారు. ఆ విధంగా కమ్యూనిస్టు పార్టి వారే కాకుండా అనేక మంది సమాజంలో ఉన్నవారిని నేను చూపిస్తాను. షెడ్యూల్ క్లాస్‌లో ఉన్నారు, షెడ్యూల్ క్లాస్ ఫెడరేషన్‌వారు నిరంతరంగా మారేజస్ జరిపారు, వాళ్లు జరిపినటువంటి మారేజస్ సాంఘిక పద్ధతిలో జరిపారు. కనుక సమాజం ఒప్పుకొన్నది. సంఘం ఒప్పుకొన్నది. భావిని వ్యతిరేకించి స్వంత స్వార్థంకోసం వచ్చేవాడు ఎవడు ఉన్నాడో వాడిని ఒప్పించడానికి కావలసిన లీగల్ శాంక్షన్ లేకపోయినప్పటికి యిబ్బంది వచ్చినది. కనుక లీగల్ శాంక్షన్ యివ్వవలసిందని, ఈ బిల్లును శాసన సభ ఆమోదించాలని కోరుతూ ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

(Dr. T. S. Murthy in the Chair)

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, వావిలాల గోపాలక్రిష్ణయ్యగారు చెప్పింది బాగానే వున్నట్లుగా కనిపిస్తున్నదిగాని, ఇది ముఖ్యంగా సంఘంలో ఒక ముఖ్యమైన మార్పుకు సంబంధించినది... మద్రాసు వారు ఒక ఆక్టు చేసినట్లుగావున్నది.

శ్రీ సి. వి. కె, రావు :— రిప్లయ్ యిచ్చేస్తున్నారా?

శ్రీ కె, బ్రహ్మానందరెడ్డి :— లేదు. దయచేసి నేను చెప్పింది వినండి. తరువాత, దినిలో లీగల్ కాంప్లికేషన్స్‌కూడా వున్నట్లుగా బోధపడుతున్నది. నేను అనేదేమంటే- దీనిని పబ్లిక్ ఒపీనియన్ కొరకు ఎందుకు పంపించకూడదు? మేము దీనిని అపోజ్ చేస్తున్నాం; అపోజ్ చేయడంలేదు అనే విషయం కాదు; మేము తీసుకవచ్చినప్పుడు మీరు అపోజ్ చేయాలి, మీరు తీసుకవచ్చినప్పుడు మేము అపోజ్ చేయాలి అనే పద్దతికాదు; హిందూ సంఘములో వివాహ వ్యవస్థకు సంబంధించి ఒక మార్పు తీసుకరావలయుననుకున్నప్పుడు- యీ విషయమై పెద్దలు, పిన్నలు అంతా తర్జన భర్జనలు చేయవలసి వుంటుంది. యిందులో అంతా పాల్గొనకుండా మనం తొందరపడి యిక్కడ ఏదైనా చేస్తే, అది ప్రమాదానికి దారితీయవచ్చు. అందు వలన, మీకందరకీ యిష్టమైతే దినిని పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు పంపించవచ్చు. అప్పుడు అనేకమందినుండి అభిప్రాయాలు వస్తాయి; అప్పుడు దీనితోబాటుగా మద్రాసువారు చేసిన చట్టమునుకూడా ప్రజలముందు పెట్టవచ్చు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— మీ యిద్దరిమధ్యా ఏమైనా లాలూచీ జరిగిందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మా యిద్దరిమధ్యా డిస్కషన్ జరిగింది గాని లాలూచీ ఏమీ జరగలేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— థాంక్యూ ఫర్ ది అడ్మిషన్...

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అందువలన, దీనిపైన మాట్లాడండి, మాట్లాడుతూ పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు రిఫర్ చేయడానికి సంబంధించిన సజెషన్‌నుకూడా కన్సిడర్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఒకచిన్న మనవి. బహుశా ఆ ప్రతిపాదన గూర్చి ఆలోచించడానికి యింకా కొంత టైము పడుతుంది అనుకుంటాను. ఈ లోగా ఒక అరగంటో. గంటసేపో డిస్కస్‌చేసి ఆ తరువాత ఆ విషయం ఆలోచిస్తే బాగుంటుందనుకుంటాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— డిస్కస్ చేయవచ్చును; దానిని నేను కాదనడం లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు పంపేముందు శాసన సభ ఒపీనియన్‌కూడా ఫార్మ్ అయితే బాగుంటుంది. అందువలన దీనిపై చర్చ జరగడం అవసరం,

Sri A. Madhava Rao : Mr. Speakar, Sir, I am opposing this Bill because when this Bill is introduced, we have not got a bird's eye- view of the entire law on the subject.

The Hindu Marriage Act, 1955 applies "to any persan who is a Hindu by religion in any of its forms or developments..." So, Hindu religion postulates a certain type of marriage and for that purpose the minimum required is the entire law as such. Without that minimum requirements there cannot be any Hindu Marriage as contemplated under the Act by the Hindu religion, Sri Vavilala Gopalakrishnapya has said that there was no possibility of marriage as postulated in this Bill, there is a Special Marriages Act where it is provided......

అధ్యక్షా, హిందూ మారేజ్ ఆక్టు '55లో' హిందూ రెలిజియన్‌కు సంబంధించి ఎవరయితే వుంటారో, వారు ఏ విధంగా వివాహాలు చేసుకొనవలయునో ఆ పద్దతులు అందులో వున్నవి, కొన్ని కనీసమైనవి, పాటించవలసినవి అందులో వున్నాయి. ఆ విషయాలు అందులో చర్చించబడినవి. వాటిని గనుక పాటించక పోయినట్లయితే అది హిందూ మారేజ్ అనిపించుకొనదు, ఆ ఆక్టులో 7వ సెక్షన్‌లో ఏమి చెప్పారంటే...

"A Hindu marriage may be solmnized in accordance with the customary rites and ceremonies of either party thereto.

[2] Where such rites and ceremonies include the Saptapadi that is, the taking of seven steps by the bridegroom and the bride jointly before the sacred fire] the marriage becomes complete and binding when the ceventh step is taken."

So far as this Bill is concerned, what Sri Vavilala Gopalakrishnayya says is that in as much as a bill identical in nature was already passed as law by the Madras Legislature, it should be considered as being within the competence of this legislature to pass the present Bill.

At the outset I would like to submit that we have no jurisdiction to deal with the Hindu Marriage Act of 1955, because as mentioned in Section 8 of the Act "for the purpose of facilitating the proof of Hindu marriages. the State Government may make rules providing that the parties to any such marriage may have the particulars relating to their marriages entered in such manner and subject to such conditions as may be prescribed in a Hindu Marriage Register kept for the purpose". Therefore, the power vested in the State Legislature is only with regard to the maintenance of registers and not otherwise. I have had the advantage of going through the entire Hindu Marriage Act. Nowhere it is provided that this Legislature is competent to make any inroads into the provisions of the Hindu Marriage Act. Such being the case, is it possible for us to take up this Bill,

As I have already said, a Hindu marriage may be solemnized in accordance with the customary rites and ceremonies and it applies only to such persons who want to be governed by such rites and ceremonies. This is amplified by the other Section vis, Section 2 ;—

"This Act applies

xx xx xx

[c[to any other person domiciled in the territories to which this Act extends who is not a Musltm. Christian, Parsi or Jew by religion......"

That means persons of all other religionas Muslims, Christians, Jews and all others. have their own customary rites in which the marriages may be solemnized. But as far as Hindus are concerned, they are governed by the Hindu Marriages Act, and we are dealing with all these aspects.

The senond aspect is that so far as the Special Marriage Act 1954 is concerned, the provisions apply to all citizens irrespective of whether they are Hindus, Christians or others.

Dr. T, V. S. Chalapathi Rao :—Is he referring to the Central Act ?

Sri A. Madhava Rao :— Yes. Having allowed Hindus to solemnize their marriages according to their own customary rites and ceremonies, they have also postulated this contingency of Special Marriages of which Mr. Vavilala Gopalakrishnayya mentioned, This is, howerer, no excuse for our taking up the Bill. When a law prescribes certain things and remedies are given, it explains how to follow them. I would like to ask Sri Vavilala Gopalakrishnayya whether under the Hindu Succession Act, if a Hindu takes a second spouse and has a child borne to that individual, is he or she entitled to all the rights? He or she is only entitled to certain rights of a certain type. And the spo-

use is not treated as a wife ; she is treated as a concubine. As a matter of fact, Parliament has taken into consideration all these aspects and it has also postulated certain other things to be gone into.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసిందేమంటే- ఏ మతానికి సంబంధించి అయినా దానిక్రింద వివాహం చేసుకొనవలయునప్పుడు, కొన్ని కనీసమైన పద్ధతులు ఆ మతానికి చెందినవి తప్పనిసరిగా పాటించవలసివుంటుంది. అటువంటప్పుడు ఒక్క హిందూ మతానికి సంబంధించే యీ విధంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? హిందూ రెలిజియన్ క్రింద చేసుకోదలచుకోలేక పోయినట్లయితే, యింకా వేరేవిధంగా చేసుకోడానికి వేరే పద్ధతులు వున్నాయి. అటువంటప్పుడు యీ రోజున హిందూ రెలిజియన్‌కు సంబంధించి ఆ పద్ధతులను తుత్తునియలు చేయడానికి పూనుకొనవలసిన అవసరమేమి వచ్చింది? ప్రాపర్టీ రైట్స్ అన్నారు. ప్రాపర్టీ రైట్స్‌కు సంబంధించి అనుకుంటే ప్రత్యేకంగా ప్రాపర్టీరైట్స్‌గూర్చి ఆక్టు తీసుకురావచ్చు; లేక సమాజానికంతటికీ ఒకే పద్ధతిలో వివాహపద్ధతి వుండాలనుకుంటే సమాజానికంతటికీ సంబంధించి తీసుకురావచ్చు. అన్ని వివాహాలు ఒకే పద్ధతిలో జరగాలని తీసుకురావచ్చు. కాని ప్రత్యేకంగా హిందూ రెలిజియన్‌కు సంబంధించి యీ విధంగా తీసుకురావడం చాలా శోచనీయం. చాలా వైపరీత్యం జరుగుతున్నది. యీనాడు మతధర్మం, పద్ధతులను పాటించడం విషయంలో ఎంతో దిగజారిపోవడం జరుగుతున్నది. అంతేకాక యీ విషయంలో నమ్మకాలుకూడా లేకుండా పోతున్నవి. ఇది చాలా శోచనీయం. ఐనప్పటికీ ఒకటిమాత్రం గమనించాలి. ఏ సందర్భంలోగానీ అన్నివిధాలా సక్రమంగా తీర్చిదిద్దేలా, ఆదర్శప్రాయంగా చేయదలచుకుంటే అందరికి కలిసి బిల్లు తేవాలి. దానికి మాకు అక్షేపణలేదు. అట్లా లేనప్పుడు సప్తపదికూడా లేకుండా, హిందూ ధర్మశాస్త్రం తీసేసి, వారి యిష్టానుసారం చేస్తామంటే హిందూ మేరేజెస్ ఆక్టు అక్కరలేదు.

You can have any Marriages Act as such. Any man is entitled to have his own kind of marriage. My only submission that when there is the possibility of the Special Marriages Act where every contingency is contemplated and postulated and such contingency and postulation could be followed by other persons also, there is no need to make any in-roads to disturb the Hindu marriage as such. Hindu marriage is a sacrament. It is not any contractual relationship as in other cases. Therefore that sacrament feeling cannot be wiped out from the minds of the people. Already the feeling have been diverted and degenerated. Let it not happen once again.

శ్రీ బి. నిరంజన రావు :— అధ్యక్షా, రోజులు మారాయి, కాలం మారుతోంది, ఆచారవ్యవహారాలు మారుతున్నాయి. ఇప్పుడు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు తెచ్చిన యీ సవరణబిల్లు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణ్యంగానే ఉన్నది కాని హిందూ ధర్మం ప్రకారం జరిగే పెళ్ళిళ్లు జరగకూడదని కాదు, వివాహాలయి కొన్ని సంవత్సరాలై పోయినతరువాత కోర్టులో మాధవరావుగారు చెప్పినట్లుగానే ఉంపుడుకత్తెలు భార్యలుగానూ, భార్యలు ఉంపుడుకత్తెలుగానూ కొన్ని సందర్భాలలో కోర్టులలో తీర్పులు వచ్చిన కేసులుకూడ వున్నాయి. హిందూ ధర్మశాస్త్ర ప్రకారం

పెళ్ళిళ్లు అయినా, కొంతకాలం పోయిన తరువాత సాక్ష్యమివ్వడానికి ఎవ్వరూ దొరకడం లేదు. ఆ పురోహితులో, బంధువులో ఎవరో ఆ పెండ్లి కాలేదని చెబితే కాకుండాపోయే పరిస్థితులుకూడా కొన్నిచోట్ల వున్నాయి. పెండ్లి జరిగ కొన్ని సంవత్సరాలైపోయినతరువాత ఆ పెండ్లి జరగలేదని ఎవరైనా చెబితే యిదిగో జరిగింది అని చెప్పడానికి యిది ఆధారంగా చేయడమేగానీ సప్తపది ప్రకారంగానీ, మరొకవిధంగాగానీ వివాహాలు జరగకూడదని చెప్పడం యీ బిల్లు ఉద్దేశం కాదు. దీనిని గోపాలకృష్ణయ్యగారు క్లారిఫై చేయాలి. ఇప్పుడు సంఘంలో ఆచారాలూ, వ్యవహారాలూ మారుతున్నాయి కాబట్టి వివాహం జరిగితే దానికి ఒక రికగ్నిషను కావాలి, దానివల్ల పుట్టే పిల్లలకు లీగలిసిక్ పొజిషను వుంటుందనే అభిప్రాయంతో తెచ్చిన దీనిని ప్రత్యేకంగా ప్రజాభిప్రాయానికి పంపవలసిన అవసరం కూడా లేదు. ఇది లక్షలాది ప్రజలకు—వారి వివాహాలకూ సంబంధించిన విషయం కాబట్టి ప్రజాభిప్రాయానికి పంపిస్తామంటే నేను వద్దు అనడం లేదు కాని అవసరం లేదు. అవసరమనుకుంటే పంపించడానికి కూడా నేను వెనుకాడటం లేదు. ఈ బిల్లు యిప్పటి పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని తేవడం జరిగింది. ఇది చాలా అవసరం. దీనివల్ల హిందూ మతం పోయిందని గగ్గోలు చెందవలసిన పనిలేదు. మాధవరావుగారికి ఆపెహెన్షన్ అక్కరలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవ రావు :— సెక్షన్ 8లో రిజిష్టరు వున్నది. పురోహితులు లేరనే క్వశ్చన్ లేనేలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :— 1954 వ సంవత్సరానికి ముందు జరిగిన వివాహాల సంగతేమిటని గోపాలకృష్ణయ్యగారు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— దానికి యీ బిల్లుకూడా సహాయనికి రాలేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు గోపాలకృష్ణయ్యగారు తెచ్చారు. అసలు వారు యీ పెళ్ళిళ్ళ గురించి జోక్యం చేసుకోకూడదని మేము వారికి సలహా ఇవ్వదలచుకున్నాము, పెండ్లి అంటే బిల్లులద్వారా జరిగేది కాదు, పూలదండలతో జరిగేది కాదు, నిజంగా యిది ముళ్లదండతో జరిగే వ్యవహారమన్నమాట. ఇప్పుడు దీనితో హిందూ మతాన్ని సంస్కరించదలచుకున్నారా? పెండ్లి అంటే వారిద్దరే కాదు, వారి సంతతి గురించి కూడా వస్తుంది. ఈ పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో తండ్రులు ఆస్తిపాస్తులు సంపాదించి, వీరి పొట్ట, వారి పొట్ట కొట్టి సంపాదించి నిలువపెట్టినది వారి పిల్లలకు ఎట్లా సంక్రమిస్తుందనే అంశానికి కూడా సంబంధించినది యిది. ఈనాడు పెండ్లి అంటే—మాధవరావుగారు హిందూ మతాన్ని భుజంమీద వేసుకొని చాలా రక్షించడానికి పూనుకొంటున్నారు. హిందూ మతం అంటే అన్నీ చెందుతాయి. ఇందులో అనాగరిక మతము, నాగరిక మతమూ ఉన్నది. హిందూ మతాన్ని అర్థం చేసుకున్నప్పుడు—7 స్టెప్స్ వేసినట్లయితే పెండ్లి అయిపోయిందని కాసీ, స్త్రీపురుషులిద్దరూ అంగీకరించి మనస్సాక్షిగా జీవితకాలమంతా కలిసివుండి, రాబోయేతరంవారికి బాధ్యత వహించి వుండేలా ప్రమాణం చేసుకుంటే సరిపోదు, అరుంధతిని చూచి, నాలుగు మెట్లు వేస్తేనే అవుతుందని అనుకోవడం పొరపాటు, దీనికి జోక్యం చేసుకోవడం అవసరం లేదని నేను భావిస్తున్నాను, వివాహం అనేది ఇద్దరు వ్యక్తులు సోల్మనైజ్ చేయాలి. ఈ పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో, యీవిధానంలో

వంలో వర్కర్సును, ఎంప్లాయీస్‌ను ఏవిధంగా బానిసగ చూస్తున్నారో అట్లాగే ఒక స్త్రీనికూడా బానిసగా చూడడం జరుగుతోంది. ఫలాన స్త్రీని పెండ్లి చేసుకున్నాడు, ఫలాన స్త్రీతో పడుకొని పిల్లలను కంటున్నాడు అనే విషయాలు— స్త్రీలను బానిసలుగా చూచే మతతత్వాలు, యీ పెట్టుబడిదారీ తత్వాన్ని సమూలంగా మార్చడానికి, సరైన మార్గంలో పెట్టడానికి ఏమైనా చేయవలసివుంటుంది. పెళ్లి బాధ్యత, బిడ్డల బాధ్యత పెళ్లి చేసుకొనేవారికే తెలుస్తుంది—

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా—

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు పెళ్లి చేసుకొంటే వారి భార్య యీల్డ్ అవుతుందో లేదో నాకు తెలియదు కాని నేనిప్పుడు వారికి యీల్డ్ కావడం లేదు. ఈ పెళ్ళిళ్ల గురించి సమగ్రమైన శాసనం కావాలి. రెడ్డి రెడ్డినే పెళ్లిచేసుకుంటాడు, ఏ కులంవారు ఆ కులంవారినే పెళ్లిచేసుకుంటున్నారు, బయటకు వెడితే చిక్కులు వస్తున్నాయి, కట్నాలు చెల్లించాలి ఆడపిల్లలుకలవారు. ఒక కులంవారు ఇంకొక కులంవారిని పెళ్లి చేసుకోడానికి లేదు, యీ సాధకబాధకాలన్నీ వున్నాయియిప్పుడు. హిందూ మతం తగులబడిపోతోంది అంటున్నాము. మరో మతం—దాని మారేజి శాసనాలు మంచివి అనుకోవడం—చాలా తిక్క విధానాలు యీ పెళ్లిళ్ల విషయంలో వున్నాయి. సమాజం భవిష్యత్తు భార్యాభర్తల అనుకూల దాంపత్యంపైన ఆధారపడివున్న పరిస్థితులలో స్త్రీజాతిని అగౌరవంగా చూస్తున్న యీ పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో—వున్న వ్యత్యాసాలను నిర్మూలన చేయడానికి శాసనాలు తేవాలి. పూలదండల పెళ్లి అన్నా యిది ముళ్లదండల పెళ్లిఅన్నా కూడా—వివాహాల గురించి సమగ్రమైన శాసనం తేవాలి. ఇప్పుడు దీనిని నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సత్యనారాయణరావు (ఎల్లందు) :— అధ్యక్షా, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును నేను హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తున్నాను. ప్రపంచం మారుతోంది. రోజులు మారుతున్నాయి, మత సంబంధమైన విషయాలలో కూడా మన అభిప్రాయాలను మార్చుకోవాలి. ఇప్పుడున్న వివాహ చట్టం ప్రకారం సప్తపది ఉండాలి. కొందరు పూలదండలు మార్చుకుని ఉంగరాలు మార్చుకుని వివాహాలు చేసుకుంటున్నారు. నేను కొన్నింటికి విట్‌నెస్‌గా సంతకాలుకూడా పెట్టాను. వారు పిల్లలను కంటున్నారు. ఆ పిల్లలకు వారసత్వం హక్కులేదంటే హాస్యాస్పదంగా ఉంటుంది. రోజులబట్టి భావాలు మారుతున్నప్పుడు మతం కూడ మారాలి. రాజ్యాంగంలో కేస్టిజం వద్దు అంటారు. ప్రభుత్వంచేసే చర్యలుచూస్తే కేస్టిజం ఉండాలనే ధోరణిలో ఉన్నాయి. పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు పంపాలనే ముఖ్యమంత్రిగారి ధోరణి బిల్లును ఇపేడ్ చేయడం అవుతుంది. అటువంటి వివాహాలను లీగలైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను, ప్రభుత్వం అంతర్‌వర్ణ వివాహాల విషయంలోను అంతర్ రాష్ట్రవివాహాల విషయంలోను ప్రోత్సాహకరమైన చర్యలు తీసుకోకుండా ఉన్నంతవరకు విప్లవకరమైన భావాలు రావు. వస్తుదైక ప్రభుత్వం రావాలనుకుంటున్న రోజులివి. ఈ బిల్లును నేను హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, ఏ విషయంలోనైనా దేశంలోను, సమాజంలోను వచ్చే పరిణామాలను బట్టి చట్టాలు మారుతూండాలి. ఒక చట్టం మనకు ఉంది

కాబట్టి దానిని అధిగమించలేమంటే వాస్తవంగా వచ్చే పరిణామాలను గమనించలేని గ్రుడ్డి వారుమన్న మాట. ఈ రోజున ఒక వివాహం లీగలైజ్ కావాలంటే సప్తపది కావాలి. వధూవరులు కలిసి ఏడు అడుగులు వేయాలి. దానితో అయేది ఏమిటో అర్థం కావడంలేదు. అరుంధతిని చూడాలి అంటారు. పగలు అరుంధతి కనపడదు. చూచి నట్లు ఒప్పుకోవాలంటారు. వాస్తవంగా వచ్చే మార్పులకు, సమాజంలో వచ్చే మార్పులకు అనుకూలంగా గాక ఒక పాత పద్ధతిలో మనం నడుస్తున్నాం అన్నమాట. ఈ పద్ధతి మారాలి, పూలదండలను లీగలైజ్ పారం చేసినప్పుడు పేదవాడు కష్టపడకుండా సులభంగా వివాహం చేసుకునే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఇప్పుడు పెండ్లి అంటే పేదవాడైనా కష్టపడి డబ్బు సమకూర్చుకోవాలి. ఆ విధమైన వివాహం ఐతే తప్ప జనం అంగీకరించరనే భావం బుర్రలో పనిచేసి దానిని తృప్తి పరచడానికి కొంత డబ్బు వెచ్చిస్తున్నాడు. అది తప్పడంలేదు. ఇతర దేశాలలోని పరిస్థితులనుకూడా మనం గమనించాలి. వివాహాలపై చాలా స్వల్పంగా ఖర్చుచేయాలని ఎక్కడచూచినా మనం వింటున్నాం. ఇక్కడ మనం కూడా ముందుకు రావాలి. లేకపోతే చాలా దెబ్బతింటాము. 1954 తరువాత స్పెషల్ హిందూ మారేజి ఆక్టు వచ్చింది కదా, ఇది ఎందుకు ప్రత్యేకంగా తిసుకురావలసి వచ్చిందంటే దానికి రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్‌లేదు, ఇంకా గతంలో జరిగిన వివాహాలు లీగలైజ్ కావాలి, వారి సంతతికి ప్రాపర్టీ రైట్స్ రావాలి. ఇప్పుడున్న చట్టం ప్రకారం వారు పెండ్లిచేసుకుని పిల్లలు కంటున్నా వివాహం క్రమబద్ధం కాదనేది ఉంది. దీనిని అధిగమించాలి, అనులోమ, ప్రతిలోమ వివాహాల విషయంలో కూడా విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి వాటిలో మార్పురావాలి. అప్పుడు సమాజంలో ఒక విధమైన సమానత్వం వస్తుంది. మద్రాసులో డి. ఎమ్. కె. ప్రభుత్వం వర్ణాంతర వివాహాలు చేసుకునేవారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం మొదలైనవి చేస్తున్నారు. పూలదండల విహహాలను లీగలైజ్ చేస్తారు. రోజులలో వచ్చే మార్పులనుగమనించి వివాహాల ఖర్చును తగ్గించి సమాజంలోని పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికి ఈ బిల్లు చట్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం దీనిని అంగీకరించాలని కొరుతున్నాను,

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— అధ్యక్షా, నేటి సమాజ పరిస్థితులలో గతంలో శాస్త్రాలలో చెప్పిన నిబంధనలను సడలించుకోవడం జరుగుతోంది. కాలానుగుణంగా మన అలవాట్లను శాస్త్రం మనకు నిర్ణయించిన ప్రతిబంధకాలను సడలించుకోవడం జరుగుతోంది. దేశంలో అన్ని పార్టీలవారు ఈ విషయం గుర్తించారు. ప్రధాన మంత్రి నుంచి ముఖ్యమంత్రి వరకు ఈ విషయం గుర్తించారు. ఒక ఫన్నీ ఉదాహరణ చెబుతాను. అమలాపురంలో ఒక బిల్డింగ్ ఓపెనింగ్ ఫంక్షన్ జరిగింది, విఘ్నేశ్వరుని పూజ జరుగుతోంది. కలెక్టరుగారిని బ్రాహ్మణుడు బహు పుత్ర లాభం అని దీవించారు. కలెక్టరుగారు ఏమన్నారంటే - ఆ మంత్రాన్ని మీరు మార్చాలి, మేము ఎక్కడకు పోయినా ఒకరిద్దరు బిడ్డలుండాలని ప్రచారం చేస్తున్నాము, మీరు బహు పుత్ర లాభం అంటే ఎట్లా, దీనిని మార్చాలి అన్నారు. మన సమాజంలో కట్నాలనేవి చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. ఎవరైనా యువతీ యువకులు ఆధునిక భావాలతో వివాహం చేసుకోవాలనుకుంటే నా ఆస్తిలో హక్కు ఉండదని తండ్రి బెదిరించడం, దానితో నిరుత్సాహపడడం జరుగుతోంది. వివాహాలపేరిట మధ్యతరగతి కుటుంబాలకు విపరీతమైన విపత్తు వస్తున్నది. ఇటువంటి పద్ధతులవల్ల ఎంతోమేలు కలుగుతుంది. శాస్త్రాలలో

బ్రాహ్మణులు తప్ప పురోహితులుగా ఉండకూడదని ఇతరులు మంత్రోచ్చారణ చేయకూడదని ఉన్నప్పటికి కెరళలో హరిజనులు దేవాలయంలో పౌరోహిత్యం చేస్తున్నట్లు వింటున్నాం. ఈ బిల్లును నేను హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

కె. రామనాధం :— అధ్యక్షా, శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు ప్రాముఖ్యత అందరికి తెలిసినదే. సంఘంలో చాలా మార్పులు వస్తున్నాయి. మతం విషయంలోగూడా అనేక మార్పులు వస్తున్నాయి. వారసత్వం విషయంలోకూడా అనేకమైన మార్పులను తీనుకురావడం జరిగింది. మంచికోసం ఐనప్పుడు ఏ మార్పునైనా వ్యతిరేకించవలసిన అవసరంలేదు. అంతమాత్రంచేత హింధూమతాన్ని కించపరచినట్లుకాని దాని ప్రాధాన్యతను తగ్గించినట్లుకాని కాదు. సంఘంలో చాలామంది వివాహాలను ఆడంబరంగా చేయలేని వారున్నారు. క్లుప్తంగా తక్కువ ఖర్చుతో జరిగే పెళ్లిళ్ళనుకూడా మనం లీగల్‌గా ఒప్పుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇటువంటి సందర్భాలలో సప్తపదిలేదు కనుక జరిగిన పెళ్లి పెళ్లికాదని వారి సంతతికి ఆస్థిరాదని అనడంవల్ల చాలామందిని కలవరపరుస్తున్నది. ఆ విషయమై ఎవరికి అపకారం జరగకుండా వుండడానికి ఉన్న వాస్తవాన్ని గుర్తించి దానిని లీగలైజ్ చేయడానికి ఉద్దేశించిన బిల్లు ఇది. ఇది చాలా అవసరం అనే విషయమై మాధవరావుగారు వ్యతిరేకత చెప్పలేరు. లోగడ కోర్టులలో ఇటువంటి వివాహాలు వాలిడ్ కావని చెప్పడంవల్ల ఇబ్బంది వస్తున్నది. ఇటువంటి వివాహాలను గుర్తించనట్లయితే సంఘంలో వారికి స్థానం కలిగి తల్లిదండ్రుల ఆస్థిలో వారికి హక్కువస్తుంది. సప్తపది కాసంతమాత్రంచేత హింధూ మారేజ్ కాదంటే సంఘంలో అవినీతికి దారితీసిన వారం అవుతాం. చట్టం ప్రకారం జరిగిన వివాహం కాదన్నందువల్ల భార్యపేరే పోయే అవకాశం కల్పిస్తే చాలా అపకారం చేసిన వారం అవుతాం. వారి పిల్లలకు వారసత్వ హక్కు కల్పించడమే కాకుండా సంఘంలో అవినీతికి స్థానం లేకుండా చేయడం అవసరం. నేను వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. కాని నాకు ఒక్క సందేహం ఉంది. ఈ బిల్లును సెంట్రల్ ఆక్టుకు ఎమెండ్‌మెంట్‌గా తీసుకురావడం జరిగింది. సెంట్రల్ ఆక్టును ఎమెండ్ చేసే అధికారం మన శాసన సభకు ఉందా అనే విషయం విచారించవలసి ఉంది. దీనిని గమనించి ఈ బిల్లును పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri A. Madhava Rao :— Mr. Chairman, Sir. I raise a point of order in regad to the matter whether we are entitled to discuss this matter which is not within our State subject. When it is a Central Act, are we entitled to discuss this.

Mr. Chairman :— The discussion is already half through. You should have raised this point of order in the beginning itself. Please sit down.

Sri A. Madhava Rao :— Whatever it may be, the point of order can be raised at any stage because the jurisdiction is involved there. I want a ruling on this.

Mr. Chairman :— I will give my ruling afterwards.

Sri G Sivayya :— Mr. Chairman, I support this Bill for the following reasons. This Bill, if it is going to be enacted will

not invalidate any other marriages under the Hindu Law. It is very specific. Hindu Law is as wide as Hindu ocean that any marriage either in Hindu Law or Hindu custom is valid. It does not interfere with such marriages. It only introduces a new idea that any marriage either by garlanding or by ring, such marriages also must be valid. Perhaps many Hon. Members may not know certain things. There are certain Members in this House who have married by garlanding and exchanging rings and if it is going to be questioned, it has to be questioned in a Court of Law. It is still pending. Therefore, there are such things. This is a good Bill that should be supported by one and all. Many of us know what is the sacredness of Hinduism and we are not interfering with the sacredness of Hindusim or Hindu laws or any such thing. There are two principles laid down under Hindu Law or Hindu usage. If you go through the Hindu law or Hindu history there are only two things, Saptapadi and oath before sacred fire. These are two important aspect of Hinduism regarding a Hindu marriage What for Saptapadi? When you go through the history of marriages, it only shows that a girl is willing to marry a particular man. It is only to exhibit that a girl has to walk on with a man. Therefore, they have introduced seven steps. When she marches seven steps, if there is any resistance on the side of the girl, it will be known immediately to the witnesses who are present and they can raise an objection. For this reason that has been introduced. In this Bill, it is not interfering with such things. The second is oath before the sacred fire. This is not interfering with that because now it is introduced that there must be some speech, some understanding by expression of words etc. Though it is brought out in Sanskrit and though the parties do not understand the language, still it is clearly meant that 'I stand and I would like to be the husband to you or wife to you for life long." These two things do not interfere in this clause. Therefore, this will not interfere with the existing law or custom or usage. It is as good as anythingelse.

The second aspect is, Sir, people are going ahead whether there is Law or not, they are going ahead and marrying by garlanding or by rings. If we do not respect them, we are lagging behind many things. That means we are trying to cheat the people to over-rule law and not to obey the Law. Therefore, when people are in the space and going ahead, let us try to recognise them. After all they are taking it. You may say that this will not validate. When wa are thinking of abolishing property rights where does it stand? If a marrtage is not valid under Hindu law, one difficulty will be to succeed the property of the father. When that itself is questioned, why not we think of a small thing like this, Sir? In view of this, I fully support this Bill.

Mr. Chairman :— Mr. Sivayya, when you are abrogating the property rights, where is the question of any property at all?

Sri G. Sivayya :— That is right, Sir. With that intention to get the rights of the father in properties, this might have been introduced. So, we must validate that. That is the main thing.

In view of this, why should we refer this Bill to the public opinion as though the public are not with this Bill? They are far ahead. We need not refer this Bill to the public opinion because this is is not going to interfere with any existing law. This can be straight-away considered by us. Thank you.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లును నేను సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. నాకు స్వానుభవం ఉంది. స్వానుభవం అంటే మరేమీ కాదు. మూడు సంవత్సరాల క్రితం నా మూడవ కుమారుడు కుటుంబానికి తల్లిదండ్రులతో సంబంధంలేకుండా పెండ్లి చేసుకున్నాడు. రెండు సంవత్సరాలు వారి ఇంటికి పోలేదు. తరువాత కలిసాము. ఆ మారేజి లీగల్ కాదంటే ఇప్పుడు కొంప మునుగుతుంది. అదీ నా స్వానుభవం అంటే.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— మీ ఉపన్యాసానికి మీ భార్య ఒప్పుకుంటుందా?

శ్రీ ఆర్, మహానంద :— తప్పకుండా ఒప్పుకుంటుంది. వారి ప్రెషర్‌వల్లనే చెబుతున్నానని మనవిచేస్తున్నాను. పూర్వకాలంలో ఉండే పద్ధతుల ప్రకారం ఆచారాల ప్రకారం వివాహాలు జరుగుతున్నప్పటికి వాటిలో చాలా మార్పులు వస్తున్నాయి. చంద్రునిమీద కాలుపెట్టే రోజులివి. ఇటువంటి వివాహాలను లీగలైజ్ చేయడానికి చట్టం లేకపోతే ఎట్లా? ఈ బిల్లును నేను హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఇవాళ్లవున్న పెట్టుబడిదారీ సమాజములో పురుషులతోపాటు సమాన హక్కులు స్త్రీలకు కలిగించాలన్నప్పుడు ఇటువంటి వివాహాలను చట్టబద్ధము చేయడము అవసరమే. పురుషుడు చేస్తున్న ధైర్యము స్త్రీ చేయ లేకపోతున్నది. చట్ట విరుద్ధముగా జరిగిన వివాహాలవలన ఈ పెట్టుబడిదారీ సమాజములో అనేక కుటుంబాలను వెలి వేయడము జరుగుతున్నది. సమాజము అభివృద్ధి అవుతున్న కొద్ది వర్ణాంతర, మతాంతర వివాహాలను ప్రోత్సహించడములో ప్రభుత్వము తగిన శ్రద్ధ తీసుకొనడము లేదనేది కన్పిస్తున్నది. ఇటువంటి వివాహాలవలన సంఘ బహిష్కరణ జరుగుతూ వుంటే ఎన్నో కష్టాలు పడుతున్నారు. అటువంటివారికి తగిన రక్షణ కల్పించలేకపోవడము జరుగుతున్నది. చట్టము లేకపోయినా అభ్యుదయ భావాలు కలిగిన కొన్ని కుటుంబాలలో ఇవి జరుగుతున్నవి. దైవ భక్తి ప్రమాణాలలో, దేశభక్తి ప్రమాణాలతో, రాజకీయ పార్టీ ప్రమాణాలతో కొన్ని రాజకీయ నాయకుల కుటుంబాలలో వివాహాలు జరుగుతున్నవి. కులము; మతము అనేది కాకుండా అన్ని రకాల వివాహాలను చట్టరీత్యా ఆమోదించవలసి వుంది. పూలదండలు మార్చుకొనడము ద్వారా కాని, ఉంగరాలు మార్చుకొనడము ద్వారా కాని ఏమైనా కాని ఈ వివాహాలను చట్టబద్ధము చేయడము ఎంతైనా అవసరము వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహము, సహకారము లేక అనేక రకాలుగా వెనుకబడిన కులాలవారు చాల యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి వర్ణాంతర వివాహాలను ప్రోత్సహించడముతోపాటు అటువంటివారికి ఉద్యోగాల్లో ప్రత్యేకత చూపడము అవసరము. అటువంటి రక్షణలు, సదుపాయాలు కల్పిస్తే సమాజము ముందుకు రావడానికి అవకాశము వుంటుంది. పాత అలవాట్ల ప్రకారము తగిన డబ్బు ఖర్చు పెట్టకపోతే సంఘములో తక్కువగా చూడబడతామేమో అనే

భయముతోవున్న విషయము మనకు తెలుసు. అన్ని రంగాలలో పురుషునితోపాటు స్త్రీకి కూడ ప్రత్యేక రక్షణలు కల్పించడము అవసరము. అందువల్ల దండలవివాహాలు, ఉంగరాల మార్పు వివాహాలను బలపరుస్తున్నాము. కుల, మతాలతో సంబంధము లేకుండా వివాహాలను బలపరుస్తూ ఇండియన్ మారేజి యాక్టు ఒకటి వస్తే బాగుంటుం దని సూచిస్తూ దీనిని బలపరుస్తున్నాను.

Sri T. V. Raghavulu :— Mr. Chairman, Sir, in regard to marriages, I have to submit to you for clarification certain doubts arised in my mind. First of all, the question is that there are two schools of thought among jurists. According to one school of thought, there should be a legislation taking into account all the requirements not only of the society of the present day but also the future requirements and they should go ahead according to times and make a law. This is one school of thought among the jurists. There is other school of thought opposing this. According to the other school, they say unless and until you allow time for sufficient norms and traditions to establish themselves, you should not be in a hurry to make a legislation. But one should not forget one thing that we should not be in a hurry in the matter of making legislation especiall/ a legislation touching upon the social lives of the people. Marriage is a very very important institution. After all, the minimum requirements in Hindu marriage is Saptapada. Saptapada is that for the first time the married couple are allowed to take 7 steps. The bride and the bridegroom are the co-pilgrims set on the right path to their goal. That is Saptapada. Saptapada is a simple ceremony and anybody without incurring any expenditure whatsoever can go through this ceremony. Besides exchanging the garlends, besides exchanging rings, this is a simple minimum programme insisted upon in Hinduism. That is a custom. I do not know whether anybody should have any objection in going through that ceremony. Them over of the Bill, Sri Vavilala Gopalakrishnayya has been telling us that so many marriages which have not subscribed to these things and which have not completed with the formalities and with minimum requirements of Hindu Law have gone to the Courts and they have been invalidated. There may be few instances of that type and there may be difficulties in the matter of succession to property so far as the children borne such marriages I feel that there is danger if any form is going to be rlcognised as marriage. I am afraid, if any form is going to be recognised as marriage, the idea of marriage, the sanctity of marriage will only go and the marriage institution will fall on evil days. That is my fear. It is a simple thing to go through the formality required under Hinduism i.e. to go through the ceremony of Saptapada and it is not going to cost anybody. I am not talking on Dowry system and other evils which are prevailing today. Anybody can present a donation to the girl. That is a different matter. Another thing is that whether we are competent to move an amendment, this kind of a bill to the Central Act, in view of the fact that this item which is not within the four corners of the Legislature list. This is a very very serious doubt and this point on which a point

of order was already raised and you are pleased to defer your ruling...........

Mr. Chairman :— According to the list given, it forms part of the concurrent list. Whether an amendment could be given or moved to the Central Act, that I am not discussing.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Labour Law వుంది. అది Concurrent Law. దానిలో State కు సంబంధించిన మార్పులు అన్నీ చేస్తుంటామా: Industrial Relations Commission....

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—చిన్న Submission-Non - official Bill వచ్చినప్పుడు, Legislature Secretariat వారు, Law Department కు పంపించారు. వారు ఏమి opinion యిచ్చారు. Secretary గారి ద్వారాగాని, Asst. Secretary గారి ద్వారాగాని తెలుసుకోండి.

Rules require that it must be referred to the Law and their opinion obtained.

Mr. Chairman:-

With reference to their U.O. note cited, the Legislature department is informed that the Hindu Marriage Bill, 1969 given notice of by Sri Vavilala Gopalakrishnaiah, M.L.A., does not require the recommendation of the Governor under Article 207 of the Constitution.

Sri C. V. K. Rao :— Whether this encroaches on the Central Act? Whether this House has any power, whatsoever to amend that Central Act or while the Central Act has got specific provision whether we can bring an Act like this?

Mr. Chairman :— The question is whether it should be an amendment to the Central Act or whether it should be an independent Act by itself made by this Legislature.

Sri C. V. K. Rao :— It is only the Parliament that can amend the Central Act. We cannot amend the Central Act. Whether we can bring a piece of legislation like this on the Floor of the House? Whether we are empowered to bring in a piece of legislation like this? What is the Law Department doing? Is it not the duty of the Law Department to enlighten this House?

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— మీకు గుర్తు వుండవచ్చు. Last Assembly Session లో Constitution amend చేయవలసి వచ్చింది at the time of nomination amendment to the Constitution. That was ent to all the State Assemblies, for their opinion. Similarly is it necessary to submit this Amendment first to the Parliament for their opinion and then after their permission the amendment Bill may be taken up.

Mr. Chairman :— Sri Vavilala Gopalakrishnaiah must let us know what is the correct constitutional procedure. Constitution amend చేయడానికి వారికి Power వుంది, I think 19th Amendment to the Constitution.

Sri K. Ramanadham :— A Bill can be brought, but no amendment to the Central Act can be done by the State Legislature.

Mr. Chairman :— That is exactly what I feel.

Sri T V. Raghavulu :— I am glad that my friend, Mr. Gopalakrishnaiah has been pleased to say that it is an item in the Concurrent List. As far as I understand, when that item is in the concurrent list, it does not mean that both the Central and the State Governments can legislate upon that item simultaneously. So far as the enunciation of that position is concerned, I think I am right. Another thing is, that it follows a corollary when there is a piece of law made by the State Government with regard to an item in the concurrent list. Supposing the Central Government comes forward and makes a piece of law. Then the State law recedes. So that is the question. Here is an item, even according to Mr. Gopalakrishnaiah, in the cancurrent list. There is already a piece of legislation. Why one piece of legislation? There are two pieces of legislation so far as Hindu Marriages are concerned. There were two already passed by the Parliament. That being the case, I don't know how far it is correct to think that we are competent to amend the Central legislation by moving this kind of legislation. That is a very big difficulty. I don't know how to get out of it. In this connection, certain sentiments are there. Marriage, no doubt, is not a mere contractual relationship between a man and a woman. But it is also sacred as it has its own sanctity and it is a bundle of sentiments. So many sentiments are enunciated within and around it. For instance, ***Mangalyam***, the Thali as we call it, is allowed to rest here just on the heart. Heart is supposed to be the seat of love and where it is only an outward symbolic representation of love for the husband. That is the thing. So it is not as though these things were invented or thrust upon people who are in ignorance. It is not quite correct to say even if you are asked to look at ***Arundhati*** or even if you are asked to go through ceremonies, or even if you are asked to take the pledges—they are solemn pledges, they have their own meaning and even if they should not be fulfilled, we should not take undue liberty. After all, they don't really stand in the way of any reformed marriage. I know Brahmad Samaj marriage, how it takes place. Sri R. Raghupathi Venkata Ratnam Naidu who was supposed to be a very staunch reformer and who was regarded and considered to be the right hand man of Veereshalingam Pantulu, was responsible to so many marriages being gone through that *Saptapathi*. I have gone through all the volumes of the writings and speeches of Sri R. Venkataratnam and he has taken special pleasure in celebrating these marriages and he has got over this difficulty by allowing the couple to go through that ceremony of *Sapthapathi*. So we can insist upon that. Even now there is another thing. Supposing a marriage has taken place 20 or 25 years ago. Even now law requires you, law allowsyou, law enables you to get that marriage registered even to-day. But the only objection it this. As soon as you go and approach the Registrar of Marriages, requesting him

to register the marriage which has taken place 20 or 25 years ago, he will ask you to go through one simple formality under the law, i.e., you have to better give him notice of 30 days. During the 30 days, this will be notified and anybody who has any objection to the marriage can prefer objections. objections will be called for and on the 30th day, the marriage will be certified and you can have the copies of the certificate also. So the marriage can be registered although it takes place 20 years ago. I don't know whether we can get over that difficulty, even if you pass such a legislation like this.

Thanking you.

Mr. Chairman :— There is some difficulty about this Mr. Gopalakrishnaiah. It is called "Hindu Marriages Andhra Pradesh (Amendment) Bill, 1970. This is an amendment to the Central Act. I want to know whether you can move a amendment to the Central Act even if it is found in the Concurrent List.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Concurrent List లో వుంటే ఇద్దరు శాసనం చేసే అధికారం వుంది.

మిస్టర్ చైర్మెన్ :— శాసనం చేసే అధికారం వుంది. ఆ శాసనాన్ని amend చేసే అధికారం వుందా ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— మిత్రులు raise చేసిన అన్ని points కు జవాబు చెబుతాను. శాసనం చేసిన తరువాత దీనిని amend చేయవచ్చా ? దానికి ఉదాహరణం చెబుతాను,

మిస్టర్ చైర్మెన్ :— ఏ Body అయితే శాసనం చేస్తుందో, ఆదే competent అమెండు చేయడానికి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Concurrent List లో ఉన్నటువంటి వాటికి సంబంధించి, మనము స్వయంగా శాసనం చేయవచ్చు. పార్లమెంటు స్వయంగా చేయవచ్చు, రెండవ point పార్లమెంటు చేసిన శాసనానికి అ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన అమెండుమెంటువుంటే చేసుకోవచ్చు, దానికి నేను ఉదాహరణ చెబుతాను. Industrial Relations Commission Act మన శాసనసభ ముందు వుంది. అనేకమైన అమెండుమెంట్లు ఉన్నాయి. Labour Act, Central Government Act కు సెక్షన్‌వారీగా అనేకమైన అమెండుమెంట్లు పెట్టి మనము కావాలనుకున్నాము. అన్ని కలిపి బిల్లు తెస్తున్నాము.

If we are competent to amend any section to an original Act made by the Central Government, I think we have got every right to amend anything which is a concurrent subject.

Mr. Chairman :— But have you mentioned it as an amendment?

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వివాహాలకు సంబంధించిన బిల్లును శాసనం చేయవచ్చా అనేది question గదా : తమరు చెప్పినట్లు యిక్కడ మూడు points

వున్నాయి. వివాహోము, concurrent subject, వివాహోల విషయములో రాష్ట్రము చేయవచ్చా ? ఈ శాసనసభ Dowry's కి సంబంధించినటువంటి బిల్లును తీసుక వచ్చింది. అది Concurrent List అందువల్ల, యిక్కడ శాసనం చేసిన తరువాత Central Government వారు శాసనం చేస్తామన్నారు, రాష్ట్రాలు చేయవచ్చు, centre చేయవచ్చు, రాష్ట్రము చేసిన శాసనమును centre చేస్తే దానిలో తేడా వుంటే, centre చేసింది final అవుతుంది, రాష్ట్రము చేసింది కాదు. జి, సంజీవ రెడ్డిగారు Labour Legislation తీసుకరావడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు, అక్కడి సంజీవయ్యగారు మేము తెస్తున్నామన్నారు, వారు తెచ్చేలోగానే మనము తెచ్చినట్లయితే ఉపయోగపడుతుంది లేకపోతే లేదని మనము తెచ్చాము.

వారు ఎప్పుడో తెస్తున్నాము అంటే, 2 సంవత్సరముల లోగా, మేము తేమా అన్న తరువాత చాలామంది produce చేస్తున్నారు. అయినప్పటికి Act చేయవలకొన్నారు. అందువల్ల ఆ Act వచ్చేంతవరకు కూడా ఈ Act Stands first. ఇంకా మీకు అనుమానము ఎక్కడ ఉందో చెప్పండి, ఇదిగో ఆ బిల్లు చూపిస్తాను చెప్పండి.

" ఏమమ్మో .Labour relations please . . . , చూపించండి నాకు ",

మిస్టర్ చైర్మన్ :— Labour disputes are different in different States in India. గౌరవనీయులైన వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు డౌరీస్ గురించి చెప్పారు.

The Hindu Law is different. The Bill deals with property rights. Dowry is different in different States ; in one State there may not be any dowry.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Marriage కి. Dowry కి, సంబంధించిన వ్యవహారము ఏదైనా సరే మనము Bill చేయవచ్చునా లేదా? అనేది సమస్య. It is intended for the marriage

We prohibit it to occur at the time of marriage.

మీకు తెలుసునో లేదో India History లో పౌర బిల్లు ఒకటి History create చేసింది. దానిని ఇక్కడి రాష్ట్రాలుచేస్తే Centre కు వెళ్ళిన తరువాత మళ్ళీ Bill చేయాలని అంటారా? అది పార్లమెంటులో, రెండు Wings కు, అంటే, రాజ్య సభకు లోక్‌సభకు బేధాభిప్రాయమువస్తే that is the Question. Concurrent list ఉన్నదే. గనుకనే అది వచ్చింది.

That was the only first and the last session under the Chairmanship of the Lok Sabha Speaker, and they have passed the Bill. This is because it is in Concurrent List.

Sri G. Sivaiah :— Our friends refer to the Central Act. I can quote one example. We have got the Hindu Succession Act which is a Central Act. As far as this State is concerned, it never applies to agricultural land; in other States women will have equal

rights; in this State, women cannot have equsl right as far as agricultural land is concerned. For that we donot pass a separate Act. In that way, there are many conflits. If it is in the Central List, we can also propose amendment, and the Centre also can propese amendments. But, if the State proposes an amendment, it is only in regard to that State only.

శ్రీ బి. వి. రమణయ్య :— అధ్యక్షా, శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రతిపాదించినటువంటి హిందూ వివాహాల సవరణ చట్టాన్ని నేను హృదయపూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే Legality గురించి ఇది Central list? State list? Concurent list? ఇది చేయవచ్చా? అన్న విషయము ఉంది. శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారుకూడా Concurent list లో State కు Central కు సంబంధించినటువంటి విషయము వచ్చినప్పుడు, State legislation దానిని తీసుకొని amend చేసేటటువంటి అవకాశము ఉందని వారు చెప్పారు. అందుకు చట్టాన్ని వారు ప్రతిపాదించారు. ఆ ఉద్దేశ్యాలతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే, మరి వివాహాలు అనేటువంటి చట్టాలు చాలా ఉన్నవి. Hindu Marriages Act ఉంది. Christian Marriages Act ఉంది. ముస్లిములకు Marriage Law వేరేకూడా అవుతుంది. అయితే హిందూ చట్టము పరిధిలో కొన్ని వివాహాలు జనుగుతున్నాయి. ముఖ్యముగా దీనిని D. M. K. వారు ఒక Movement క్రింద తీసుకొనివచ్చి మద్రాసులో కొన్నివేల వివాహాలను చేయడము అయితే ఆ వివాహాలన్నీ కోర్టుకు వెళ్ళినతరువాత ఇప్పుడు రాఘవులుగారు చెప్పినట్లుగా, హిందూ వివాహములలో formalties సరిగ్గా అనుసరించడములేదు అనే కారణముచేత "సప్తపది" అని లేకపోతే 'తాళి' అని లేకపోతే కొన్ని నిర్బంధమైనటువంటి విషయాలన్నింటినికూడా follow కాలేదని కొన్ని కేసులు కొట్టివేయడము జరిగింది. మద్రాసు హైకోర్టులో కూడా రెండు, మూడుసార్లు ఈ విషయాలు జరిగాయి. D. M. K. ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత పూలదండల వివాహాలు న్యాయ పద్ధతిలో, ఇంతవరకూ జరిగినటువంటి వివాహాలు చట్టసమ్మతము చేసేటువంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. అయితే ఒక పార్టీపద్ధతిలో కాకుండా ఒక సోషలిస్టు Revolutionary గా కొన్ని పద్ధతుల వివాహాలు ఎన్నో దాదాపు రెండు దసాబ్ధములనుంచి జరుగుతూనే వున్నాయి. ముఖ్యముగా కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆధ్వర్యాన పార్టీ పెళ్ళిళ్లు చేపట్టింది. మరి చాలాచోట్ల చట్టము చేయడము జరిగింది.

అధ్యక్షా, నామటుకు, నేను కులాంతర వివాహాలు కొన్ని వందలు చేసాను. మనకు హృదయపూర్వకముగా ఇప్పుడు ఉండేటువంటి formality మీద నమ్మకము లేనప్పుడు, భార్యాభర్తలు ఉండేటువంటి పద్ధతులలో, మరి ఇరుపక్షాల బంధువులు, తల్లిదండ్రులు వారి అంగీకారముతో వివాహము చేసినప్పుడు అది చట్ట సమ్మతముగా కూడా చెల్లి తీరాలి. ఇప్పుడు వివాహములు కొన్ని కొన్ని కులాలలో ముఖ్యముగా షెడ్యూల్డు తరగతులు, ఇతర వెనుకబడిన జాతులకు చేసేటప్పుడు, పౌరోహిత్యము వహించిన ఒక బ్రాహ్మణుడు చేస్తాడు. అట్లాగే క్రైస్తవ మతములో ఫాదర్ చేస్తాడు. అట్లాగే ఇతర మతాలలోకూడా, కొన్ని కులాలకు కొంతమంది నిత్య

ముగా పౌరోహిత్యానికి రావడము కొన్ని కులాలకు రాకపోవడము, రాలేదు కదా అని invitation ఆచరణలోలేక, ఈ కులాలలోనే కొంతమంది పౌరోహిత్యము వహించడము జరుగుతున్నది. శాస్త్రులు, మంత్రాలు వచ్చినా రాకపోయినా ఈ ప్రమాదమైనటువంటి పద్ధతులవల్ల అట్లా జరిగింది. రాజరామమోహన్‌గారి బ్రహ్మసమాజ మతము మన ప్రాంతములోనికి వచ్చిన తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో బ్రహ్మసమాజ్ Message అనేటువంటిది, మొట్టమొదటసారిగా బ్రహ్మచారీ Type of system of Marriage కి వ్యతిరేకముగా జరపడము జరిగింది. సప్తపధులు వేసేవారు దండలు ఏర్పాటు చేయించేవారు, ఇరుపక్షాల తల్లిదండ్రులచే ఒక ప్రకటన చేయించేవారు.

అయితే అధ్యక్షా, మన హిందూమతము ఉన్నటువంటి పద్ధతులలో హిందూ, అనే దానికి సరైన నిర్వచనము ఇంతవరకు కూడా రావడములేదు. స్థూలముగా చెప్పాలంటే క్రైస్తవ మతముకాని వాడు, మహమ్మదీయ మతముకాని వాడు, శిక్కు మతముకాని వాడు బౌద్ధమతముకాని వాడు, హిందువు అనేటువంటి అర్థము వస్తుంది. ఎందుచేతనంటే వాస్తవముగా హిందూమతముమీద దేవుడుమీద విశ్వాసము ఉన్నా లేక పోయినా, నాస్తికుడుగా ఉన్నా, నీవు హిందువుడవని ముద్రవేయడము జరుగుతున్నది. ఎందుచేతనంటే, who is by birth సహవాసము వస్తున్నది. It is not by convertion. అందుచేత దీనిని ఈ by birth వచ్చేటప్పుడు, వాస్తవానికి నా మటుకు నాకు దేవుడుమీద విశ్వాసములేదు. ఒక బ్రాహ్మణున్ని తీసుకొనివచ్చి, మంత్రాలు చదివించి దేవుడు పేరు మీదుగా ప్రమాణము చేయించడము ఇష్టము లేనప్పుడు మరి ఏ పద్ధతిలో చెయ్యాలి ?

నేను మనవి చేస్తాను అధ్యక్షా. అందుచేతనే చాలా Simple form లో వివాహితులను తీసుకొని వచ్చి సభలో కూర్చోపెట్టి దండలువేసి, ప్రమాణము చేయించి వీరిద్దరు భార్యాభర్తలైన వివాహమునకు విలువలేదనుకోవచ్చు. పౌరోహిత్యముచేసి, ఆడంబరముగా వివాహము విలువ ఉంది, దీనికి లేదంటే ఎట్లా ? ఒకే ఒక ఉదాహరణ చెపుతాను.

మాజీ శాసనసభ్యులు, మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టుపార్టీ అయిన నాగిరెడ్డిగారి అమ్మాయి వివాహమునకు మన మందరము వెళ్ళాము అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు, సంజీవరెడ్డిగారు, శాసనసభలో మంత్రులు, ఇతర పెద్దపెద్ద అధికార అనధికార ప్రముఖులు, మొదలైన వారంతకూడా వచ్చారు. అది మీకు తెలుసు. తాపీ ధర్మరావుగారు officiate చేసారు. ఆయన మంత్రాలు చదవలేదు, సప్తపధి చేయించలేదు, తల్లిదండ్రులచేత ప్రకటన చేయించలేదు, దండలు వేయించి ఆశీర్వచనాలు యిచ్చారు. ఆ విధంగా వేలు, లక్షల వివాహాలు జరుగుతున్నవి. వారు భార్యాభర్తలుగా ఉంటున్నారు. వారికి సమాజం గౌరవిస్తోంది, వారికి పిల్లలు పుట్టితే న్యాయసమ్మతం అనుకొంటున్నారు. కాని ప్రాపర్టీ రైట్సుమీద కోర్టుకు వెళ్లితే అది legally eonstitution Marriage కాదుకాబట్టి, శాంక్టిటీ ఉన్న మేరేజికాదు కాబట్టి, వారికి పుట్టిన సంతానం legal heirs కాదని చెప్పడం సరైనదికాదు. Hindu Marriages Act ప్రకారం సక్సెషన్ హక్కు వస్తుంది, పురోహితులు, మంత్రాలు,

సప్తపది, ఆ formalities పాటించలేదు కాబట్టి వేలాది కుటుంబాలవారి సంతానాన్ని legilimate children గా పాటించడం న్యాయం కాదని కోర్టు భావిస్తున్నవి. కాని ప్రజలు ఆ రకమైన వివాహాలకు కట్టుబడియున్నారు. శాంక్టిటీ కాపాడే పద్ధతిలో ఉన్నప్పుడు దానిని యీ శాసనసభ గౌరవించి, మన్నించి, శాంక్టిటీ యిచ్చి కాపాడాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. సుబ్రహ్మణ్యం :— అధ్యక్షా! గోపాలకృష్ణయ్య ప్రవేశపెట్టిన యీ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. నేను ఒక సంవత్సరం 80 పెళ్లిళ్లు చేయించాను. తేలికగా అడంబరంలేకుండా, ఖర్చులేకుండా వివాహం జరగడానికి అవే సూత్రాలననుసరించి సప్తపది చేయించి, దండలువేయించి వివాహాలు చేయించడం జరిగింది. ఈ సప్తపది ఎందుకంటే ఇప్పుడు లీగలైజ్ చేయడానికి రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు ఎట్లా పెట్టారో, అక్కడ వివాహం రిజిష్టరుచేయించే తరువాత ఎట్లా ఉంటున్నారో అది రిజిష్టర్డు మేరేజి అన్నారు. విశాకులుకూడ అట్లా యిచ్చుకొనుటకు వీలుంది. కాని మనవారు అట్లా చేయలేదు. ఆ రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం లేకుండానే తేలికగా అందుబాటులో ఉండేట్లుచేసి మంత్రాలు తంత్రాలలో వివాహ క్రతువు శోభస్కరంగా, అగ్నిసాక్షిగా కులపెద్దలను పిలచి సాక్షిరూపంలో ముద్రవేయడానికి చేసిన పని. అందువల్ల సప్తపది అనేది రిజిస్ట్రేషన్ అక్కరలేకుండా యీ 7 అడుగులు వేయించి భార్యాభర్తలు యిద్దరు అది చేస్తే అదే రిస్ట్రేషన్ హిందూ సాంప్రదాయం ననుసరించి బౌద్ధులుగాని, జైనులుగాని క్రైస్తవులుగాని ఒక పద్ధతిననుసరించి సాంప్రదాయ సిద్ధంగా వివాహాలు చేయడం ఉంది. ఇప్పుడు యీ శాసనం బ్రహ్మచారి గోపాలకృష్ణయ్యగారు పెట్టిన ఉద్దేశం. లవ్వో, లస్టో, వర్ణాంతరంగా చాలా వివాహాలు జరిగినవి. కాలం మారుతోంటే సమాజం నడక మారుతోంది, బుద్ధులు మారుతున్నాయి. అలాగే ఇప్పుడున్న హిందూ సాంప్రదాయంలో చాలా మార్పులు వస్తున్నాయి. యీ పరిస్థితులు గమనించి యీ వివాహాలను శాసనబద్ధం చేయాలని చెబుతున్నాడు. పెళ్లి చేసుకొని బిడ్డలు కలిగిన తరువాత వారి పెద్దల ఆస్థిలో హక్కులేదంటున్నారు. బిడ్డలు పుట్టిన తరువాత పోషణ బాధ్యత సమస్య వచ్చింది. వారి పెద్దలు మంచి ఆస్థిపరులే. కాని ఆస్థి సంక్రమించదనే లీగల్ కారణాలవల్ల వారికి యిబ్బందిగాఉంది. బజార్లలో తిరుగుతున్నారు, అట్లాంటి వారి గతి ఏమిటి? గోపాలకృష్ణయ్యగారు యిదంతా ఆలోచనచేసి యీ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టారు. కాని సదాచారానికి ఉన్న బలం యీ బిల్లుకులేదు. డౌరీలు కూడదని శాసనం చేసినా దానిని ఎవరైనా పాటిస్తున్నారా? లోపాయికారిగా ముందుగానే తీసుకొంటున్నారు. అయినప్పటికీ యీ బిల్లు పెట్టిన కారణం యీ వివాహాలను శాసనబద్ధంగా ఆమోదిస్తే ఆస్తికి సంబంధించిప చిక్కులు తీర్తాయి. దీనిని ఆమోదిస్తే అంతర్జాతీయ వివాహాలుగానీ, వర్ణాంతర వివాహాలుగానీ, జరిగినప్పుడు హిందూ సాంప్రదాయం ననుసరించి జరగనప్పటికీ, యివి శాసనబద్ధంచేస్తే కాలానుగుణంగా వస్తున్న మార్పులకు ముద్రవేయడం జరుగుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు సలహాయిచ్చారు. దీనికి ఆమోద ముద్రవేపినా సమాజంలో అనేక చిక్కు సమస్యలు వస్తాయి వాటిని ప్రతిఘటించాలి. ప్రజాభిప్రాయం తెలుసుకోకుండానే ఆక్టు చేయవచ్చును. ప్రొహిబిషన్ ఆక్టు గురించి

యిందాక చెప్పారు. అక్టుకు వ్యతిరేకంగా జరిగినప్పుడు అది తీసేశాము. శాసనం చేయడానికి, తీసివేయడానికి అధికారం శాసనసభకు ఉంది కనుక మనం యీ చట్టానికి ప్రజాభిప్రాయం తెలుసుకున్నా, తెలుసుకొనకపోయినా దీనిని ఆచరణయోగ్యంగా చేయడానికి ఆ సంతానానికి లీగల్ (రైట్స్), ఆస్థిపాస్తులమీద హక్కులు తప్పకుండా కలగజేయడానికి బ్రాహ్మచారి వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు పెట్టిన యీ బిల్లును సభవారు సమర్థించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— అధ్యక్షా, శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రతిపాదించిన యీ బిల్లును నేను హృదయపూర్వకంగా ఆమోదిస్తున్నాను, ఎందువల్లనంటే, యీనాడు మా ఏరియాలో ఎక్కువగా కాళహస్తిలో, శివరాత్రి సందర్భంలో దేవుని కళ్యాణ సందర్భంలో అక్కడున్న విగ్రహాలకు పెళ్లిళ్లు చేస్తుంటే చూడటానికి వెళ్లినవారు, పెళ్లిళ్లు చేసుకోవడం జరుగుతోంది. అప్పుడు ఒక వెయ్యి మేరేజెస్ జరుగుతాయి, వీటికి లీగల్ అథారిటీ వచ్చినప్పుడు బిల్లులో చెప్పినవన్ని యీ విధంగా వివాహాలు చట్టరీత్యాకాకుండా తమ హృదయాలు కలుసుకునో, లేక యితరత్రా జరిగిన కలయికతో చేసుకొన్న వివాహాలు, హరిజన హరిజనేతరులకు, క్రైస్తవ, హిందూ మతస్థులకు సంబంధించిన వివాహాలు ఉన్నవి. అంబేడ్కర్‌గారి హరిజన సేవా సంఘం అటువంటి సంస్థలు చేస్తున్నాయి. ఇద్దరివద్ద స్టేటుమెంట్సు లీసుకొని వివాహాలు జరుపుతున్నారు. అక్కడ పౌరోహితుడు లేకుండ, సప్తపది లేకుండ, మెళ్ళో పుస్తికట్టితే అటువంటి వివాహాలు న్యాయ సమ్మతం చేసినప్పుడు యిలాంటి వాటికి ఎందుకు లీగల్ అథారిటీ యివ్వకూడదో తెలియడంలేదు, ఇవి సామరస్యంగా జరిగినంతవరకు ఏమీ పేచీలేదు. కాని వేరు వేరు కులాల మధ్య జరిగినప్పుడు వారికి పుట్టిన బిడ్డలకు తండ్రికి సంబంధించిన ఆస్థిపాస్తుల వ్యవహారం వచ్చేటప్పటికి పేచీలు వస్తున్నాయి. అందువల్ల ఆ పేచీలకు అవకాశం లేకుండా ఆ మేరేజెస్‌ను లీగలైజ్ చేయాలి. మద్రాసులో డి. ఎం. కె. పార్టీ చేసిన విధంగా మనంకూడ అటువంటి వేల్యూ యీ వివాహాలకు ఇస్తే ఇబ్బంది ఉండదు కాబట్టి తప్పనిసరిగా యీ బిల్లును ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, మనం యీ సవరణ బిల్లు చేయవచ్చునా, లేదా అని అన్నారు. మనం చేయవచ్చును అన్నదానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్ కమీషన్ బిల్లులో, క్లాజు 3 లో ఉన్నది చెబుతాను. క్లాజు 3 లో.

The employer on receipt of such written request and the authorisation letter of employees shall deduct the union subscription from the wages of such employees and credit to the Bank account of the said unions specified in the written request and accordingly the Payment of Wages Act 1936 (Central Act) shall stand amended in the manner and the extent specified in Schedule 4 of this Act.

అని అన్నారు. దానిని బట్టి చూసినపుడు మనకు యీ హక్కు ఉన్నదని తేలిపోతుంది. మనకు ఆ సెంట్రల్ యాక్టు ముట్టుకోటానికి అధికారం ఉంది. సెంట్రల్

యాక్టుకు మనం అమెండ్‌మెంట్ చేయవచ్చును. ఆ అమెండ్‌మెంట్ మన స్టేటుకే వర్తిస్తుంది. కాబట్టి కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా మనకు అధికారం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లుపైన మాట్లాడిన మిత్రులు దీనిని బలపర్చారు. ఒక్క మాధవ రావుగారు దీనిని అపోజ్ చేశారు. వారు చప్పినదానికి నేను ఎంత తక్కువ జవాబు చెపితే అంత మంచిది. సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పింది మర్చిపోతే మంచిదని అనుకొంటున్నాను. అంటే వారు చెప్పింది ఇగ్నోర్ చేస్తే బాగుంటుంది. వారు చెప్పిన మాట, వారి హూందాకు, నా హూందాకు తగినట్టుగా లేదు. మంత్రులతో లాలోచి అయినారు అన్నారు. నేను పెండ్లి చేసుకొంటే బాగుంటుంది అన్నారు. వారు చెప్పింది ఇగ్నోర్ చేయటం మంచిది. నిరంజనరావుగారు ఇదివరకు ఉన్నటువంటి మేరేజ్ ప్రొసీడింగ్స్‌కు ఇది సబ్‌స్టిట్యూట్ అవుతుందా అని అడిగారు. ఇది సబ్‌స్టిట్యూట్ కాదు. ఇదివరకు ఉన్న మేరేజ్ ప్రొసీడింగ్స్ యథాతథంగా ఉంటాయి. ఇపుడు ఉన్నదానిని సరిదిద్దటానికి తప్పితే ఇదివరకు ఉన్న యాక్టును ముట్టుకోవటం లేదు, ఇదివరకటినుండి ఉన్న సప్తపది మొదలైనవారికి దీనివల్ల ఇబ్బందిలేదు. సుబ్రహ్మణ్యంగారు చాలా చక్కగా చెప్పారు. సదాచారానికి మించినది సమాజంలో ఇంకొకటిలేదు. వరకట్న నిషేధచట్టం చేశాము. కాని అది ఆచరణలో ఎట్లా ఉంది ? ఆచరణ దానికి విరుద్ధంగా ఉంది, దౌరీ తీసుకొంటే నేరము, అన్నాము, అయితే పూలదండలతోగాని, ఉంగరాలు మార్చుకొనిగాని, తదితరంగా చేసుకొన్న పెళ్లిళ్లు శాసనం ఒప్పుకోవటంలేదు, వాటిని లీగలైజ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ బిల్లు తేబడింది. కాన్‌షస్‌గా ఫీల్ అవుతున్నవారికే యీ చట్టము. నాగిరెడ్డిగారి అమ్మాయి పెళ్లికి అందరు హాజరైనారు. మనందరి సమక్షంలో జరిగిన ఆ సాంఘిక వివాహాన్ని మనమందరం ఒప్పుకొన్నాము. కాని దానిని కోర్టు ఒప్పుకోదు. దానిని మనం ఇక్కడ శాసనం చేసి ముద్ర వేయాలి. అందరం అక్కడ పెండ్లికి పెళ్లి సాంఘికంగా ముద్ర వేశాము. ఆ ముద్ర వేసిన వివాహం చెల్లదు. అక్కడ వేసిన ముద్ర ఇక్కడ కూడా వేయండి అని నేను చెబుతున్నాను. ఇంతకంటె ఎక్కువ యీ బిల్లు గురించి చెప్పవలసింది లేదు. ఇది లీగల్‌గా కరెక్ట్, కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా కరెక్ట్, ఇది మన పర్‌వ్యూలో ఉంది. మనం చేస్తున్నాము. మద్రాసు శాసనసభ ఆ శాసనం చేసింది, ఆ మద్రాసు యాక్టులో ఉన్నదే ఇక్కడ పెట్టాము. అక్కడ రెండుకేసులు కోర్టుకొట్టివేస్తే, ప్రభుత్వం గుర్తించి శాసనంచేసి ఆ మేరేజెస్‌ను లీగలైజ్ చేశారు. దేవనాయ్ అని, చిదంబరం చెట్టియార్, రాజాతి, సెలియా, వీరి మేరేజెస్ ఇల్లీగల్ అని కోర్టు చెప్పిన తర్వాత, మద్రాసు ప్రభుత్వం శాసనం చేసి, రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుతో తీసుకువచ్చి వారి మేరేజెస్ లీగలైజ్ చేశారు. మాధవ రావుగారు చెప్పే సాంప్రదాయసిద్ధమైన మేరేజెస్‌కు, యీ బిల్లు అడ్డురాదు. మీ సెంటిమెంట్స్‌ను. మీ హక్కులను యీ బిల్లు ముట్టుకోవటంలేదు. ఆ మేరేజెస్‌తోపాటు సాంఘికంగా జరిగే మేరేజెస్‌ను కూడ మేరేజెస్‌గా గుర్తించాలనేది ఇక్కడ ఉన్న విషయము. అయితే ఇతర మతాలవారికి ఇది వర్తించే ప్రశ్నలేదు. ఎందుకంటే క్రిష్టియన్ మేరేజ్‌యాక్టు వేరేవుంది. మహమ్మదీయ మేరేజ్‌యాక్టు వేరేవుంది.

బుద్దిస్ట్స్, జెయిన్స్ యీ యాక్టు క్రింద వస్తారు. ఈ బిల్లును 13 మంది బలపర్చారు. మాధవరావుగారు ఒకరు అపోజ్ చేశారు. సి. వి. కె. రావుగారు నేను పెళ్లిచేసు కుంటే యీ బిల్లు తీసుకురావాలన్నారు. దీనికోసం నేను పెళ్లి చేసుకోదలచలేదు. మనం శాసనసభలో కాస్త సీరియస్‌గా ఉండాలని చెబుతున్నాను. వారికి నాకు స్నేహం ఉండవచ్చును, మనం ఇటువంటి విషయాలను లైట్‌గా తీసుకోకుండా ఉండాలని, ఇక్కడ మాట్లాడేటపుడు కాస్త పెరగాలని సి. వి. కె. రావుగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు ఫస్టు రీడింగ్‌కు యీ హవుస్ ఒప్పుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లును త్రోసివేయటానికి వీలులేదు, ఇది మన పర్‌వ్యూ క్రిందనే ఉంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అధ్యక్షా, దీనినిగురించి ఒక రూలింగ్ ఇవ్వవలసి ఉంది. Every member has a right to bring a piece of legislation and every other member has a right to express his own opinion on that thing.

అయితే నేను అన్నమాటలు కేవలం హాస్యానికి అన్నవేకాని వేరుకాదు; కాబట్టి గోపాలకృష్ణయ్యగారు మనసు కష్టపెట్టుకోవద్దని కోరుతున్నాను. హిందూ మేరేజెస్ యాక్టు సెంట్రల్ యాక్టు, కాని మనం హిందువు హిందువుగానే ఉండాలి హిందూ మేరేజ్‌ను మాత్రం రిఫారమ్ చేస్తామంటే ఎట్లా కుదురుతుంది?

పూలదండలతో చేసుకొన్నటువంటి మారేజ్‌ని కంప్లీట్‌గా సపోర్టు చేస్తారు. అసలు ఒరిజినల్ యాక్టు యున్నదిగదా? దానికి మనం అమెండ్‌మెంట్ తీసుకురాగలమా, ఇది అమెండ్‌మెంటా? వేరే క్రొత్త యాక్టా? ఆ క్వశ్చన్‌మీద లా డిపార్టుమెంట్ క్లారిఫికేషన్ యివ్వలేదు. పూలదండల మారేజ్ ప్రిన్సిపుల్ నేను అగ్రి అవుతాను. ఈ తంతులు మంత్రాలు అనవసరం. ఇద్దరి మధ్య జరిగే వ్యవహారం, సదుద్దేశ్యంతో ఉండేటటువంటిది. కనుక దానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం ఉండకూడదు. ఆ విధంగా గోపాలకృష్ణయ్యగారితో ఏకీభవిస్తున్నాను. హిందూ మతం హిందూ మతంగానే ఉండాలి. దానిని దీనిద్వారా మరమ్మతు చేయాలి. అనేటట్లయితే అసలు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యాక్టును ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాము అనేటటువంటిది వస్తుంది. స్పెషల్ మారేజెస్ యాక్టు యున్నది. మాధవరావుగారి సిద్ధాంతంతో, జనసంఘ పార్టీ సిద్ధాంతంతో ఈ సందర్భంలో నేను ఏకీభవించను. మారేజ్ యిద్దరి మధ్య జరిగేటటువంటిది, మతం కాదు, హిందువుడు కావచ్చు, క్రైస్తవుడు కావచ్చు, పార్సి, కావచ్చు, మరొకడు కావచ్చు, పెండ్లి వ్యక్తిగత వ్యవహారం. స్పెషల్ మారేజెస్ యాక్టు ఉండగా ఈ పీస్ ఎట్లా వస్తుంది? పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో ఈ మారేజ్ యిన్‌స్టిట్యూషన్ అంతా ధనికతత్వంతో కూడి యున్నది. అది వేరే విషయం, ఈ సమాజం అంతా మారితే తప్ప యిది మారదు. స్పెషల్ మారేజెస్ యాక్టు ఉండగా ప్రత్యేకంగా ఎట్లా దాని నమూనాను యిక్కడ తీసుకురాగలము? రెండవది, హిందువులకు సంబంధించిన కొన్ని శాస్త్రాలు, కొన్ని ఆచారాలను బట్టి ఏదో అనుకుంటున్నారు. నేను హిందూ మతాన్ని అంగీకరించడం లేదు. ఇది తలతిక్క మతం క్రింద నేను లెక్క వేస్తాను. హరిజనులను కొట్టినటువంటి ప్రతి భారతీయుడు

హిందువులలో పుట్టినప్పటికి అగౌరవంగానే భావిస్తాము. అది వర్తిస్తుందా లేదా అనేది తమరు రూలింగ్ యివ్వాల్సి ఉంటుంది. దయచేసి తమరు రూలింగ్ యివ్వాలి.

Temparary Mr. Chairman :— I shall give a ruling.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇప్పుడు ఈ బిల్లు విషయంలో మనం యిమిడియేట్‌గా పాస్ చేయడానికి అవకాశం లేదు. ఇది కన్‌కరెంట్ లిస్టులో యున్నది. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. అందుచేత యిప్పుడు దీనిని ప్రభుత్వం ఆమోదించే పరిస్థితిలో లేదు. దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

టెంపరరి చైర్మెన్ :— పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు సర్క్యులేట్ చేయమని చీఫ్ మినిష్టరుగారు చెప్పారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు సర్క్యులేషన్ పెట్టి తరువాత చేసుకోవచ్చునని చెప్పారు. వెంగళరావు వ్యతిరేకిస్తున్నానని చెబుతున్నారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— చీఫ్ మినిష్టరుగారు మొదట యింటర్‌వీన్ అయి యిది పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు పంపిస్తే బాగా ఉంటుంది. అల్ క్వార్టర్స్ నుంచి అభిప్రాయాన్ని సేకరించడం దీనికి ప్రోత్సాహాన్ని యిస్తుందని వారు మాట్లాడితే ఇప్పుడు అకస్మాత్తుగా యింకో కొత్త నిర్ణయానికి ప్రభుత్వం రావడం సబబు కాదు. వారు తిరిగి ఆలోచనచేసి తప్పనిసరిగా వారి ఆమోదం వేయాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అసలు యిది నా సబ్జెక్ట్. నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. చీఫ్‌మినిష్టర్‌గారు ఏదో చెప్పారు అన్నారు. వారు యిప్పుడులేరు. వెరిఫై చేయాలి. ఆయన ఏమి చెప్పారో తెలియదు. నెక్స్ట్ నాన్ అఫిషియల్ డే నాడు మాట్లాడుదాము. పబ్లిక్ ఒపీనియన్ పంపించడానికిగూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా పర్మిషన్ పొందాలి. లేకపోతే దీనికి వాల్యులేదు. కంకరెంట్ లిస్ట్‌లో యున్నది.

Mr. Chairman :— He has already committed himself.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందో అర్థం అవుతున్నది. బిల్లు అమాంతంగా పోగొట్టుకోడానికి సిద్ధంగాలేను. I am not prepared for it. I shall try and try... The Cheif Minister has agreed to refer it to public opinion. నేను వెంటనే ఆ మూవ్ తీసుకురాకుండా కొంత చర్చ ఆయిన తర్వాత చేద్దాము అన్నాను. హోమ్ మినిస్టరుగారు వచ్చి అదికాదు అంటే గవర్నమెంటు ఎట్లా నడుస్తుంది. దేశానికి ఏ విధంగా ప్రదర్శించబడుతుందో వారు ప్రదర్శిస్తారు ఆలోచించండి. డిఫర్ చేయడమే వారి అభిప్రాయం అయితే for the next meeting I am prepared to defer it.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఫర్‌ది ప్రజంట్ డిఫర్ చేయాలని చెప్తున్నాను. నెక్స్ట్ టైమ్‌చేసినప్పుడు యివన్నీ ఎగ్జామిన్ చేద్దామని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Chairman :— We shall defer the Bill for the present till legal openion is obtained.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, నేను ఈ క్రింది రిజల్యూషన్ మూవ్ చేస్తున్నాను.

"This Assembly recommends to the Government to impress upon the Government of India the need to amend the Constitution so as to confine foreign affairs, defence, communications, planning and its co-ordination at States to the Centre and greatly enlarge the State List to ensure federal structure and real democracy."

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, భారతదేశ స్వతంత్ర ఉద్యమంలో ఇండియా ఏ రూపంగా ఉండాలి అని చెప్పినది. చాలా ప్రధానమైన రిజల్యూషన్. 1942. ఆగస్టు 9వ తారీఖు తీర్మానం చెపుతున్నది.

"The Constitution according to the Congress view should be a federal one and leave the largest measure of atonomy for the federating units and residuary powers vesting in the Units...... అని చాల ప్రధానంగా చెప్పారు. ఆ రోజు కమ్యూనిస్టులను తిట్టనీయండి, పొగడనీయండి, లేక కాంగ్రెస్ ఉద్యమం కానీయండి. ఆగస్టు ఉద్యమం పవిత్రమైనది అని అందరు చెప్పారు. ఇంగ్లీషు గవర్నమెంటును పొమ్మన్నాము. వాళ్ళను పొమ్మనడంతోపాటు ఏ రూపంలో రాజ్యాంగం ఉండాలనేదికూడ బేసిక్ ప్రిన్సిపుల్స్‌గా దీనిలో పెట్టారు. ఆ పద్ధతి నుంచి ఈ రాష్ట్ర రాజకీయాలు వచ్చేటప్పటికి కాబినెట్ మిషన్ వచ్చినప్పుడు ఎక్కువ అధికారాలు కావాలని మనం కోరాము. కాబినెట్ మిషన్ తరువాత ఇండియా విభజన కాగానే కాన్‌స్టిట్యూషన్ అసెంబ్లి ప్రారంభం అయింది. ఈ 5 పాయింట్స్ ప్రధానంగా సెంటర్‌కు ఉంచి తక్కిన అధికారాలు వీటికి యివ్వాలనే అభిప్రాయంతో ప్రారంభం అయింది. ఆ ప్రారంభం అయినటువంటి అమెండ్‌మెంట్స్ రోజు రోజుకు విస్తరించి గోపాలస్వామి అయ్యంగారి ఫెడరల్ స్ట్రక్చర్ కమిటి రిపోర్టులో కాన్‌స్టిట్యూషన్ అమెండ్‌మెంట్ పెట్టి సబ్జక్ట్స్ అన్నీ మళ్ళీ డివైడ్ చేశారు. అయితే అది ఒప్పుకోబడలేదు. తరువాత ఇండియా, పాకిస్తాను విభజన అయిన తరువాత వీళ్ళకు ఒప్పజెప్పిన తరువాత రాష్ట్రానికి ఈ అధికారాలు ఉండాలని చెప్పారు. 20 సంవత్సరాలు దాదాపు నడచింది. 1952 నుంచి యివ్వాళ్టివరకు కాన్‌స్టిట్యూషన్ నడుస్తూ వచ్చినకొద్దీ చిన్నవాళ్ళ అభిప్రాయాలు కాకుండా చాలాపెద్దవాళ్ళ అభిప్రాయంలో చెప్పాలంటే మొరార్జిదేశాయిగారు 1968లో వరల్డ్ ఫెడరేషన్‌లో మాట్లాడుతూ

(Mr. Deputy Speaker in the Chair).

He stated that there was a plurality of parties in power in different States of India with the result that decisions will have to be and are being ins itutionalised to much greater strength than when the same party was in power in the Centre and in all the States. Naturally problems which did not crop up when the same political party was ruling the whole country are now facing constitutional tests."

అనే విషయం ఆయన చెప్పారు. ఆగస్టు ఉద్యమం మొదలు, కాంగ్రెసు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, నాలుగు ఎలక్షన్స్ అయిన తరువాత ఏ విధమైన పరిణామాలు

వచ్చాయో మనం మననం చేసుకుంటే మనం ఎందుకు షేక్ అవుతూవచ్చామో అర్థమవుతుంది. ప్లానింగ్ వచ్చిన తరువాత, సంజీవరెడ్డిగారు యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు 'రాష్ట్రాలకు ఎక్కువ అధికారాలు వుండాలి' అని ఆయన చెప్పారు.

"I suggest that the Central Government decentralise their powers to the States retaining ultimately in their charge only foreign affairs. defence and finanee.".

అని సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా చెప్పారు. ఆ విధమైన తీర్మానం అప్పుడు చర్చకు కూడా వచ్చింది, దానితో అప్పుడువున్న ముఖ్యమైన పార్టీలన్నీ ఒప్పుకున్నవి, ఏ యిద్దరు ముగ్గురు వ్యక్తులోతప్ప. ఆ తరువాత, రాష్ట్రాలకు వస్తున్న ఆదాయాలను చూస్తే, రాజమన్నార్‌గారు ఫోర్తు ఫినాన్స్ కమీషన్ చైర్మెన్‌గా వచ్చినప్పుడు చెప్పారు 'రోజూ రాష్ట్రాలకు వస్తున్న ఆదాయాలు కేంద్రానికి ఎప్పటికప్పుడు వెళ్ళిపోతున్నాయి, చివరకు రాష్ట్రాలు గ్రాండ్ జిల్లాపరిషత్తులుగా తయారవుతున్నాయి; హక్కులన్నీ తగ్గిపోతున్నాయి' అని ఆయన చెప్పారు. మొరార్జీ దేశాయ్‌గారూ ఆ విదంగానే చెప్పారు; ఫినాన్స్ కమిషన్ కూడా రాష్ట్రాల ఆదాయాలు డ్వీండిల్ అయిపోతున్నవని చెప్పింది; తరువాత, సెతల్‌వాట్‌ను అధ్యక్షులుగా వేశారు. ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స కమిషన్‌కు వారు కూడా రాష్ట్రాలకు వున్న అధికారాలు చాలవన్నారు, వీటితోబాటుగా ప్రధానంగా, కో ఆర్డినేషన్ కొరకు సంబూద్రిపాద్‌గారు చెప్పినట్లు, ఒక కమిటీని ముఖ్యమంత్రులతో ఏర్పాటుచేయాలని వీరు రికమెండ్ చేశారు. వీటన్నిటినీ అన్వయం చేసుకుని చూసినట్లయితే . . . అయితే కొందరికి భయం కలుగవచ్చు, ఇండియా ముక్కలయి పోతుందని; ఒకవైపున అసలు ఇండియా అంతా ఏకంగావుండాలని, అసలు రాష్ట్రాలనేవి వుండరాదని, ఇండియా అంతా ఏకంగా ఒకటిగా వుండాలని వాదన; ఇండియాను జిల్లాబోర్డుగా చెయాలని వారి వుద్దేశమేమో తెలియదు. 'ఆ అభిప్రాయం; చాలా తప్పు అభిప్రాయం' అని స్వతంత్ర పార్టీ లీడర్ రత్నస్వామిగారు అన్నారు, దేశంలో వున్నటువంటి పరిస్థితులను గనుక పరిశీలించి చూసినట్లయితే రాష్ట్రాలకు ఎక్కువ హక్కులు, అధికారాలు యివ్వకుండా పోవడానికి వీల్లేదు' అని రత్నస్వామిగారు చెప్పారు.

"I feel autonomy of the States encourages enterprise, experiment and competition much in the case of the people as of indiviaduls in the high road of prosperity."

అని రత్నస్వామిగారు చెప్పారు. ఆయన స్వతంత్రపార్టీ నాయకులు, రాజ్యసభలో సభ్యులుగా వున్నారు, ఈ విధంగా దృక్పథాలు వున్నాయని తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను, కాంగ్రెసులోవుంటి, అప్పుడు ఫినాన్స మినిస్టర్‌గా వున్న మొరార్జీ దేశాయ్ గారు యీ విధమైన అభిప్రాయమునే వెలిబుచ్చారు; అప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమైన స్థానంలోవున్న సంజీవరెడ్డిగారూ ఆ అభిప్రాయమునే వెలిబుచ్చారు; ఆ తరువాత, యీనాడు వ్వతంత్రపార్టీలో నాయకులుగా, రాజ్యసభలో వున్న రత్నస్వామిగారుకూడా అదే అభిప్రాయాన్ని ప్రకటించారు, అయితే ఇండియా విడిపోతుందేమో అని భయపడేవారు వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలకు సంబంధించి నేను మనవి జేసే

డేమంటే, రష్యను కాన్‌స్టిట్యూషన్ తీసుకోండి ; ఇంధిరాగాంధీ రష్యావైపు వెళ్లిపోతున్నది, అంతా రష్యామయం చేసేస్తున్నది, కొంపమునిగి పోతున్నది అంటున్నారు ; రష్యన్ కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో ఏమున్నది: 'రిపబ్లిక్స్‌గా వుంటాయి' అన్నారు వాళ్లు. రష్యన్ కాన్‌స్టిట్యూషన్ అని అంటే ఎలర్జీ వుంటుందేమో, అందువలన నేను ఆ ఎలర్జీవైపు వెళ్లడంలేదు. అందువలన, దానిని గురించి ఎక్కువ మాట్లాడదలచుకోలేదు. అంతకంటే పవిత్రంగా భావించబడుతున్న అమెరికన్ కాన్‌స్టిట్యూషనులో ఏమున్నదో ఒకసారి చూడండి. దానిని ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు వారు ఏమన్నారు?

"Wc the people of the United States in order to form a more perfect Unition, establish justice, institute democratic tranquillity, provide for the common defence, promote general welfare and secure the blessings of liberty and prosperity do or adin to ourselves and establish this Constitution for the United States of America."

అంటే ఏమిటి? అంతకుముందు విడిపోయిన వారంతా...'టు యునైట్...

To ensure domestic tranquility, for the .common defence and promote general welfare, to accure blessings of liberty......

వీటన్నింటినీ కలిపి ఒక రాజ్యంచేశారు; రాష్ట్రాలకు సర్వాధికారాలు యిచ్చిన కాన్‌స్టిట్యూషన్ అది; అంతేగాకుండా, యింకొక మాటకూడా నేను చెబుతున్నాను- వారి కాన్‌స్టిట్యూషన్‌కూ, మన కాన్‌స్టిట్యూషన్‌కూ వున్న తేడా ఏమిటంటే, మన కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో రాష్ట్రాలకూ, కేంద్రానికీ వున్న హక్కులను నిర్వచించడం జరిగింది; అమెరికన్ కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లోవారు అన్ని హక్కులూ రాష్ట్రాలకు యిచ్చి వారిని శాసనాలు చేసుకోమన్నారు. సెంటర్‌కు సంబంధించిన కొన్ని పాయింట్స్ మాత్రం సెంటర్‌వద్ద వుంచుకున్నారు. వారి కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో వారు మొదట చెప్పింది ఏమిటంటే—

The frame of the Government, the people inhabiting the territory formerly called the Province of Mastutes State do hereby solemnly and mutually agree with each other to form this into a free, soverign and independent body pollitic or State by the name of the Commonwealth of Mastuites."

అని వారు చెప్పారు. అదీ అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల రాజ్యాంగం. సోషలిస్టు రాజ్యంలో పైన రాజ్యాధినేతలు- పెద్దలు, క్రింద రాష్ట్రాలు అన్నారు; మనం అటూ యిటూ కాకుండా పోయినాం. అలాగే. రాజేశ్వరరావుగారనేవారు కాన్‌స్టిట్యూషన్-దాట్‌లెపై ఒక పుస్తకం వ్రాశారు. అందులో ఆయన కొరెక్టరెజ్ చేశారు.

"Though it is federal in form, it is unitary in content. In certain respects it is a sort of substitution for American Federalism, French Centralism. The type of federation incorporated in the Constitution is rather Canadian type than American or Australian. It may be the British system of cabinet turned out to be a weaker federation.

అని ఆయన వ్రాశారు. కాబట్టి, వరల్డ్ కాన్‌స్టిట్యూషన్స్ యీ విధంగా వున్నాయి. అయితే ఇప్పుడు ఎందుకు యీ విధంగా అడుగుతున్నారు. ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా వచ్చిన యిబ్బంది ఏమిటి? అని కొందరు ప్రశ్నించవచ్చు. నేను చెప్పేదేమంటే- ఫినాన్స్ విషయంలోనూ, యితరత్రా చివరకు అంతాకూడా మనకున్న హక్కులుకూడా కేంద్రానికి పోతున్నవి. ఇవాళ కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రకారంగా, యథాతథంగా ఏమీ నడవడంలేదు. ప్రొవిజన్స్‌మాత్రం అల్లాగే పుస్తకంలో వుంటున్నాయి, ఒక ప్రొవిజన్ ఏమిటంటే- రాష్ట్రాలు కేంద్రంనుండి అప్పు తీసుకోవలయునన్నట్లయితే దానికి సంబంధించిన శాసనం చేయాలి అని వున్నది. హైకోర్టు. సుప్రీంకోర్టుయొక్క వారి అడ్మినిస్ట్రేషను నడవడానికి, వారికి సంబంధించిన శాసనాలు చేయాలని ఉన్నది. కాని ఆ ప్రకారంగా శాసనాలు యింతవరకూ చేయలేదు. అలాగే రోజురోజుకూ వస్తున్నటువంటి అనేక విషయాలకు సంబంధించి శాసనాలు చేయలేదు. అంటే, శాసనాలు చేయవలసిన అధికారాన్నికూడా సెంటర్ తీసుకున్నది. సేల్సుటాక్సు వున్నది. రాష్ట్రాలు వసూలుచేసి యివ్వడంలో యిబ్బంది వున్నది కాబట్టి ఆ హక్కు మాకు ఇవ్వాలి అంటున్నది కేంద్రం. అంటే ప్రతి ముఖ్యమైన విషయానికి సంబంధించి, శాసనానికి సంబంధించి హక్కులు కేంద్రక్రమంగా తీసుకుంటున్నది. 21 సార్లు కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను అమెండ్‌చేయడం జరిగింది. 21 మార్లు మన హక్కులను కేంద్రానికి సరెండర్ చేయడం జరిగింది. ఇక్కడ 'డబ్బు అడిగితే కేంద్రం ఇవ్వలేదు' అంటారు. శాసనంచేసే అధికారం కేంద్రానికి యిచ్చేశాము, అందువలన మన ఫినాన్సెస్ పెంచుకోడానికి అవకాశం లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:— తిరిగి రేపు ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమవుదాము.

(The House then adjounred till Half-Past-Eight of the clock on Saturday the 28th November, 1970.)